I | 4
2 | 3

1 — Raionul parfumerie

2 — Plan mezanin

A. Raion umbrele — B. Raion pelerine de ploaie C. Ambalaj — D. Raion marochinărie — E. Raion paltoane — F. Raion rochii — G. Raion capoate H. Articole de sport — I. Raion pălării — J. Raion baticuri — K. Raion blănuri şi articole de plajă — L. Zone pentru aşteptare — M. Podiumuri pentru expunere vitrine

1. Sala de vînzare—2. Birouri — 3. Depozit de zi — 4. Atelier pentru retuş—5. Grup sanitar—6. Cabine pentru probă—7. Grup vestiar, sanitar salariaţi bărbaţi—8. Grup vestiar, sanitar salariaţi femei — 9. Scară de serviciu — 10. Monşarj—11. Hol pentru acces mărfuri

3 — Plan parter

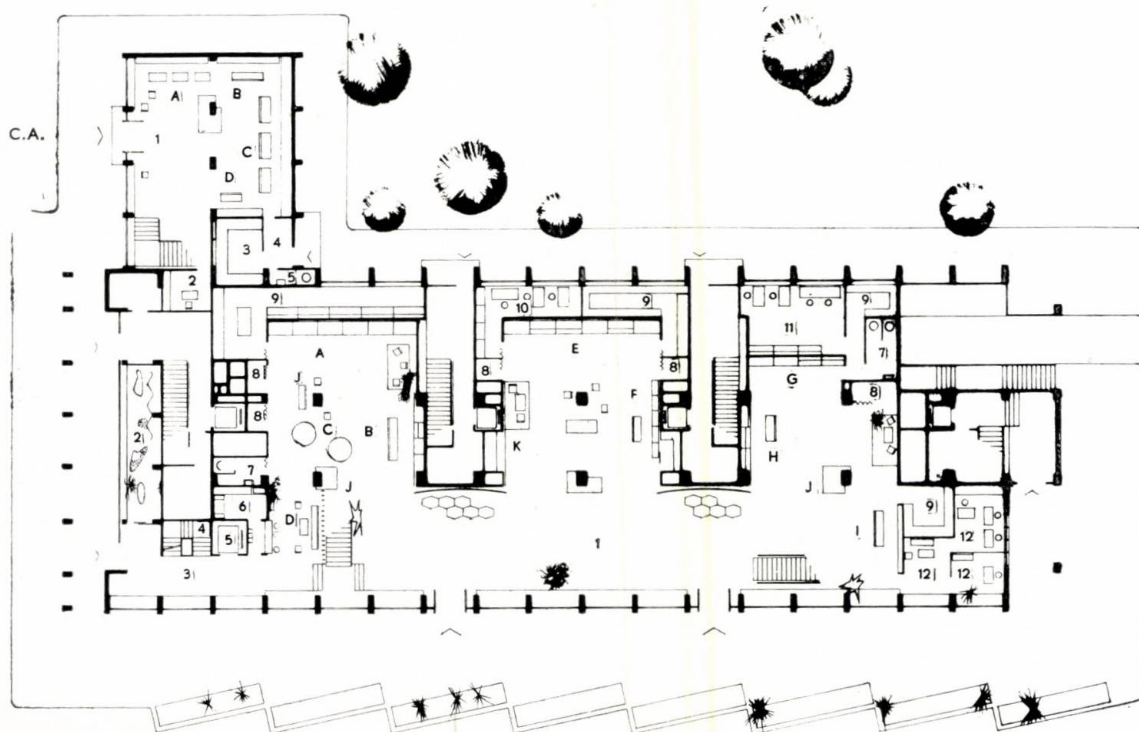
A. Raion jachete-canadiene — B. Raion bluze C. Raion fuste — D. Bar-expres — E. Raion taioare — F. Raion ciorapi — G. Raion rochii de seară H. Raion parfumerie — I. Raion lenjerie fină — J. Podiumuri pentru expunere — K. Ambalaj
1. Sala de vînzare — 2. Vitrina — 3. Hol pentru descărcarea mărfurilor — 4. Scară de serviciu 5. Monşarj — 6. Oficiu pentru bar — 7. Grup sanitar — 8. Cabine — 9. Depozit de zi — 10. Atelier pentru ultima probă — 11. Atelier pentru retuş 12. Birouri administraţie

C. A. — Magazinul « Cadouri-artizanat »

A. Raion ceramică — B. Raion pentru fumători C. Raion pentru cadouri — D. Vitrine pentru expunere — 1. Sala de vînzare — 2. Birou — 3. Depozit 4. Hol pentru descărcarea mărfii — 5. Grup sanitar

4 — Detaliu de interior





mai variate a « paradei modei », care urmează a se face lunar.

Subsolul este, în general, afectat depozitării centrale. Lîngă monşarj există o călcătorie pentru reîmprospătarea mărfii care va fi expusă sau depozitată. Pentru blănuri s-a creat un depozit special.

Parterul este ocupat de sala de vînzare cu toată gama de anexe. Aci sînt dispuse raioane cu jachete, canadiene, fuste, bluze, taioare complet asamblate şi la ultima probă, rochii de seară şi de ocazie, parfumerie, lenjerie fină, ciorapi.

De asemenea, tot la parter a mai fost amenajat şi un mic bar-expres, unde se pot servi cafele şi răcoritoare.



Detaliu de interior

Cele două scări de marmură neagră masivă au parapetul din panouri de « stiplex » incolor, prins între montanţi metalici cromaţi. Glafurile vitrinelor sînt executate tot din marmură neagră de Moneasa.

Pereţii sînt zugrăviţi în culori pastelate; plafoanele, prin jocul corpurilor de iluminat, creează un element decorativ; stîlpii sînt îmbrăcaţi în aluminiu eloxat.

Iluminatul este asigurat prin elemente speciale tip « Schneider »: corpuri cu tuburi cu pulbere fluorescentă specială, pentru a nu deforma culorile, şi cu măşti de difuzare uniformă a luminii. Formele lor sînt rotunde la parter, patrate şi dreptunghiulare la mezanin.

Vitrinele au un iluminat general fluorescent cu tuburi, de asemenea mascate cu panouri speciale difuzante de lumină, care constituie şi elemente decorative.

În afara iluminatului general, vitrina exterioară şi vitrinele interioare sînt dotate cu reflectoare pentru dirijarea luminilor de efect.

Magazinul are asigurată o ventilaţie mecanică cu umidificare a aerului şi un sistem de aerisire natural.

Mobilierul din metal, cristal şi polirey colorat, are forme adecvate unui mod nou de expunere a mărfurilor.

Sala de vînzare mai este decorată cu panouri, plante şi elemente de reclamă. Decorarea magazinului va fi completată cu decoraţii ceramice pe cei doi pereţi masivi care maschează scările blocului de locuit, soluţia actuală de acoperire cu « ondulux » fiind acceptată numai sub forma unui scurt provizorat.

La mezanin se găsesc raioanele cu: paltoane, blănuri, pardesie, haine de ploaie, rochii, capoate, articole de sport, umbrele, articole de plajă, pălării, pielărie, baticuri etc.

Aproape toate raioanele de confecţii sînt completate cu raioane de galanterie, desigur în proporţie redusă, necesară numai împodobirii cu cîteva elemente a confecţiilor respective.

Raioanele sînt dotate cu cabine de probă suficiente şi cu zone de aşteptare, plăcut amenajate. Aproape fiecare raion, în afară de marfa expusă liber, mai posedă şi o zonă de prezentare pe manechine a modelelor în vînzare.

Atît la parter cît şi la mezanin există, pentru raioanele respective, depozite de zi, ateliere la ultima probă şi ateliere de retuş, precum şi grupuri sanitare pentru salariaţi şi public.

Confecţiile şi obiectele de galanterie sînt expuse în vitrine interioare, consecvent principiului de a realiza din întreaga sală de vînzare o vitrină. De asemenea, a fost amenajată o foarte mare vitrină exterioară în porticul de pe str. Pictor Verona.

În sală, în afara vitrinelor închise, au mai fost amplasate o serie de podiumuri cu manechine, care sub razele spoturilor pot avea efecte decorative deosebite.

În general, finisajele sînt de bună calitate, executate cu multă măiestrie de o echipă a Întreprinderii de Construcţii Montaj nr. 2.

Pardoselile sînt realizate din dale negre prefabricate din deşeuri de marmură în sala de vînzare, din P.V.C. în ateliere şi depozite de zi şi din mozaic turnat în restul anexelor.

★

Proiectarea şi urmărirea acestei lucrări a constituit o nouă şi fructuoasă experienţă, prin folosirea şi adaptarea unor noi elemente de finisaj, prin colaborarea strînsă dintre proiectant, constructor şi beneficiar, lucruri care, toate la un loc, au contribuit la realizarea unui obiectiv comercial de calitate superioară.

Detaliu de panou la barul-expres



MAGAZINUL
« CADOURI - ARTIZANAT »

Autor: arh. Ligia Dumitrescu
Institutul Proiect-București



Magazinul « Cadouri-artizanat » — Interior

Magazinul « Cadouri-artizanat » — Vitrina



În anexa dinspre str. Pictor Verona a aceluiași bloc în care este amplasat Magazinul de confecții pentru femei « București » a fost amenajat și magazinul « Cadouri-artizanat ».

Tratarea interioară a magazinului este aceea a unei expoziții cu vînzare, acest magazin avînd un caracter « etalon », pentru prezentarea și vînzarea articolelor de artizanat și cadouri, tricotaje, galanterie, marochinărie.

Desfășurîndu-se pe parter și mezanin, pe o suprafață desfășurată de cca. 300 m^2, magazinul cuprinde sala de vînzare, un birou, un depozit și grup sanitar.

La parter sînt raioanele cu obiecte din ceramică, un raion cu obiecte pentru fumători, galanterie cu țesături romînești, marochinărie, artizanat.

O scară de marmură duce la mezanin, unde sînt raioanele de tricotaje și covoare.

Mobilierul este adecvat cerințelor de etalare a mărfurilor acestor raioane.

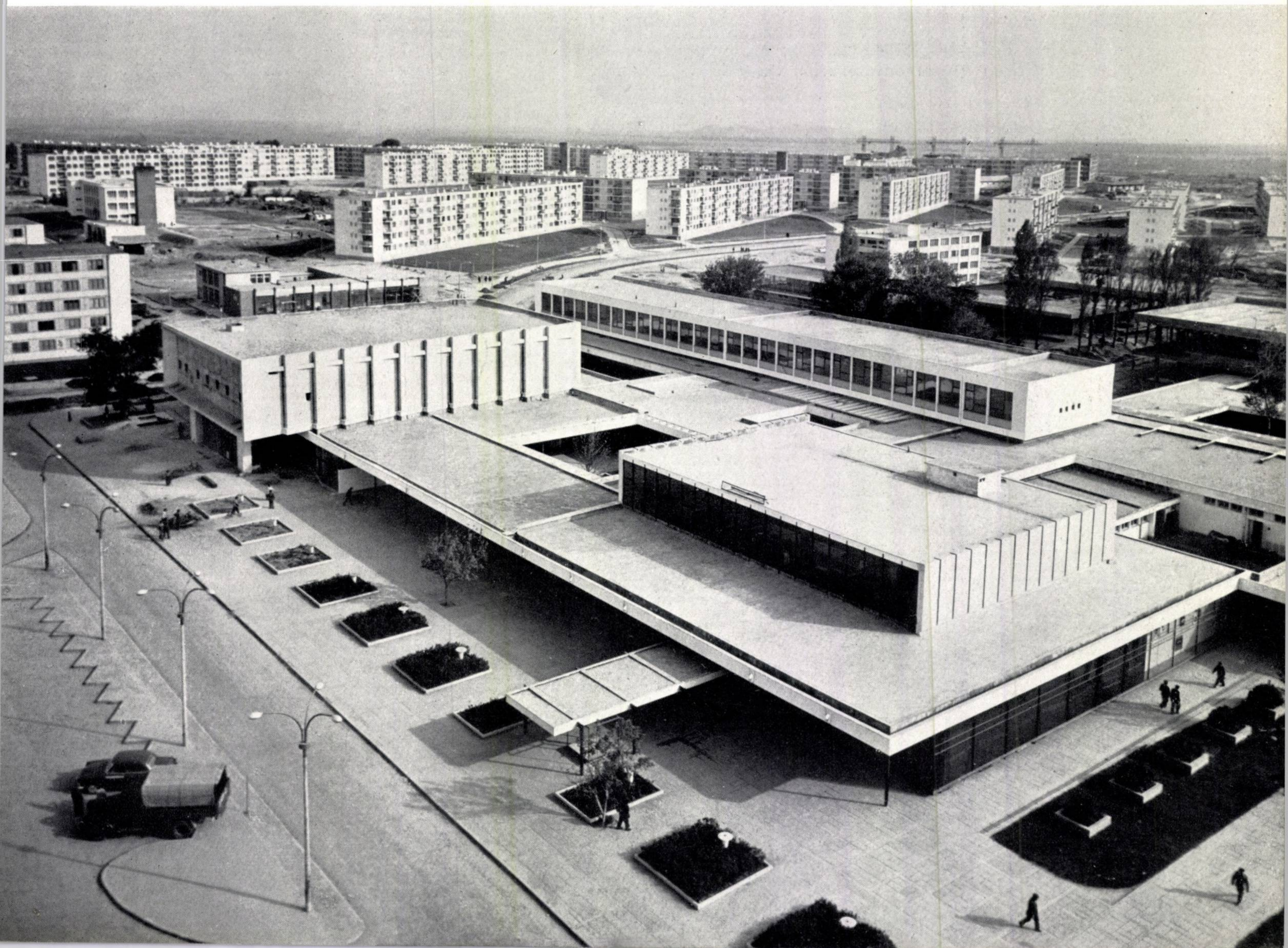
Finisajul stîlpilor a fost executat cu placaj de cărămidă, care contrastează plăcut cu pardoseala neagră și cu plafonul presărat cu corpuri de iluminat speciale, dînd o notă puțin rustică întregului ansamblu.

Arh. LIGIA DUMITRESCU

CENTRUL SOCIAL-CULTURAL ŞI COMERCIAL AL CARTIERULUI ŢIGLINA 1–GALAŢI

Autori: arhitecţii Sara Marcovici, Constantin Săvescu
Autor cinematograf: arh. Mariana Bucur
ISCAS

Vedere aeriană



În decursul procesului de dezvoltare socialistă a țării noastre, apar mereu și în practica meseriei noastre probleme noi, generate de formele noi de organizare a vieții.

În toate orașele țării sînt în construcție cartiere de locuințe, proiectate pe baza unor principii moderne de organizare a teritoriului.

O problemă, apărută implicit, este echiparea acestor cartiere cu dotările social-culturale necesare locuitorilor lor, dimensionarea și distribuirea lor în teritoriu și, mai ales, problema rezolvării centrului social-cultural respectiv.

Pentru cartierul Țiglina 1, care s-a realizat la Galați și care va avea la sfîrșitul acestei etape cca. 15 000 locuitori și în final un total de cca. 35 000 locuitori, a reieșit din norme și din diferite studii că, pe lîngă dotările prevăzute la nivelul fiecărui microraion în parte, sînt necesare următoarele funcțiuni care să acopere necesitățile întregului cartier:

— unități comerciale
— unități de alimentație publică
— unități de deservire a populației (UCECOM)
— administrația cartierului
— un cinematograf cu 800 locuri
— club plus expoziții
— bibliotecă de cartier.

Teritoriul rezervat centrului social-cultural în cadrul cartierului se află relativ aproape de centrul geometric al acestuia, deplasat puțin către str. Brăilei (arteră de importanță majoră a orașului), din dorința de a-i îmbogăți desfășurarea, pe de o parte, și, pe de altă parte, de a da posibilitate unei bune părți a locuitorilor cartierului Țiglina 2 (aflat de cealaltă parte a str. Brăilei) să folosească dotările prevăzute aici.

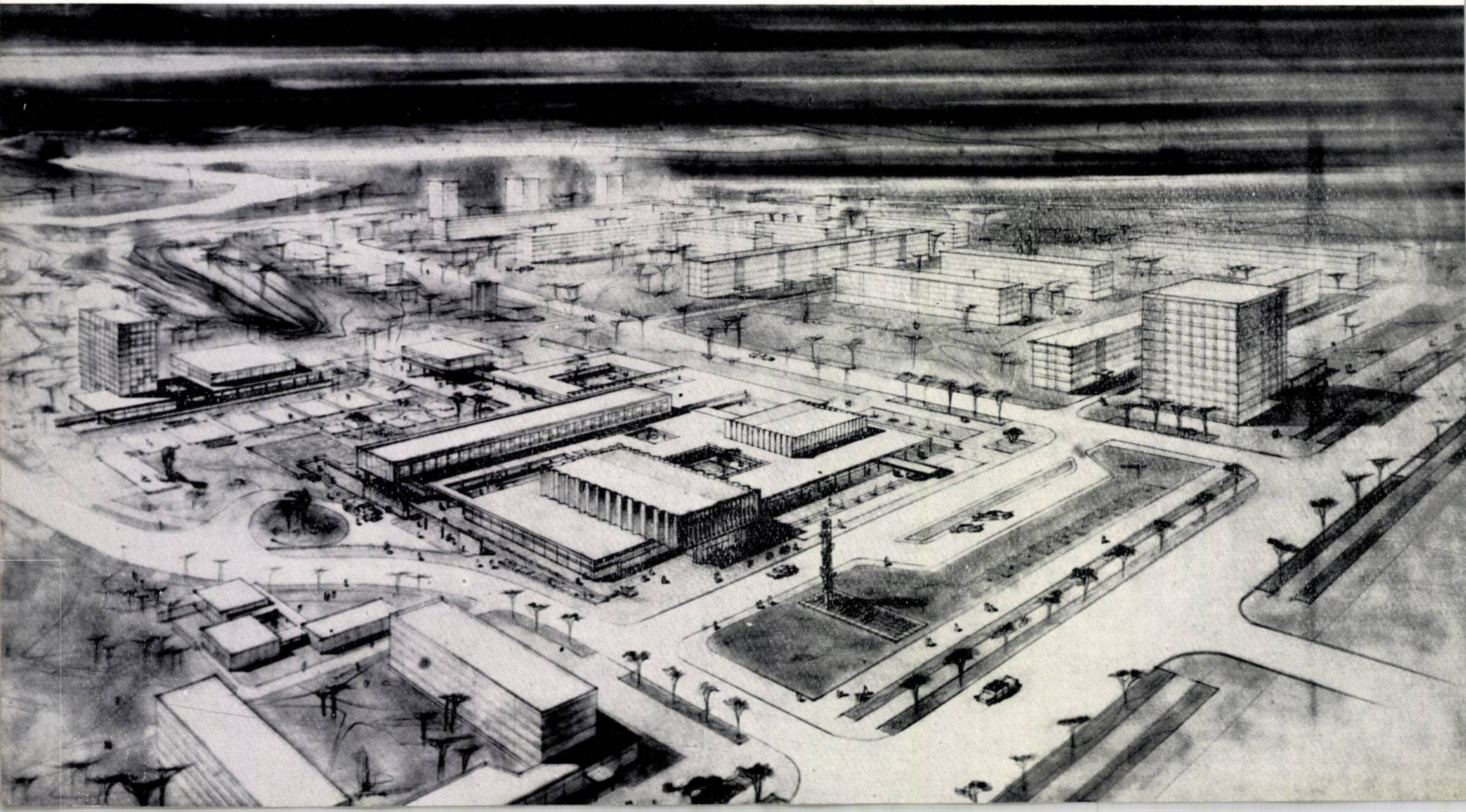
El este mărginit pe 3 laturi de străzi, cea de a 4-a latură deschizîndu-se către parcul de cultură și odihnă al cartierului, cu o vedere foarte frumoasă către Dunăre.

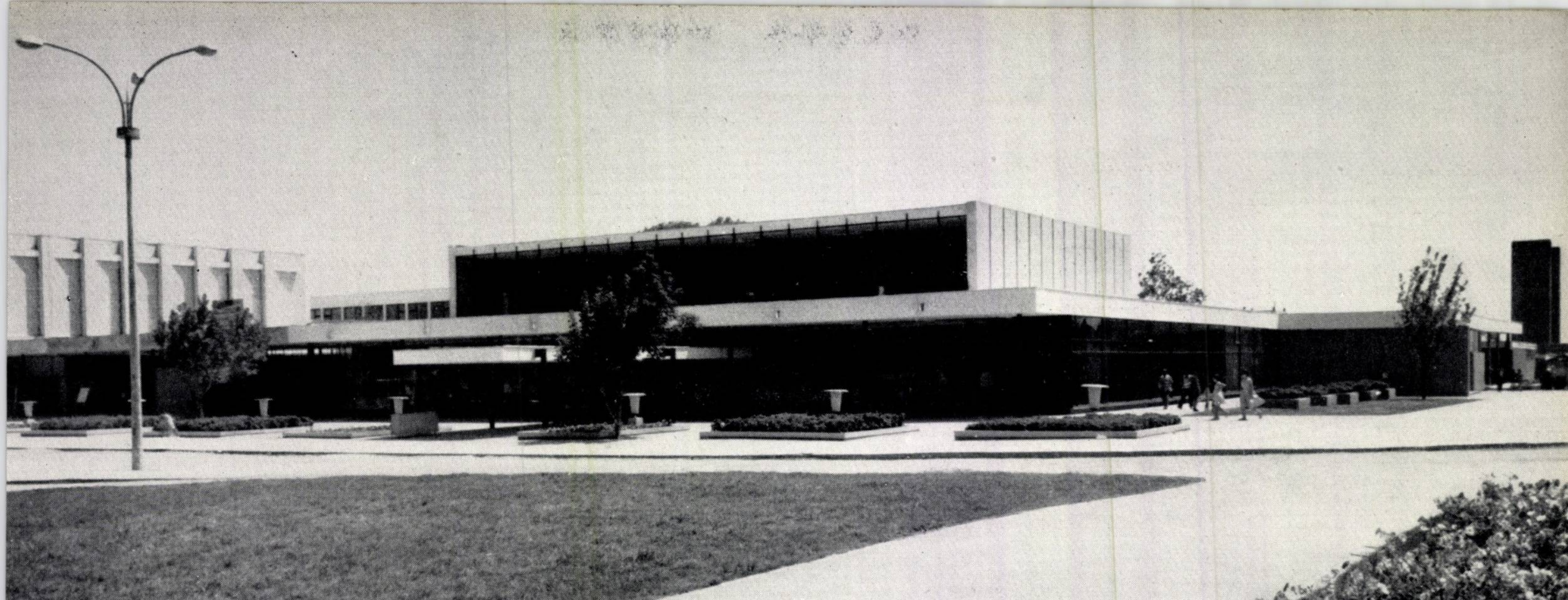
Funcțiunile diferite care alcătuiesc ansamblul au fost repartizate pe un teren în suprafață de 4 ha, după cum urmează:

1. Unitățile comerciale de folosință periodică (a doua treaptă de deservire a populației) au fost amplasate la stradă, în scopul expunerii cît mai nemijlocite a vitrinelor vederii trecătorilor.

2. Cinematograful a fost, de asemenea, amplasat la stradă, ținîndu-se seama de faptul că polarizează un număr mare de oameni într-un interval de timp foarte scurt.

Perspectivă aeriană





Vederea magazinului general

3. Unităţile de deservire a populaţiei şi birourile administrative ale cartierului au fost amplasate către centrul ansamblului, orientate în principal către zona de locuit.

4. Complexul de alimentaţie publică a fost amplasat către parcul de cultură şi odihnă, cu vedere către Dunăre şi parc.

5. Clubul, grupat cu biblioteca şi expoziţiile, a fost orientat direct spre parcul de cultură şi odihnă al cartierului, avînd legătură nemijlocită cu acesta.

În urma studiului de amplasare în teritoriu a grupărilor de unităţi comerciale de folosinţă zilnică (prima treaptă de deservire a populaţiei) s-a stabilit, în ce priveşte microraionul 1, comasarea unităţilor care-i sînt necesare cu celelalte funcţiuni ale ansamblului centrului social-cultural al cartierului.

Locul pe care această grupare de unităţi comerciale îl ocupă în cadrul ansamblului, se află în imediata apropiere a microraionului pe care îl deserveşte.

★

Suprafaţa totală de teren ocupată de ansamblul centrului social-cultural al cartierului Ţiglina 1 este de cca. 4 ha, conţinînd :

— unităţi comerciale de folosinţă zilnică (660 m^2) ;

— unităţi comerciale de folosinţă periodică (4 350 m^2) ; majoritatea acestor unităţi a fost rezolvată pe parter, necesitînd, datorită deverului, o legătură nemijlocită cu publicul cumpărător ; raioanele de vînzare a produselor industriale au fost grupate într-un singur magazin de tip « magazin general de produse industriale » şi care a fost rezolvat pe parter şi etaj ;

— unităţi de deservire a populaţiei (2 500 m^2), rezolvate pe parter şi etaj, cu săli de primire a comenzilor la parter şi cu ateliere (în majoritate) la etaj ;

— birouri administrative pentru deservirea cartierului (600 m^2), amplasate la etaj, cu accesul printr-un hol la parter ;

— cinematograful cu 800 de locuri (1 000 m^2) ;

— complexul de alimentaţie publică (1 900 m^2), rezolvat pe trei niveluri, avînd depozitele, camerele frigorifice şi preparările la demisol, bufetele, bucătăria de bloc şi cofetăria (cu anexele lor, inclusiv bucătăria respectivă) la parter, şi restaurantul propriu-zis (cu anexele şi bucătăria sa) la etaj ; s-au prevăzut terase acoperite şi descoperite care măresc capacitatea sălilor de mese şi le deschid către cele două parcuri limitrofe ;

— complexul cultural (1 600 m^2) conţine club, bibliotecă, expoziţie ; complexul este rezolvat pe două niveluri, folosind denivelarea de teren existentă, avînd părţile de club, expoziţia şi sala de conferinţe la nivelul superior şi biblioteca, cu posibilitatea de lectură şi în aer liber, la nivelul inferior ;

— curţi de serviciu (1 400 m^2) ;

— terase acoperite, terase descoperite şi curţi interioare (3 500 m^2) ;

— spaţii plantate, amenajate, circulate şi parcaje (23 400 m^2).

Funcţiunile enumerate mai sus au fost grupate în jurul a două curţi de serviciu, prin care se realizează aprovizionarea cu mărfuri şi alimente, evitîndu-se orice intersecţie cu fluxul de cumpărători.

★

În momentul declanşării proiectării acestei lucrări, ea reprezenta

1 – Plan de situaţie al complexului social-cultural şi comercial
Explicaţia cifrelor de la 1—8 este conform celei din schema 3
A. Terase acoperite şi descoperite şi curţi interioare — B. Curţi de serviciu
C. Parcaje — D. Bloc de locuinţe pentru nefamilişti

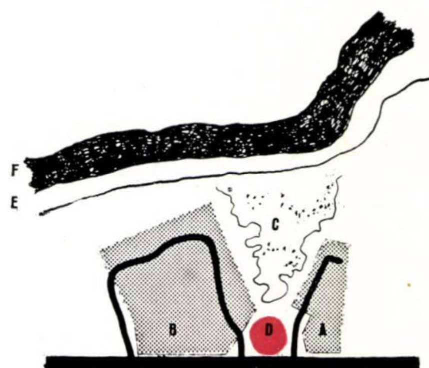
2 – Schema cartierului Ţiglina 1 cu noile dotări social-culturale
A. Microraionul *1* — B. Microraioanele *2—3* — C. Parcul de cultură şi odihnă
D. Centrul social-cultural al cartierului — E. Faleza — F. Dunărea

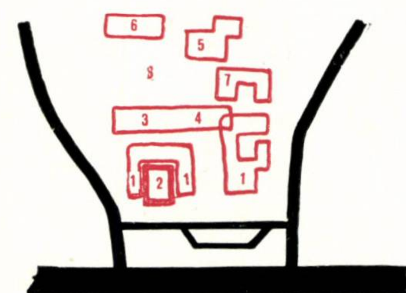
3 – Schema diferitelor funcţiuni care alcătuiesc centrul social-cultural şi comercial al cartierului Ţiglina 1
1. Unităţi comerciale de folosinţă periodică — *2.* Cinematograf — *3, 4.* Unităţi de deservire şi birouri administrative — *5.* Complexul de alimentaţie publică *6.* Club, bibliotecă şi expoziţii — *7.* Unităţi comerciale de folosinţă zilnică. *8.* Spaţii plantate

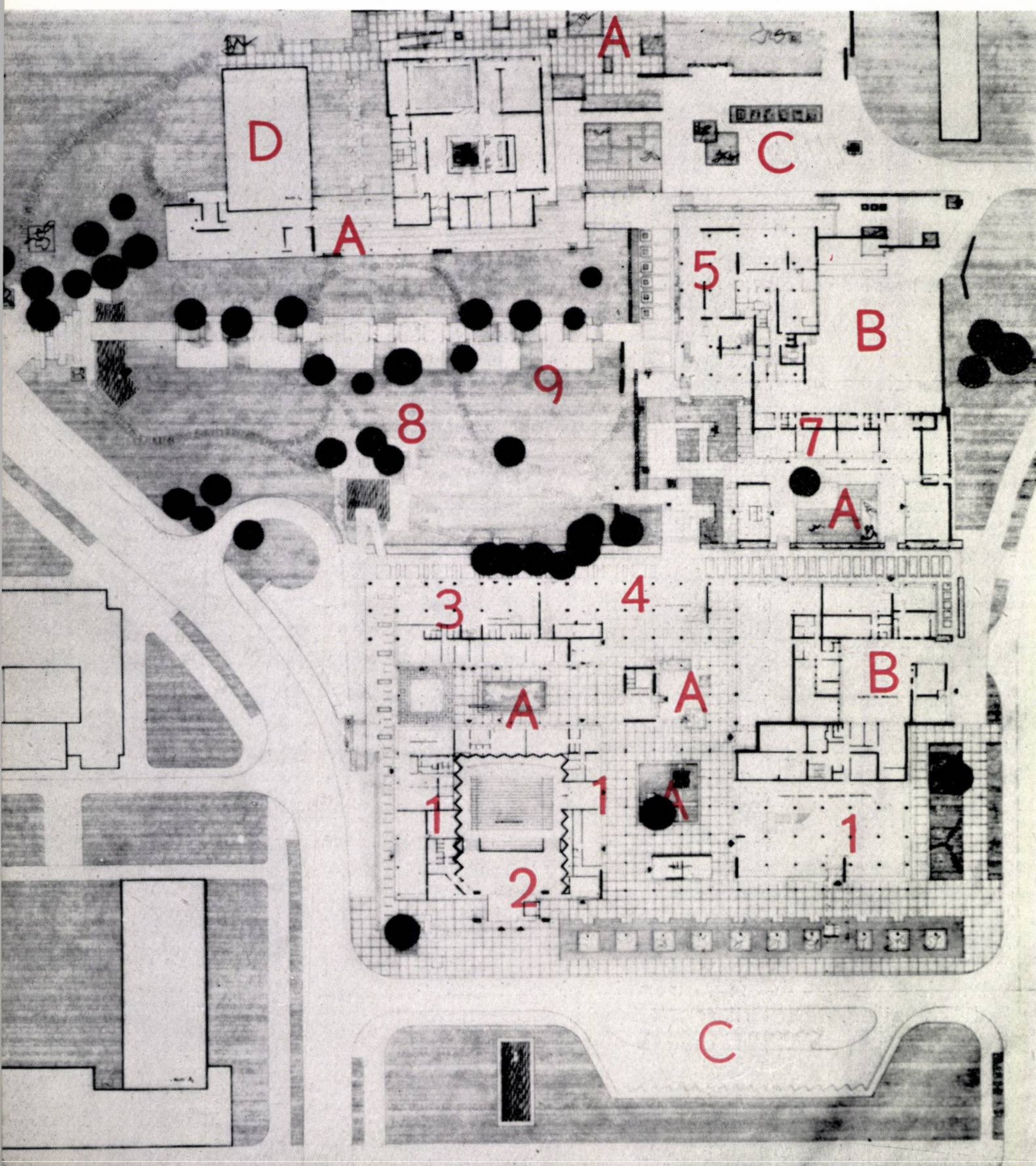
4 – Schema circulaţiei pietonilor şi auto-vehiculelor
Linia neagră — circulaţia carosabilă
Linia roşie — circulaţia pietonieră

5 – Curte interioară

2 3 | 4
I | 5



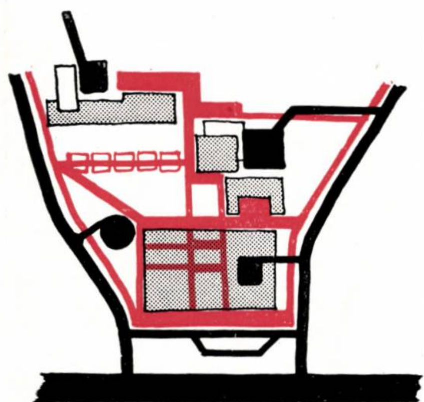




un program cu totul nou pentru ţara noastră. De la început s-au ridicat unele probleme principiale, spre a căror rezolvare am tins tot timpul, la care s-au mai adăugat şi o serie de alte probleme şi considerente apărute pe parcursul studiului.

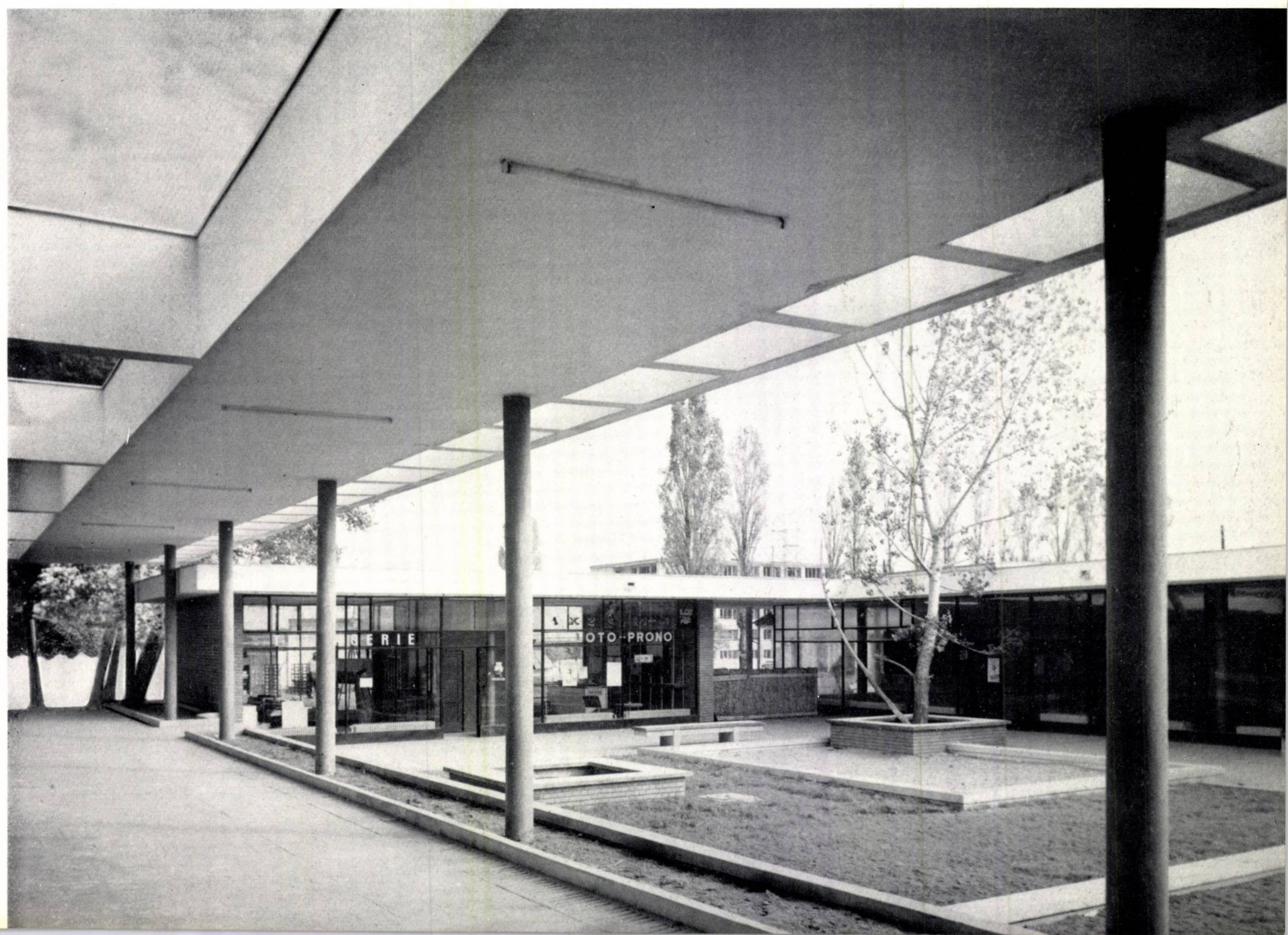
Cu ajutorul foarte susţinut al conducerii C.S.C.A.S. s-a stabilit la început, pe baza unor scheme funcţionale, că în condiţiile concrete ale temei şi amplasamentului ales nu putem trece la realizarea unui centru social-cultural orientat exclusiv spre interior, către circulaţiile pietonale, şi care să întoarcă spatele sau să prezinte vitrine fără acces spre străzile înconjurătoare. De asemenea, s-a eliminat ideea unei compoziţii care să fie orientată exclusiv spre străzile carosabile şi ca atare să creeze o suprapunere sau un paralelism între circulaţia auto a cartierului şi a oraşului şi cea pietonală a centrului comercial.

Eliminînd aceste două poziţii extreme ne-am fixat la o soluţie de mijloc, care ar putea să pară un compromis, dar pe care noi o apreciem ca fiind foarte adecvată în cazul în speţă. În acest sens, s-a urmărit ca o serie de unităţi mari şi cu flux important de oameni să fie orientate spre stradă (de ex.: cinematograful cu 800 de locuri, magazinul general) şi să se creeze de pe toate străzile accese pietonale majore spre curţile interioare ce grupează magazine mai puţin importante, dar de acelaşi specific.



De la început am accentuat și am primit și sprijinul organelor de avizare privind necesitatea tratării acestui centru ca un întreg organic, nu strict limitat la funcțiunile fiecărui magazin în parte, ci care primește și o funcțiune principală în plus : cea de centru de atracție pentru populația cartierului, de loc de întîlnire, de agrement și de plimbare. Ca atare, porticurile acoperite, tratarea curților interioare, succesiunea acestora și realizarea unui cadru arhitectural s-au studiat și în sensul de a se asigura un centru de interes care să dispună de spații corespunzătoare și care să atragă populația cartierului. Din acest punct de vedere, amplasamentul ales are un mare avantaj care a fost valorificat în cadrul partiului și anume că permite realizarea unei treceri descendente gradate, spre viitorul parc de cultură și odihnă și, prin intermediul acestuia, spre malul Dunării.

O atenție deosebită a fost acordată soluționării cît mai corecte a circulațiilor. S-a urmărit să se evite



1 — Detaliu de scară în holul administrativ
2 — Interior din magazinul alimentar cu autoservire
3 — Vedere de noapte a magazinului general de produse industriale
4 — Vedere parțială a centrului social-cultural. În primul plan cinematograful; în fund complexul de deservire
5 — Curte interioară în fața cofetăriei

2	3
1	4
	5





orice intersecție între circulația auto și cea pietonală din cadrul centrului de cartier. În acest sens, fluxul pietonilor se realizează pe sub porticuri, terase acoperite sau terase descoperite, care leagă diferitele obiecte între ele. El este despărțit complet de circulația autovehiculelor, care pătrund radial în ansamblu, în curțile de serviciu și în accesele speciale auto, prevăzute cu parcajele respective.

Accesele auto au fost complet eliminate dinspre latura nord a complexului, care constituie fațada principală spre str. Brăilei, și dinspre est, zonă spre care se întinde cea mai mare parte a cartierului. Accesele auto cele mai importante (spre magazinul general și curtea de serviciu a magazinelor alimentare și a complexului de alimentație publică) sînt asigurate dinspre vest, latură dinspre care afluxul de pietoni va fi mult mai redus. Dar chiar și de pe str. D. Maican (care delimitează complexul spre vest), accesul spre curtea magazinelor alimentare și prin aceasta spre centrul complexului este ferit de intersecția cu vehicule.



Accesele pietonale cele mai importante dinspre nord și est au fost tratate în concordanță cu compoziția generală a cartierului. Astfel, accesul dinspre nord se face fie direct prin magazinul general și cinematograf, care au și ieșiri spre prima curte interioară, fie prin latura nordică a acestei curți interioare, pe sub porticurile ei. Prin traversarea unor fronturi arhitecturale mai rigid determinate, accesele amintite corespund caracterului construit al acestei mari magistrale a orașului. Accesul principal dinspre est este oarecum o continuare a arhitecturii libere, dar ordonate a cartierului, din care vor veni viitorii locatari, continuare realizată prin intermediul unei curți interioare, tratate sub forma de parc foarte atent amenajat, ce se va realiza între club, restaurant și clădirea cuprinzînd administrația și unitățile de deservire a populației. De altfel, această curte cu un caracter de grădină interioară este menită să asigure și trecerea gradată dinspre nord spre sud între curțile complet închise, gen patio (la nord), și viitorul parc de cultură și odihnă, ce se va realiza în imediata vecinătate, către Dunăre, înspre sud.

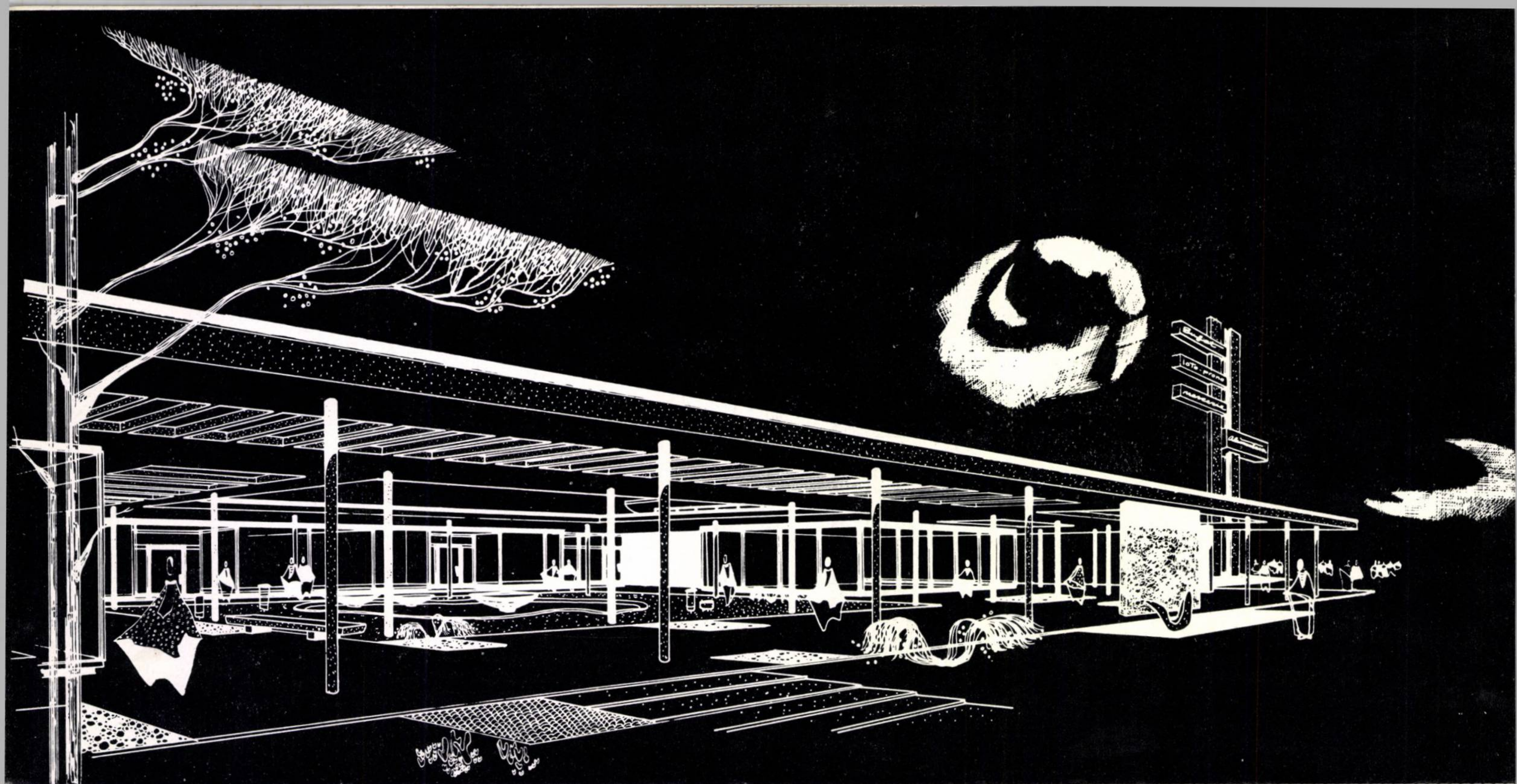


★

Din păcate, ansamblul început în 1962 nu este încă dat complet în folosință și ca atare o verificare a tuturor premiselor funcționale, economice și estetice, ce au stat la baza studiului, nu poate fi încă făcută. Abia peste un an sau doi, după ce șantierul își va retrage definitiv amprentele, cînd în cartier va rămîne numai populația sa stabilă, se va putea face o analiză aprofundată a acestei realizări. Din primele impresii, sperăm ca aceasta să justifice punctele noastre de vedere și sperăm că acest complex va putea contribui, și prin caracterul experimental pe care-l reprezintă, la lămurirea unei serii întregi de probleme ce se pun azi în fața noastră cu ocazia proiectării ansamblurilor de locuit și a dotărilor acestora.



Arh. CONSTANTIN SĂVESCU



COMPLEXE COMERCIALE ÎN MICRORAIONUL « SERG. NIŢU VASILE » — BUCUREŞTI

Autori:

complexul 1 — arhitecţii Eugen Cosmatu, Pascal Georgescu, Paul Focşa
complexul 2 — arhitecţii Eugen Cosmatu, Mihaela Crăifăleanu
complexul 3 — arhitecţii Eugen Cosmatu, Dumitru Constantinescu
şef proiect complex: arh. Claudia Ioachim
rezistenţă: ing. V. Georgescu
Institutul Proiect-Bucureşti

Ansamblul de locuinţe « Serg. Niţu Vasile » face parte din noile cartiere ale Bucureştiului.

În urmă cu un an, acest cartier — amplasat în imediata apropiere a intersecţiei şos. Olteniţa cu cal. Văcăreşti, ocupînd o suprafaţă de 29 ha pe un teren de formă aproape triunghiulară, între str. Serg. Niţu Vasile, str. Secuilor şi bd. Brîncoveanu — era un vast teren, rar construit, cu mici căsuţe în stare mediocră şi insalubră.

Astăzi, aici se ridică 36 blocuri de locuinţe p + 4 şi p + 8, armonios amplasate şi colorate; străzi largi şi alei asfaltate brăzdează terenul, printre plantaţiile care au rămas ca un vestigiu pitoresc al vechiului cartier.

În afara dotărilor culturale, atenţia s-a îndreptat îndeosebi către cele 3 complexe comerciale, judicios amplasate perimetral, pentru a deservi atît populaţia noului cartier cît şi populaţia cartierelor limitrofe, existente încă, cu un aspect rural.

Magazinele sînt grupate în clădiri separate, numai parter, concentrarea lor în complexe comerciale prezentînd avantaje însemnate: parterul blocurilor se redă locuinţelor, magazinele sînt eliberate de servituţile structurale şi de partiu, traveea devine mai largă, magazinele fiind mai spaţioase, adînci, bine dotate cu depozite, grupuri sanitare şi vestiare, dimensionate în funcţie de capacitatea şi numărul personalului de serviciu.

Principiile care au stat la baza proiectării complexelor, au variat în funcţie de amplasament.

În linii mari s-a urmărit ca magazinele, al căror specific cere o aprovizionare cantitativ mare, ce poate produce perturbări și aspecte dezordonate imaginii urbane, să-și grupeze anexele către o curte de serviciu izolată de fluxul cumpărătorilor.

Această separare a funcțiunilor și a fluxurilor ridică însă o problemă dificilă de partiu și anume: unde să se plaseze curțile de serviciu, către miezul compoziției sau pe perimetru?

Analizînd aceste probleme se constată că avantajele și dezavantajele amplasării curților de serviciu pe perimetru sau în mijloc se echilibrează și că aceste complexe trebuie rezolvate mai mult în funcție de poziția lor față de întregul microraion și față de vecinătățile înconjurătoare.

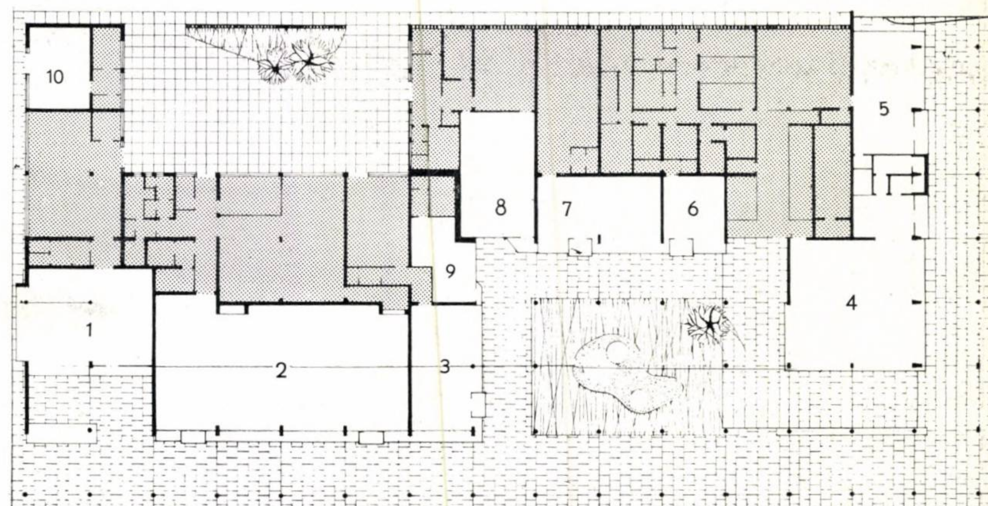
Deși diferite ca partiu, toate cele 3 complexe comerciale au ca numitor comun unele rezolvări de detaliu ca: pergole, stîlpi, vitrine, cornișe, dimensiuni ale traveei, lămpi de interior etc.

COMPLEXUL COMERCIAL Nr. 1 este situat la intersecția străzii Secuilor cu bd. Brîncoveanu.

Datorită acestui amplasament compoziția s-a dezvoltat în formă de L, avînd latura mică către bd. Brîncoveanu și latura lungă către str. Secuilor.

La colțul străzii a fost amplasat bufetul și bucătăria de bloc. Bufetul are 3 laturi vitrate, dintre care una spre un patio, către care s-a prevăzut și extinderea spațiului de consumație în timpul verii.

Acest patio are un rol multiplu: formează un accent arhitectonic de agrement de-a lungul laturii lungi a compoziției; grupează în jurul său magazinele al căror specific poate provoca unele aglomerări de cumpărători și, în general, ale căror vitrine nu sînt interesante prin natura exponatelor; creează un spațiu intim de odihnă, cu spații verzi, fîntîni, bănci, oglinzi de apă etc.



I | 2
3 4

1 — Complexul comercial nr. 1 — Fatadă principală

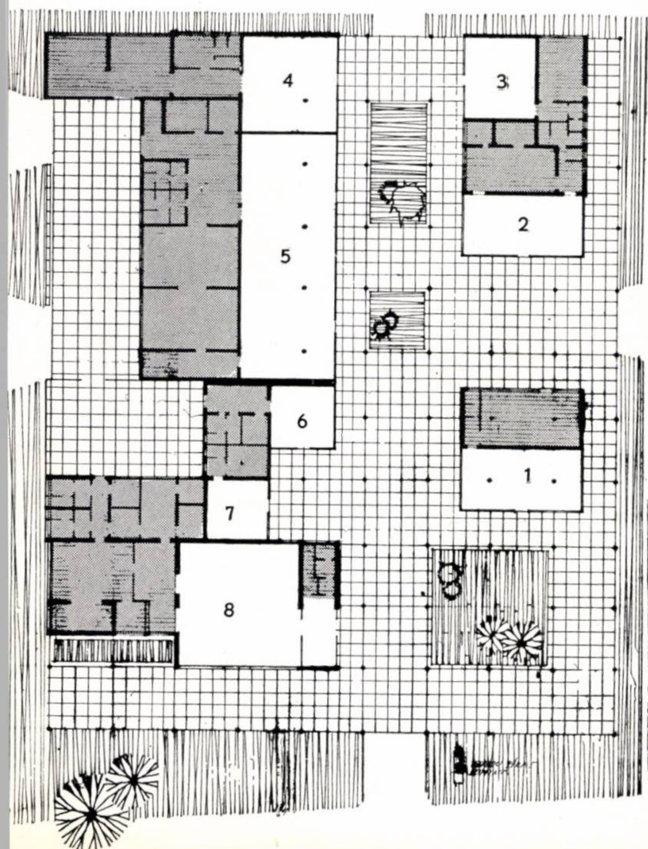
2 — Complexul comercial nr. 1 — Plan

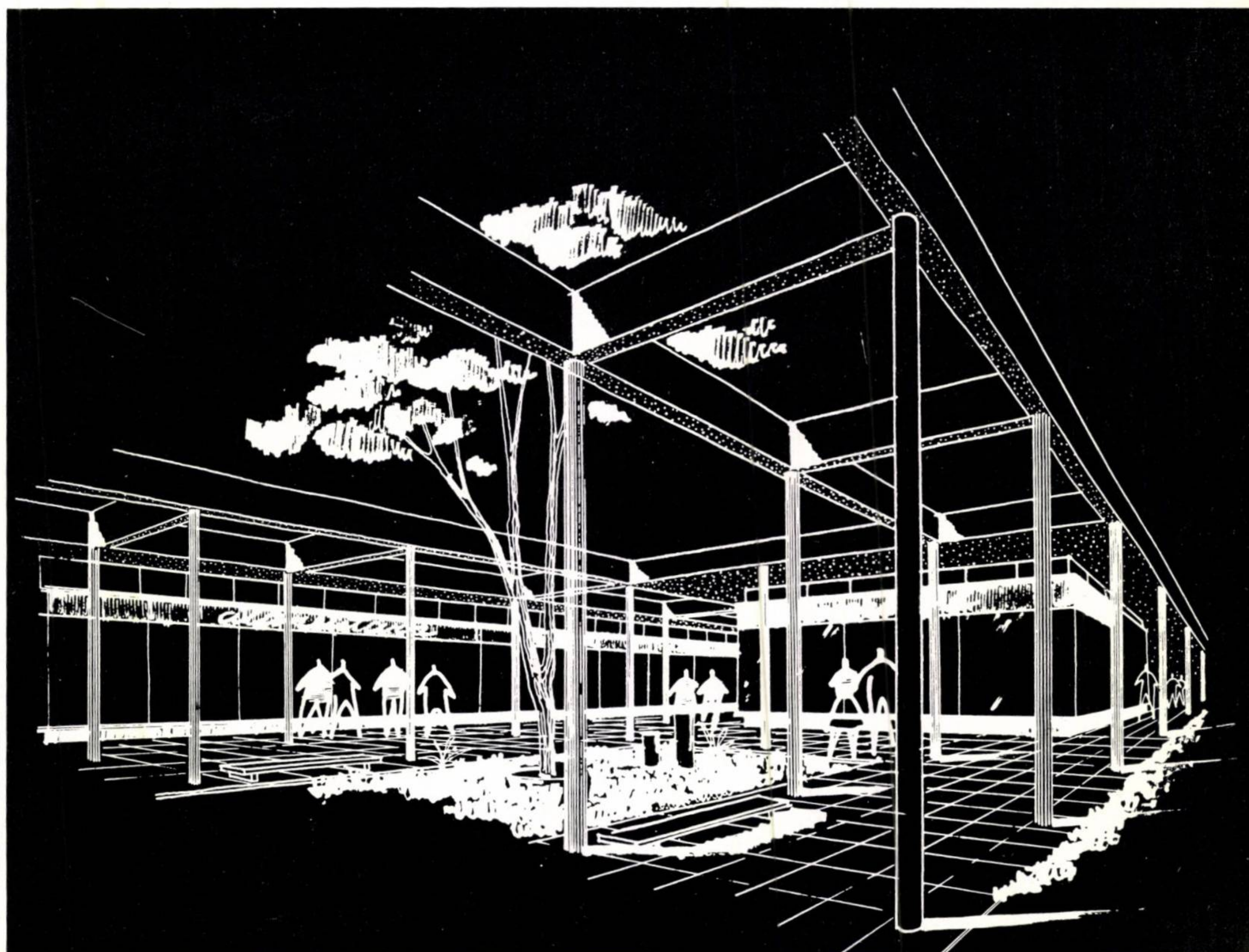
1. Legume-fructe — *2.* Alimentara — *3.* Mercerie — *4.* Bufet — *5.* Bucătărie de bloc — *6.* Tutungerie — *7.* Pîine *8.* Carne — *9.* Loto — *10.* Centru sifoane

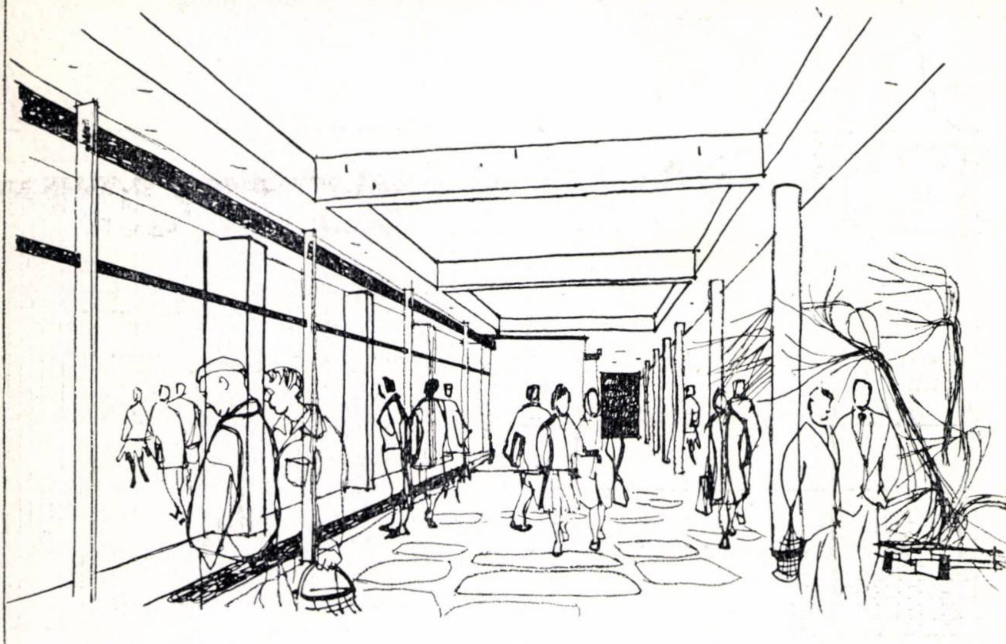
3 — Complexul comercial nr. 2 — Plan

1. Mercerie — *2.* Carne — *3.* Pîine — *4.* Legume-fructe *5.* Magazin alimentar cu autoservire — 6. Răcoritoare — 7. Tutungerie — 8. Bufet

4 — Complexul comercial nr. 2 — Perspectivă







Complexul comercial nr. 3 — Perspectivă

Magazinele de tutungerie, pîine, carne, loto-pronosport şi bufetul închid cele trei laturi construite ale patio-ului. De-a lungul laturii lungi a compoziţiei se înşiră, protejate de copertine şi pergole, magazinele de mercerie, parfumerie, alimentar, legume-fructe şi sifoane.

Magazinele de pîine, carne, alimentar, legume-fructe au serviciile şi depozitele grupate în jurul unei curţi de serviciu, închisă către interiorul microraionului de un gard decorativ, traforat.

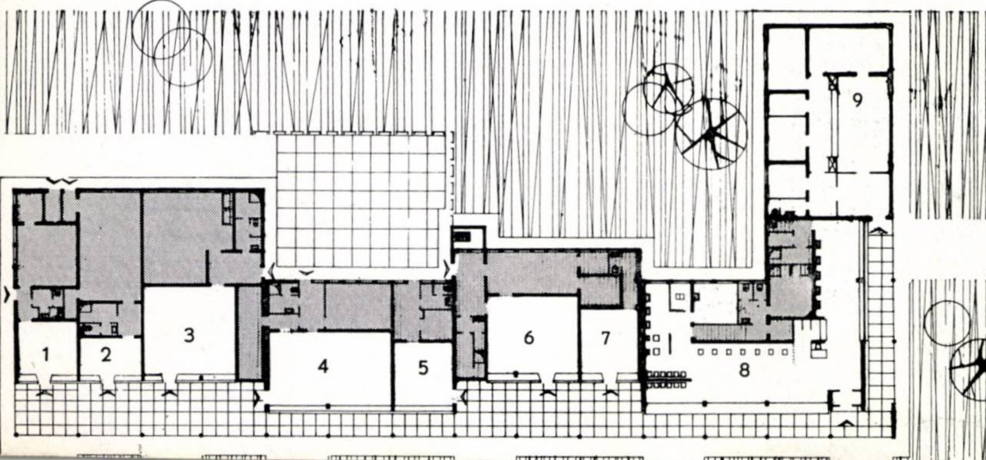
Pentru a întrerupe monotonia unui front prea lung de vitrine s-a creat un decalaj între frontul vitrinelor, linia continuă de legătură arhitectonică fiind păstrată doar de stîlpii pergolei.

COMPLEXUL COMERCIAL Nr. 2, situat pe o stradă curbă (str. Serg. Niţu Vasile), pe partea interioară a ei, într-un spaţiu creat în adîncime de blocuri p + 4, care formează pe 3 laturi un front închis, se dezvoltă pavilionar, legat şi grupat prin intermediul unei pergole.

Căutînd a axa compoziţia de o parte şi de alta a unei curţi interioare de acces pentru public, dispusă în lungime, s-a căutat ca magazinele să-şi orienteze vitrinele atît către str. Serg. Niţu Vasile cît şi către spaţiile de circulaţie din interiorul complexului. În acest fel s-a obţinut o compoziţie care oferă publicului un loc agreabil şi atractiv, compoziţie care, datorită amplasamentului, s-a dezvoltat pavilionar, avînd curtea de serviciu pe perimetru, cu acces lesnicios pentru aprovizionare.

Complexul comercial nr. 3 — Plan

1. Încălţăminte — 2. Metalo-casnica — 3. Legume-fructe 4. Pîine-lapte — 5. Răcoritoare — 6. Carne — 7. Tutungerie — 8. Coafor — 9. I.A.L.



Amplasarea către stradă a bufetului a fost făcută cu intenţia de a puncta complexul cu un volum care să se ridice puţin peste înălţimea generală şi care să ofere posibilitatea extinderii spaţiului de consumaţie, în timpul verii, către o terasă jumătate acoperită. Urmărind ideea unificării spaţiului interior cu cel exterior, bufetul are un perete de sticlă glisant, care în timpul verii poate oferi, pe lîngă mărirea spaţiului, o imagine unitară şi o bună ventilaţie.

De-a lungul axei compoziţionale a curţii interioare se înşiră, de o parte şi de alta, într-o alternanţă şi totodată o grupare pe funcţiuni, magazinele: răcoritoare, alimentar, tutungerie, legume-fructe, mercerie-parfumerie, carne şi pîine, care alcătuiesc întreg complexul.

Magazinele alimentar, de legume-fructe, de răcoritoare precum şi bufetul au depozitele şi accesul mărfurilor dintr-o curte de serviciu, închisă către aleea de acces prin intermediul unui gard trafor, constituind un element decorativ.

Magazinele de carne şi de pîine, datorită specificului de aprovizionare, au accesul de la cealaltă alee perimetrală complexului, direct, fără intermediul unei curţi de serviciu, aprovizionarea cu marfă făcîndu-se tot prin spatele magazinelor.

COMPLEXUL COMERCIAL Nr. 3 este situat pe str. Secuilor, dezvoltat mai mult liniar, de-a lungul străzii, şi compus din magazine de legume-fructe, pîine, lapte, răcoritoare, carne, tutungerie etc., precum şi un magazin pentru reparaţii de încălţăminte, reparaţii tehnico-metalice, coafor-frizerie şi un local pentru I.A.L.

Structura magazinelor este formată din zidărie de cărămidă, stîlpi din azbociment şi dală groasă ; înălţimea liberă a magazinelor a fost redusă între 3,30—3,50 m, înălţime care este la scara şi dimensiunea magazinelor şi care permite trecătorului să cuprindă şi imaginea blocurilor din jur.

Vitrinele sînt largi şi pe toată înălţimea, avînd la partea inferioară un parapet redus ca înălţime ; se prevede vitrină de expunere numai la magazinele ale căror mărfuri cer acest lucru.

Prin modul de organizare şi expunere interioară şi prin modul de vînzare, magazinele sînt tratate ca o vitrină.

Mobilierul este executat din metal, cristal, materiale plastice, melacart etc.

Iluminatul se face cu lumină incandescentă, utilizînd drept corpuri de iluminat lămpi din sticlă colorată. Iluminatul vitrinelor este fluorescent, ca şi al pergolelor şi al spaţiilor exterioare ; pereţii din fundul magazinelor şi unele locuri de vînzare sînt, de asemenea, luminate fluorescent.

Combinarea luminii fluorescente cu cea incandescentă, precum şi gradaţia succesivă vor produce o senzaţie vizuală plăcută, accentuînd punctele de atracţie ale magazinelor.

O atenţie deosebită a fost îndreptată asupra punctelor de atracţie nocturne ; în acest sens s-au prevăzut, în afara complexelor, unele panouri decorative, compuse arhitectural, care cuprind reclamele luminoase cu firme de neon în diferite culori.

Ca finisaje exterioare se vor utiliza, în afara vinacetului, panouri decorative din ceramică colorată smălţuită ; pardoselile se vor executa din mozaic colorat, marmură şi dale din beton pieptănat.

Tîmplăria este în întregime metalică şi va fi vopsită în duco ca şi stîlpii de azbociment ai pergolelor.

Încălzirea complexelor comerciale se va face de la cele 4 centrale termice ale microraionului.

Ventilaţia va fi naturală prevăzîndu-se posibilitatea deschiderii unor ochiuri de geam în vitrine.

Arh. EUGEN COSMATU



CENTRU COMERCIAL LA MAMAIA

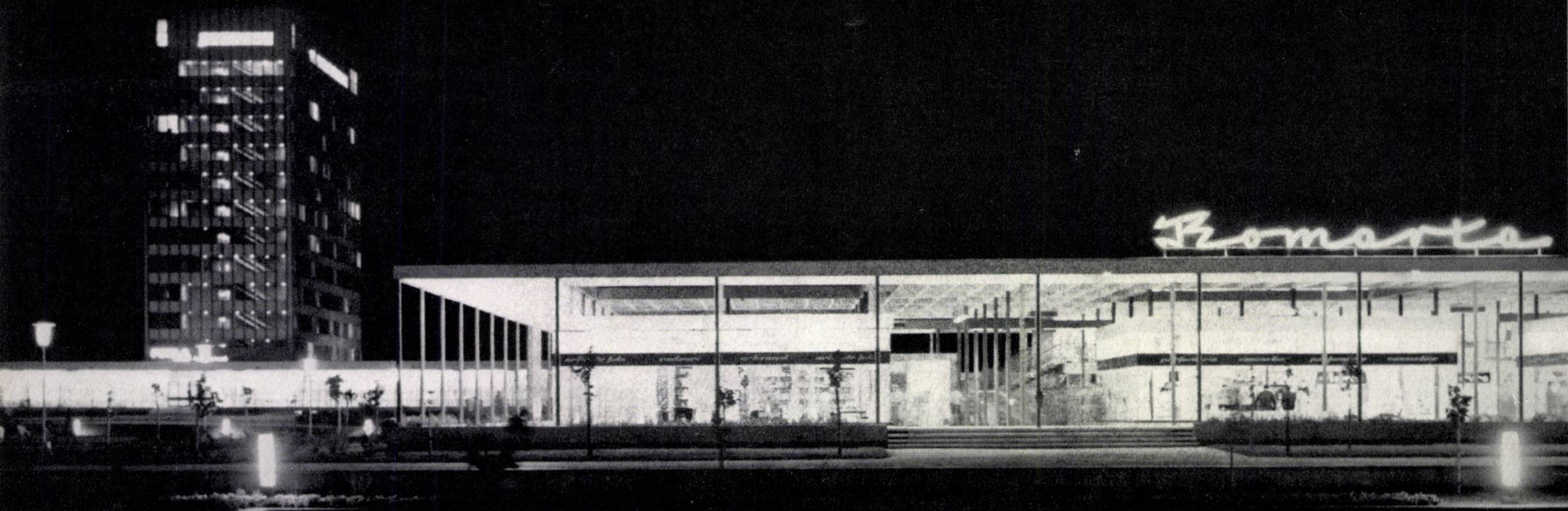
Tema care trebuia rezolvată a avut un caracter mai puţin obişnuit: crearea unui ansamblu arhitectural, compus dintr-un centru comercial şi un teatru de vară, care să formeze principala dotaţie ce urma să mobileze piaţa noii localităţi Mamaia.

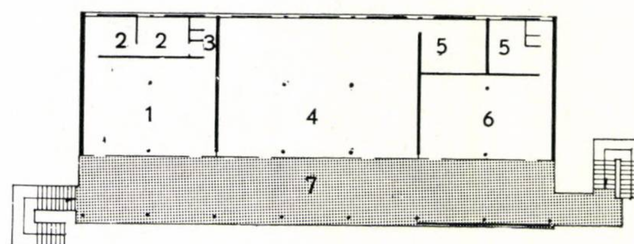
Inscrierea în acelaşi volum arhitectural a celor două dotări a rezultat din studiul de sistematizare, ca fiind necesară din cauza diversităţii construcţiilor ce trebuiau integrate în piaţă.

Gruparea celor două programe a pus probleme deosebite, ţinînd seama atît de plastica specifică fiecărui program, cît şi de cerinţele funcţionale diferite.

De asemenea, în rezolvarea acestor programe s-a ţinut seama că ele reprezintă dotări ale unui oraş nou cu caracter estival, oraş cu o viaţă intensă, însă limitată la lunile de vară ale anului.

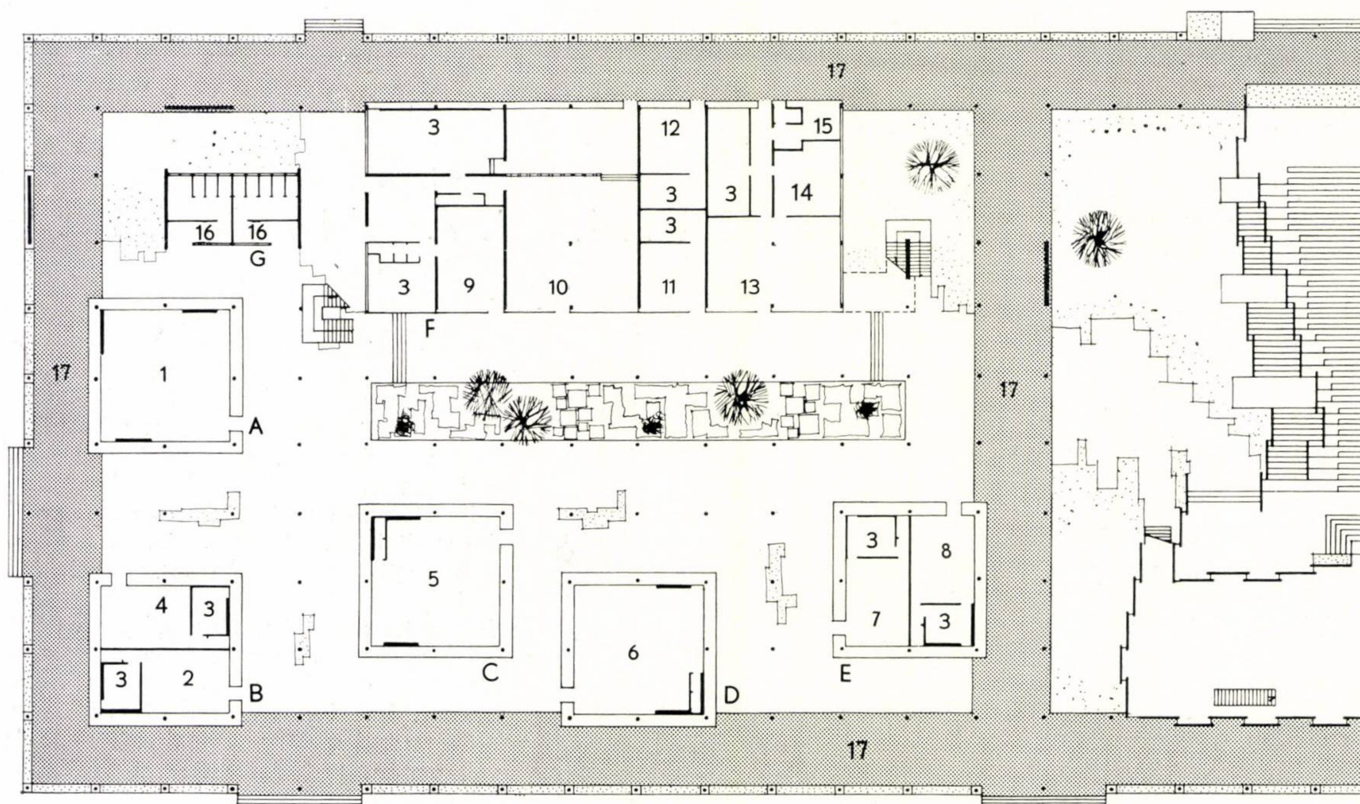
Caracterul specific al localităţii a dus la rezolvări de arhitectură cu spaţii mai aerate, mai decorative şi la folosirea mai abundentă a culorilor.





Planul etajului I al magazinului F

1. Poştă — C.E.C. — Telefon — *2.* Birouri — *3.* Grup sanitar — *4.* Expoziţie — *5.* Depozite — *6.* Sală de lectură — *7.* Terasă



Plan parter

Corp A. 1. Librărie cu autoservire

Corp B. 2. Artizanat — 3. Depozite — 4. Articole de plajă

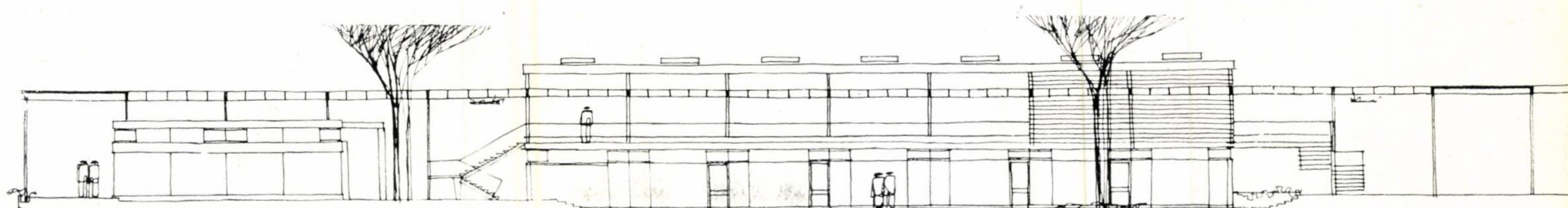
Corp C. 5. Parfumerie

Corp D. 6. Galanterie

Corp E. 7. Agenţie O.N.T. 8. Agenţie C.F.R.

Corp F. 9. Legume-fructe — 10. Alimentara cu autoservire — 11. Tutungerie 12. Consignaţie — 13. Farmacie — 14. Receptură-laborator — 15. Camera de gardă

Corp G. 16. Grupuri sanitare — 17. Pergolă acoperită



Secțiune longitudinală

Interior



Centrul comercial a fost conceput pe ideea unui bazar modern cu mici magazine, cu largi spații de circulație între ele, toate magazinele fiind grupate în jurul unei grădini de agrement.

Folosirea unui rastel general, format din grinzi subțiri, care acoperă întreaga suprafață, creează un anumit joc de lumină și umbră, o vibrație care realizează o ambianță de intimitate și dă un caracter unitar întregului complex.

Considerente de proporționare între elementele ansamblului, cît și pentru realizarea unui volum la scara pieții, au determinat amplasarea rastelului de grinzi la 5 m înălțime. Acest rastel-umbrar trece, cînd liber, peste suprafețele de magazine și grădină, cînd acoperit, protejînd circulațiile de promenadă.

Majoritatea magazinelor care compun centrul comercial sînt magazine de prezentare, pentru care s-a căutat o arhitectură adecvată. S-a ajuns la soluția unor magazine total vitrate, cu compartimentări interioare realizate numai din mobilier, fără vitrine distincte, întregul magazin constituind de fapt o vitrină care participă la ansamblu.

Magazinele care au un rulaj mai mare de mărfuri au fost amplasate într-un corp pe două niveluri, spre șosea, ele beneficiind pentru o mai bună aprovizionare și de o curte de serviciu mascată între corpurile de clădiri. Evitarea amplasării curții de serviciu la vedere, amenajarea de



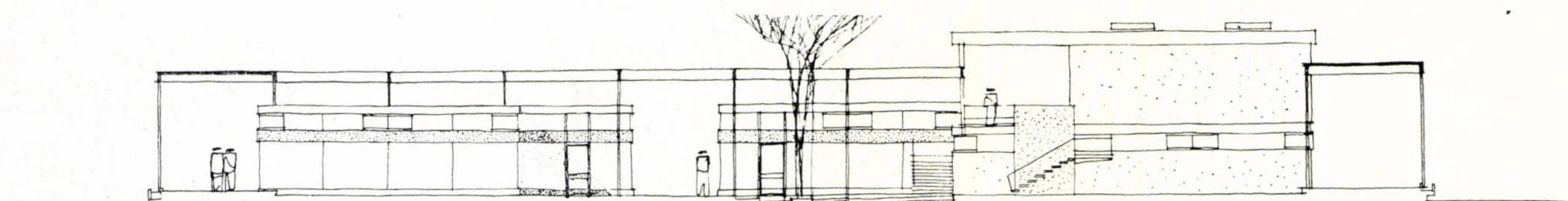
Vedere exterioară

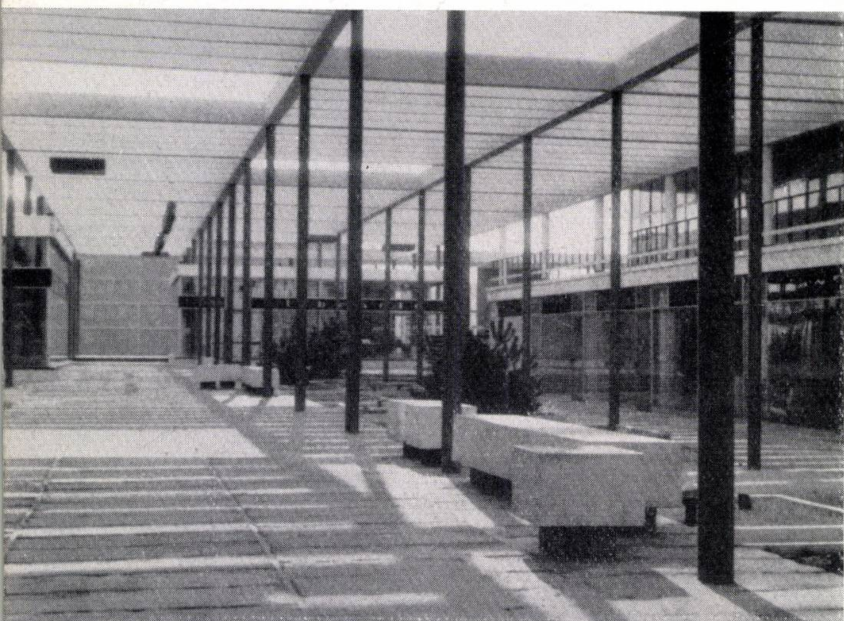
vitrine la spațiile de depozitare, un portic folosit ca promenadă ce înconjoară întregul complex a făcut să se realizeze fațade unitare pe toate laturile.

Între magazine, o serie de amenajări: jardiniere, scaune și bănci de beton, grinzi de lumini și lămpi « pitici », jardiniere suspendate, agrementează spațiul rezervat circulației.

Magazinele mici, care flanchează latura dinspre mare a complexului, sînt ocupate de magazine tip « Romarta » (galanterie, artizanat, articole de plajă), precum și de o librărie, agenție O.N.T., birou de voiaj C.F.R.

Pavilionul parter-etaj, dinspre latura vest, cuprinde la parter — un magazin alimentar cu autoservire, legume-fructe, tutungerie, consignație, farmacie, iar la etaj — un oficiu poștă-telefon, o expoziție și bibliotecă.


Secțiune transversală


Vedere din interior

Suprafața totală construită este de 3 850 m².

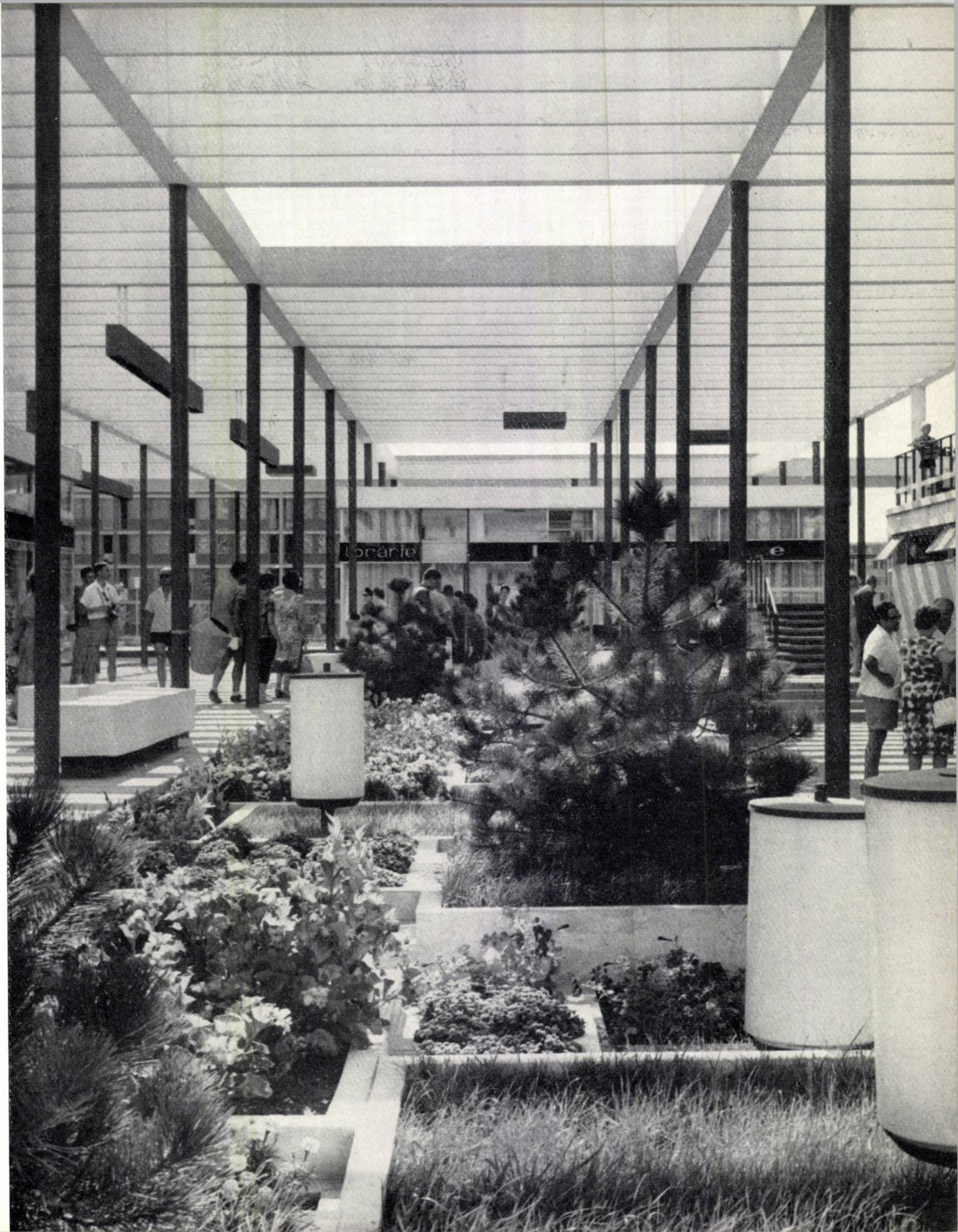
Întreaga structură de rezistență se bazează pe o tramă de stîlpi metalici, așezați la un interax de 4,80 m.

Ca sistem constructiv s-a adoptat soluția de acoperire tip dală pe stîlpi metalici pentru magazinele mici și tip dală pe stîlpi de beton pentru magazinul p + 1.

Pentru pergolă s-a adoptat o placă montată pe grinzi, iar pentru rastelul general, un careaj de grinzi principale cu interax de 4,80 m; pe direcția est-vest, pe grinzile principale, sînt așezate o serie de lamele prefabricate din beton armat.

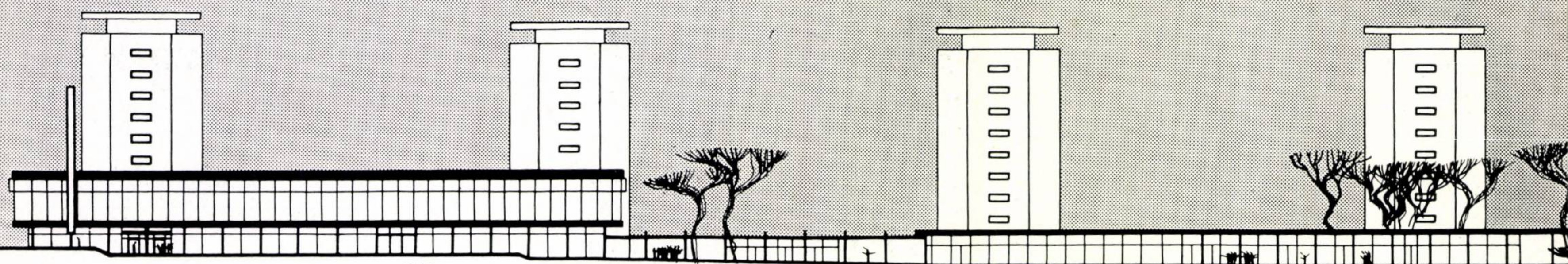
S-au utilizat materiale curente de finisaj: tencuieli colorate cu vinacet, pardoseli de mozaic etc., în afara panourilor din ceramică smălțuită, folosite la îmbrăcarea panourilor de rigidizare.

Mobilierul a constituit obiectul unei proiectări speciale, fiind executat din schelet metalic cu blaturi și panouri din P.A.L., îmbrăcate în melacart.



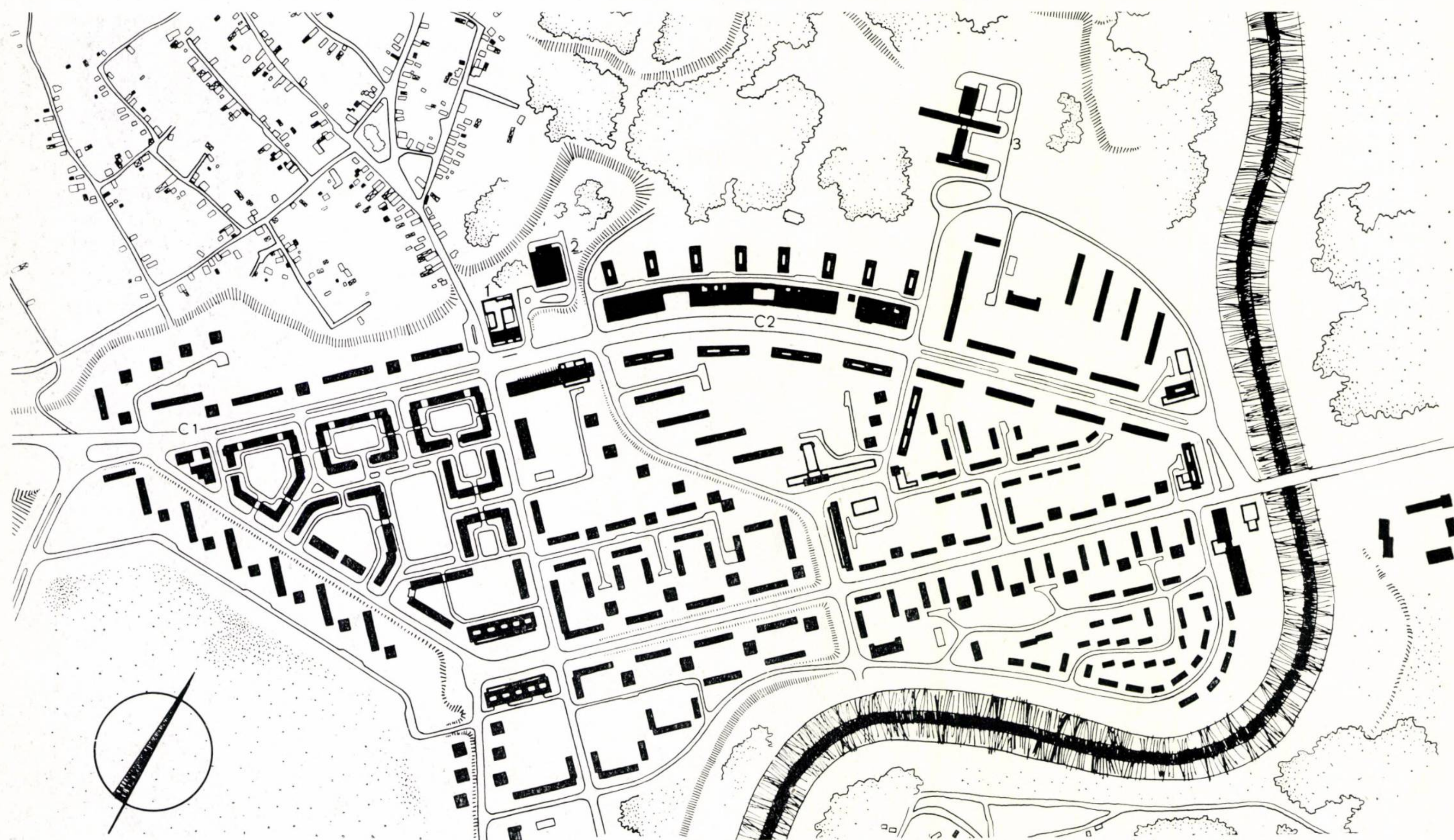
Vedere din interior

35



Centrul comercial din Onești — Desfășurare

CENTRUL COMERCIAL AL ORAȘULUI



Planul de ansamblu al orașului Onești
C *1*. Punct comercial la intrarea dinspre Brașov în orașul Onești — C *2*. Centrul comercial — *1*. Hotel — *2*. Casa de cultură — *3*. Spital

O N E Ş T I

Autori:
arhitecţii Nona Florescu, Gheorghe Dorin
arhitecţii Grigore Bălteanu, Paris Manos, Toma Olteanu, Vladimir Popov, Radu Tănăsoiu
Colaboratori:
Rezistenţă: inginerii Mihai Barbaiani, Florin Dabija, Eugen Georgescu
Instalaţii termice: inginerii Radu Patraulea, Sanda Divari
ISCAS

Noul centru al oraşului Oneşti se desfăşoară pe cca. 400 m de-a lungul arterei de nord de penetraţie în oraş, dinspre zona industrială. El urmează să deservească cei peste 22 000 locuitori ce populează cele 6 500 apartamente construite în intervalul 1954—1963, apartamente ce constituie prima etapă de realizare a acestui oraş nou din vecinătatea centrului industrial petrochimic Oneşti—Borzeşti.

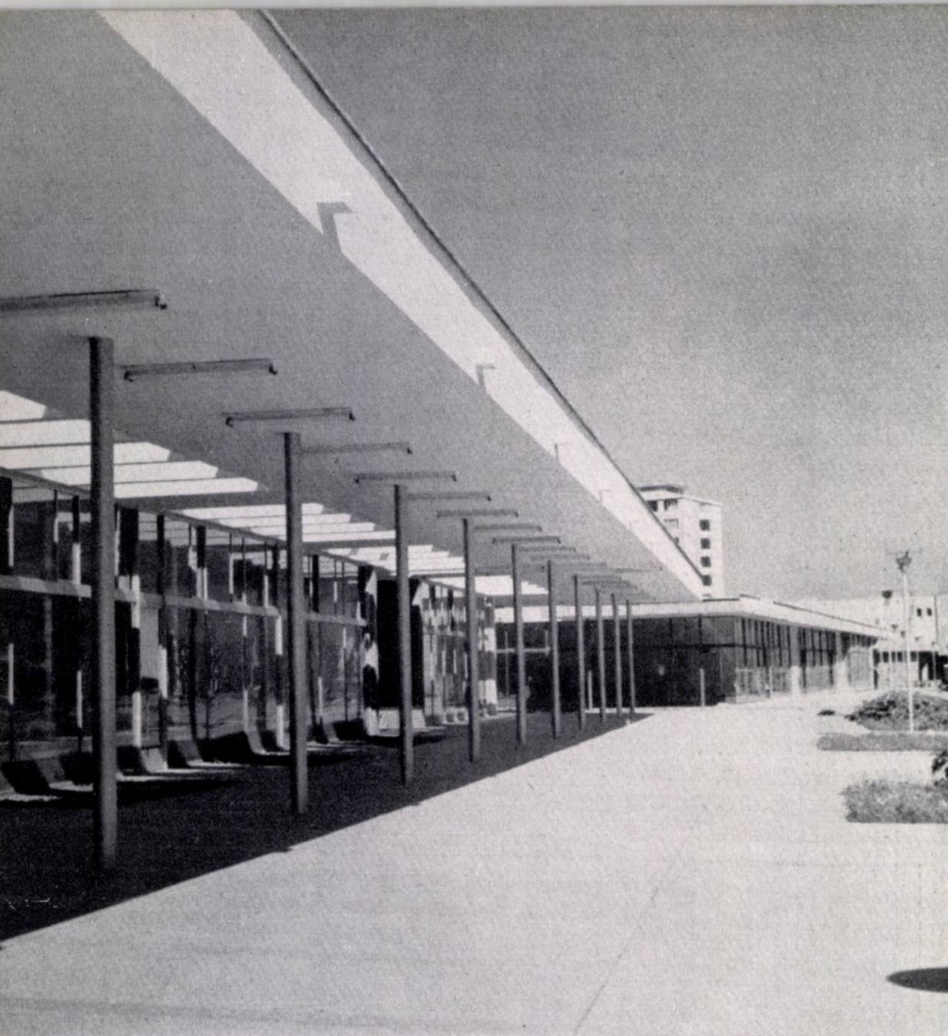
Noul centru comercial este construit în clădiri independente, în mare majoritate parter, ce se profilează pe fundalul creat de opt clădiri de locuit p + 9 etaje, situate la marginea unui mare parc natural.

Proiectarea acestor clădiri s-a făcut astfel ca ansamblul magazinelor să fie legat organic de parc, prin intermediul a trei penetraţii sub forma unor curţi de legătură între magazine. Aceste curţi îndeplinesc totodată şi funcţia de deservire a unităţilor comerciale, în special de alimentaţie publică, care necesită terase acoperite sau descoperite.

În acest lung front, în majoritate pe parter, apar două accente deosebite. Unul dintre ele îl constituie etajul magazinului general de produse industriale, magazin ce participă totodată şi la flancarea pieţei ce



Detaliu de portic de la magazinele Corpului B



1	3
2	

1 — Detalii ale porticului de la magazinele corpului B

2 — Centrul comercial — Plan de ansamblu

Corp A — Magazine

1. Magazin general pentru produse industriale — 2. Magazin de mobilă

Corp B — Magazine

1. Alimentara cu autoservire, cu raion pentru dulciuri și cafea — 2. Legume-fructe — 3. Carne — 4. Franzelărie 5. Mezeluri-brînzeturi și produse lactate — 6. Bufet lacto-vegetarian — 7. Tutungerie

Corp C — Magazine

1. C.E.C. — 2. Librărie — 3. Magazin universal pentru copii — 4. Bufet-expres cu autoservire — 5. Cofetărie 6. Patiserie — 7. Bucătărie de bloc — 8. Centru de sifoane — 9. Reparații cizmărie

Corp D — Cinematograf și magazine

1. Cinematograf — 2. Tutungerie — 3. Farmacie — 4. Magazin de optică — 5. Alimentara cu autoservire, cu raion pentru mezeluri-brînzeturi — 6. Carne — 7. Legume-fructe — 8. Pîine — 9. Spălătorie chimică

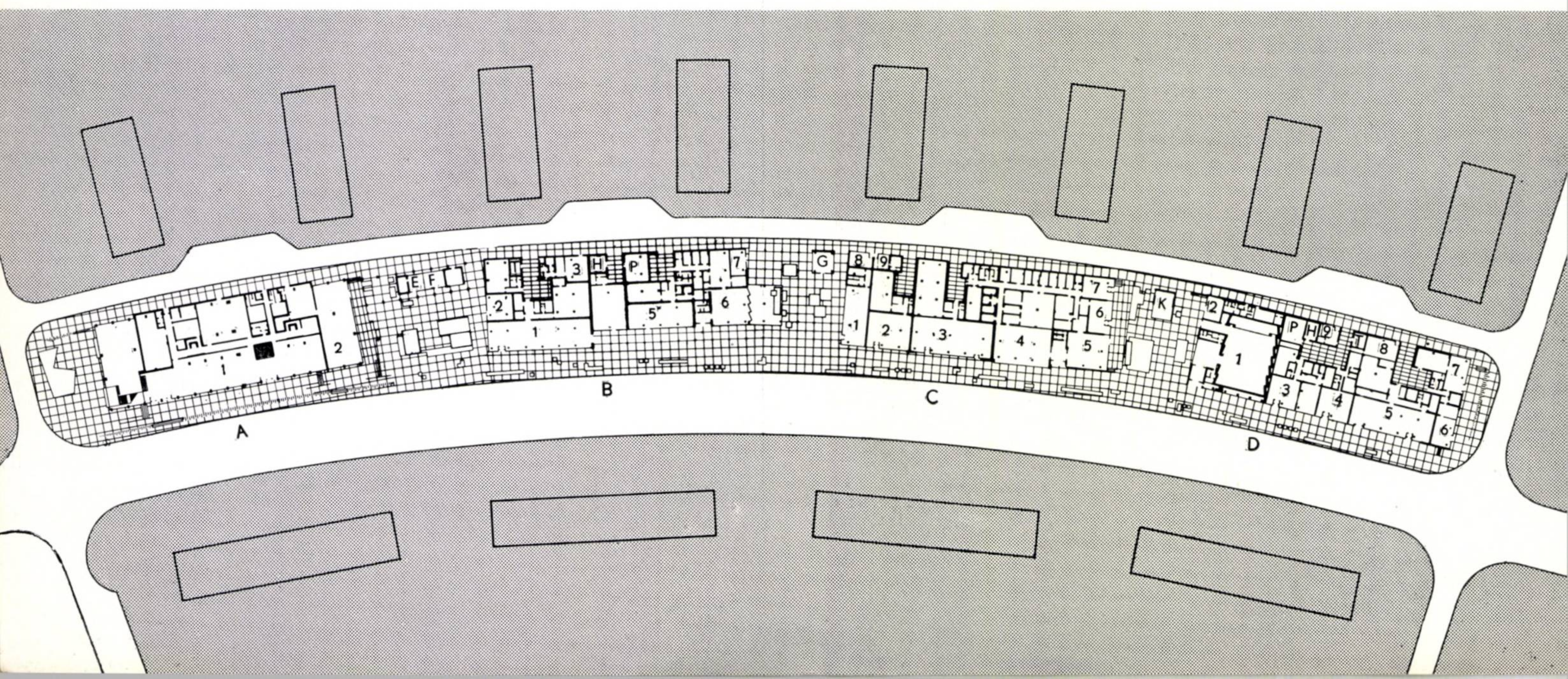
Pavilioane independente între corpuri

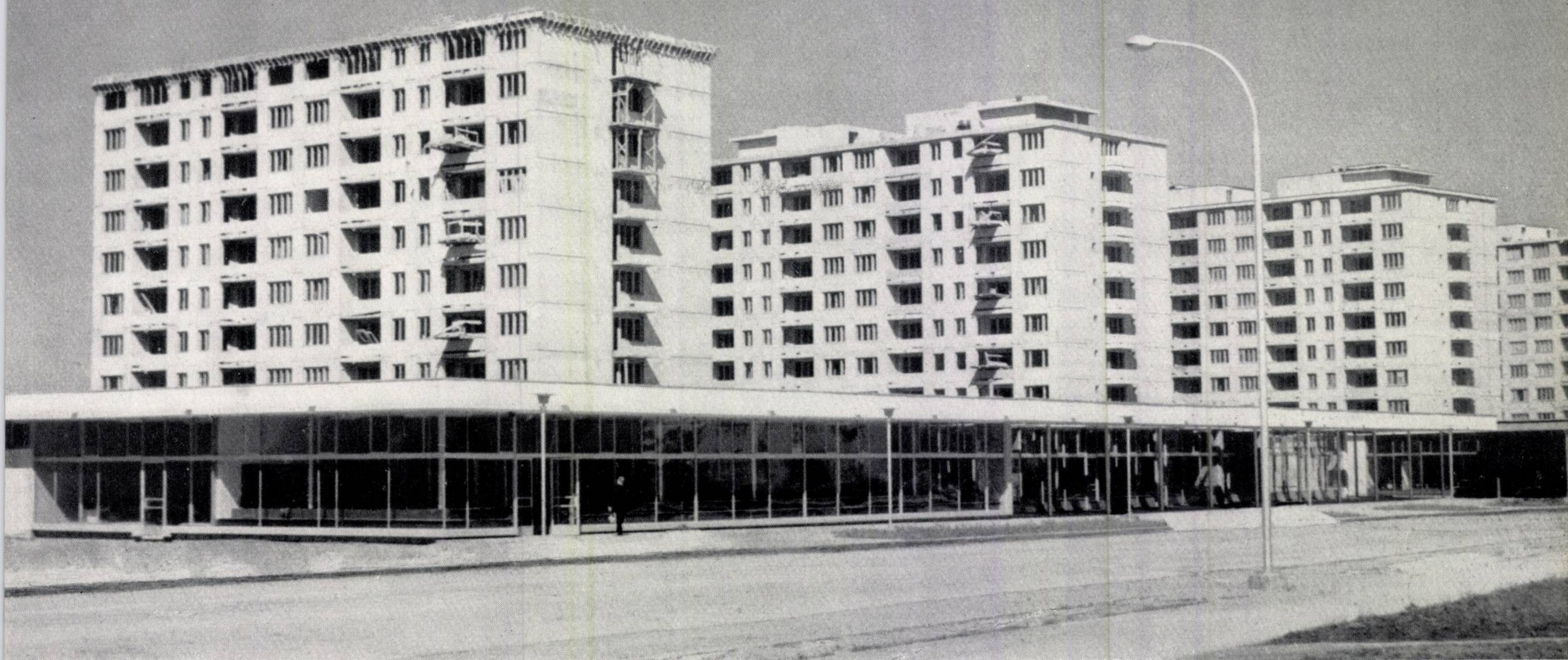
E. Răcoritoare — F. Ape minerale — G. Loto-Pronosport — K. Răcoritoare-dulciuri

Funcțiuni de deservire generală

P. puncte termice — H. stații hidrofor pentru blocuri înalte — T. posturi transformare

3 — Blocuri noi de locuințe la Onești și centrul comercial





încheie ansamblul. În această piață se vor executa o casă de cultură cu sală de 800 locuri, un hotel cu 200 paturi, avînd un parter amplu cu unități de alimentație publică și alte unități comerciale ce întregesc ansamblul comercial.

Al doilea accent mai important îl constituie frontul decorat al cinematografului, înglobat în frontul de magazine.

Din frontul principal al magazinelor au fost eliminate accesele și curțile de serviciu pentru aprovizionare etc.

Un trotuar amplu, de 7,50 m lățime în punctul minim, permite o circulație pietonieră liberă, într-un cadru arhitectonic tratat corespunzător. Trotuarul și circulațiile de penetrație spre parc sînt executate din dale mari de beton, cu ștraifuri de mozaic de marmură colorate. Această circulație pietonieră este bogat ornamentată cu plantații joase, bazine decorative, elemente de artă plastică, panouri decorative, statuete etc.

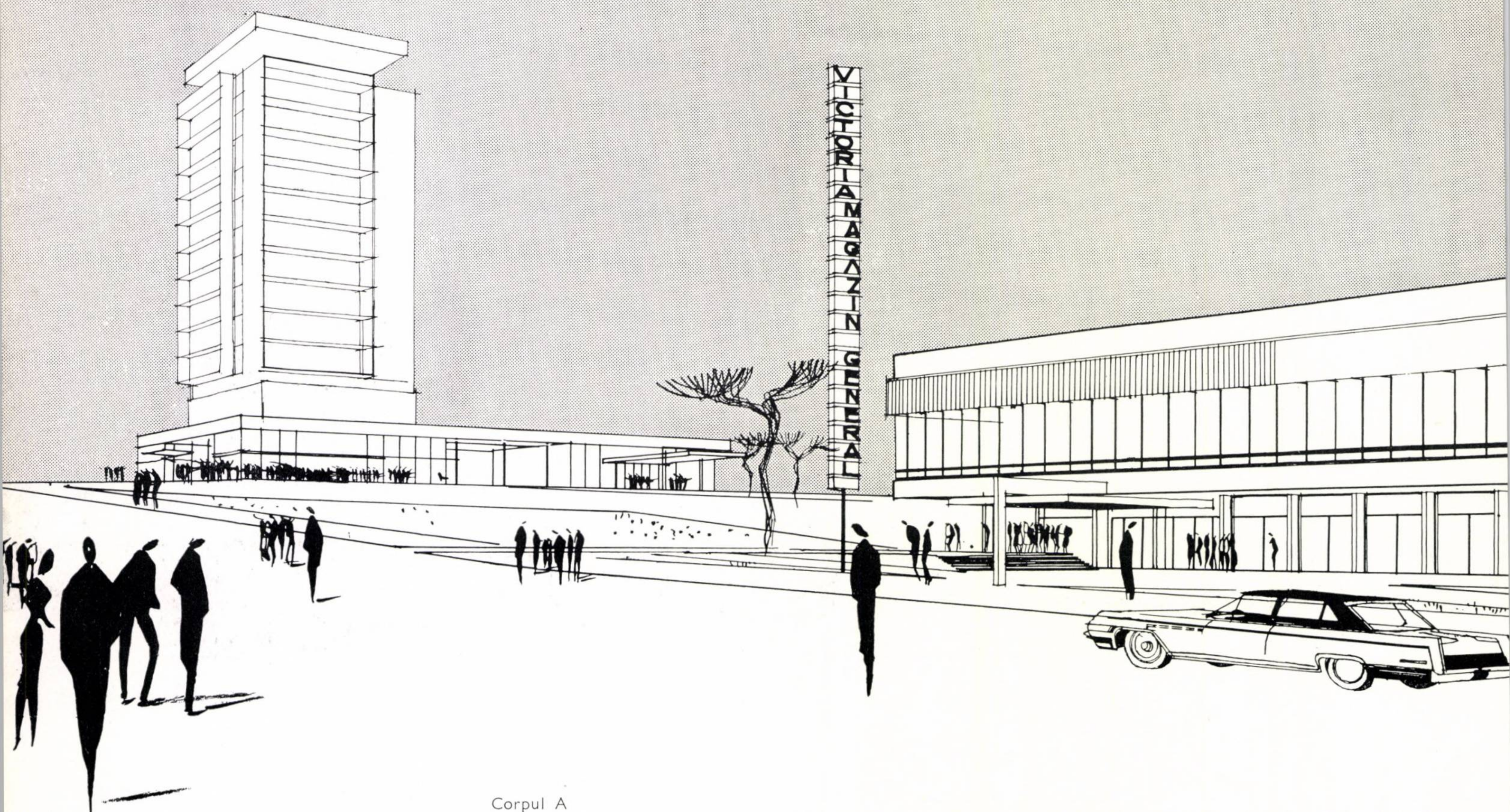
Magazinele au fost concepute ca o legătură intimă a spațiilor de circulație exterioară cu spațiile de vînzare propriu-zise. Vitrine totale fac ca magazinele să constituie în întregime spații de expunere, iar modul în care elementele de decorație și reclamă penetrează de la exterior la interior fac ca legătura intimă a celor două spații să fie completă.

Proiectarea a dat atenție fiecărui element ce intră în componența complexului. Elementele de decorație au fost detaliate la amănunt și vor participa la aspectul ansamblului, în momentul în care vor fi realizate de către artiștii plastici; este necesar ca aceștia să colaboreze cu arhitecții, în vederea obținerii unei concordanțe depline între ansamblul arhitectural și elementele de artă plastică.

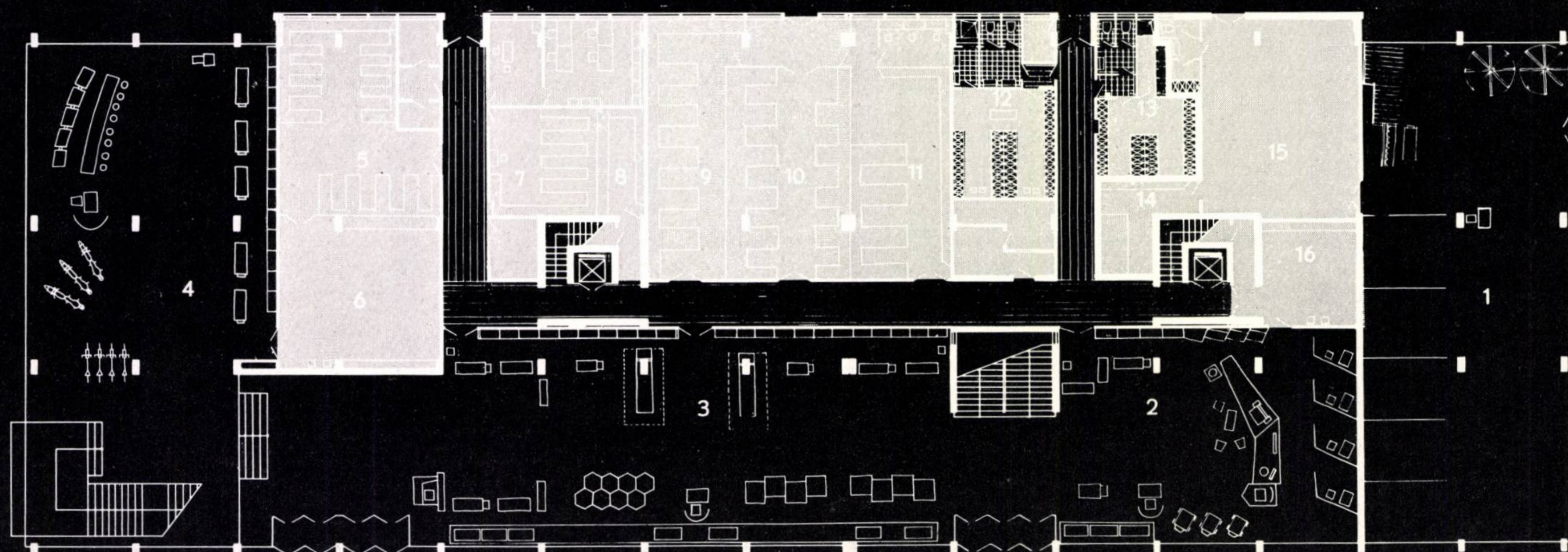
Firmele luminoase au fost prinse și ele în studiul de arhitectură, ca elemente avînd în același timp un scop de reclamă comercială și unul de întregire estetică a magazinului.

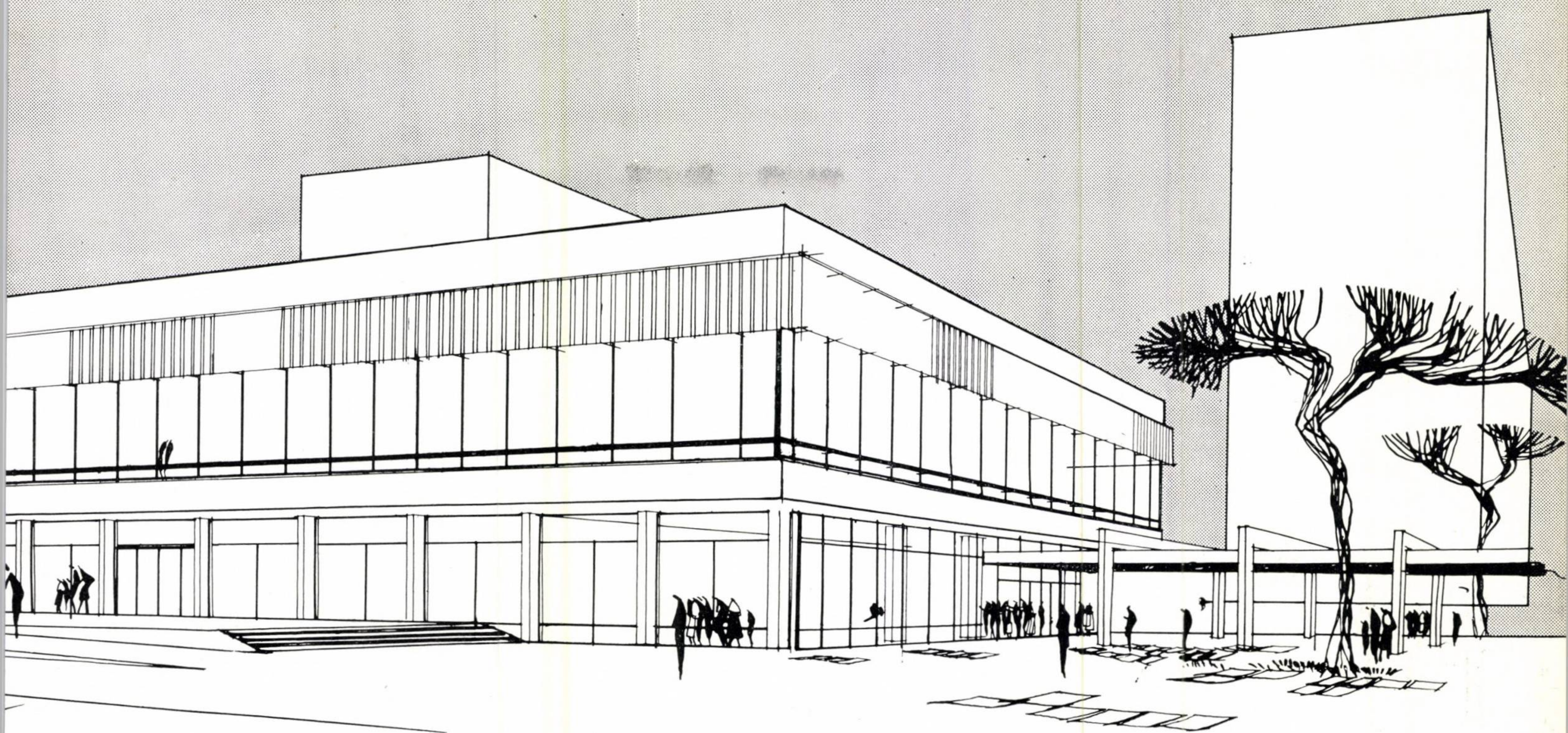
Deservirea tehnică a magazinelor, exploatarea, aprovizionarea sau evacuarea resturilor rezultate au fost rezolvate prin intermediul unor curți de serviciu închise, ce debușează spre o alee de serviciu discretă între magazine și clădirile înalte din spatele lor.

La rezolvarea magazinelor din ansamblul centrului comercial s-a ținut seama ca spațiile comerciale să fie distribuite teritorial, astfel încît să asigure o bună deservire a populației. Ele au fost realizate în



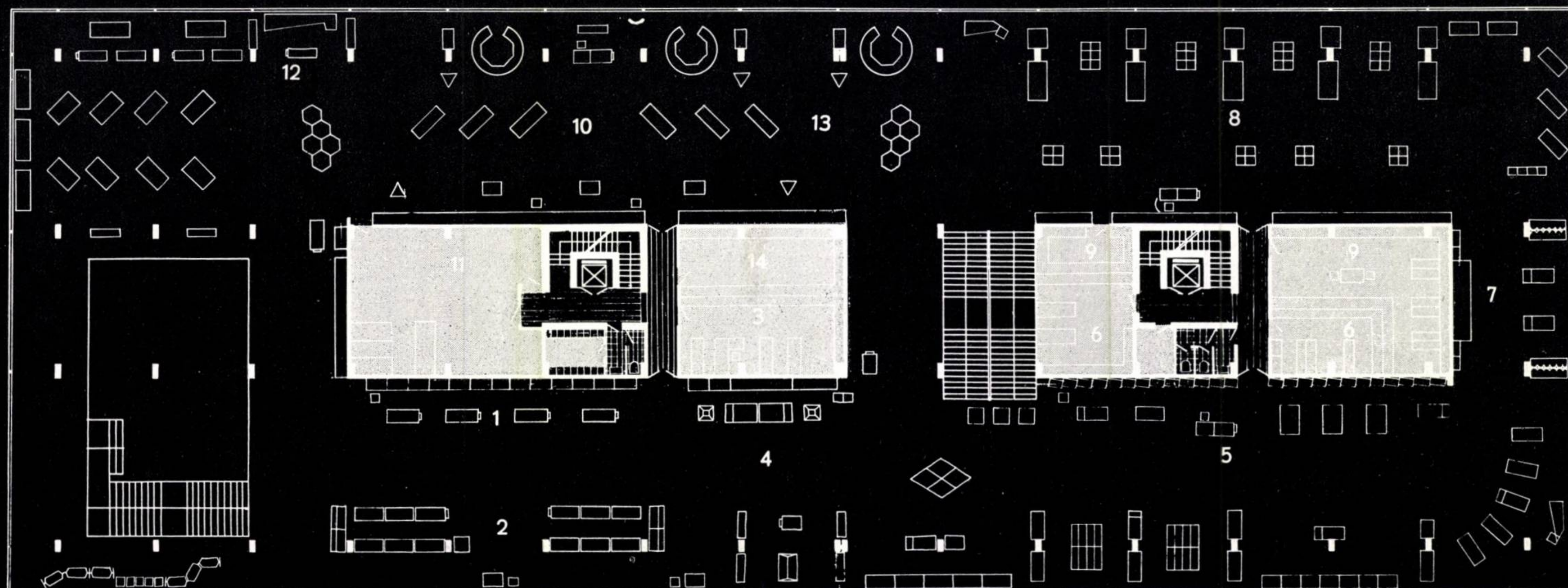
Corpul A
Plan parter — *1.* Sala de vînzare a magazinului de mobilă — *2.* Radio-televizoare — *3.* Articole electrotehnice — *4.* Articole foto-sport-muzică — *5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.* Depozit — *12.* Vestiar femei — *13.* Vestiar bărbați — *14.* Depozit covoare — *15.* Depozit mobilă — *16.* Depozit de zi radio

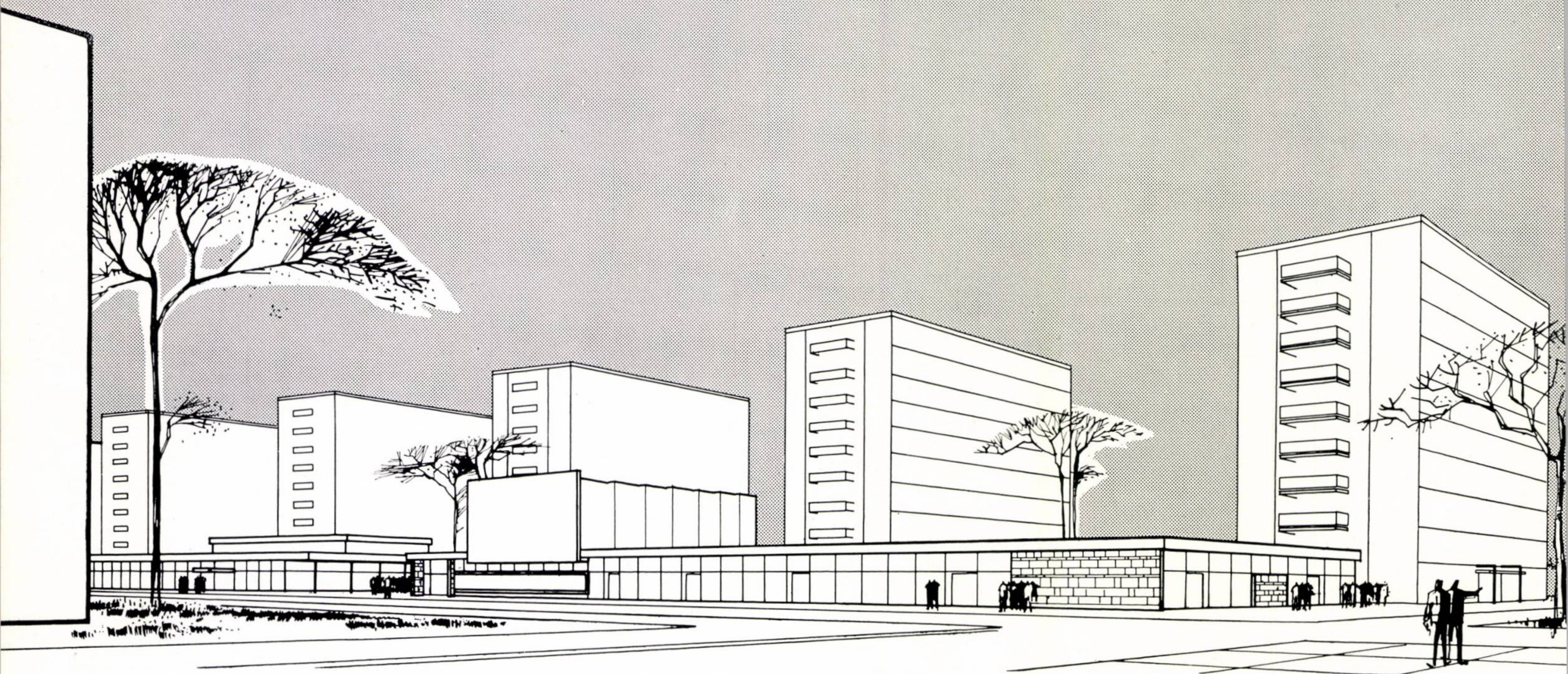


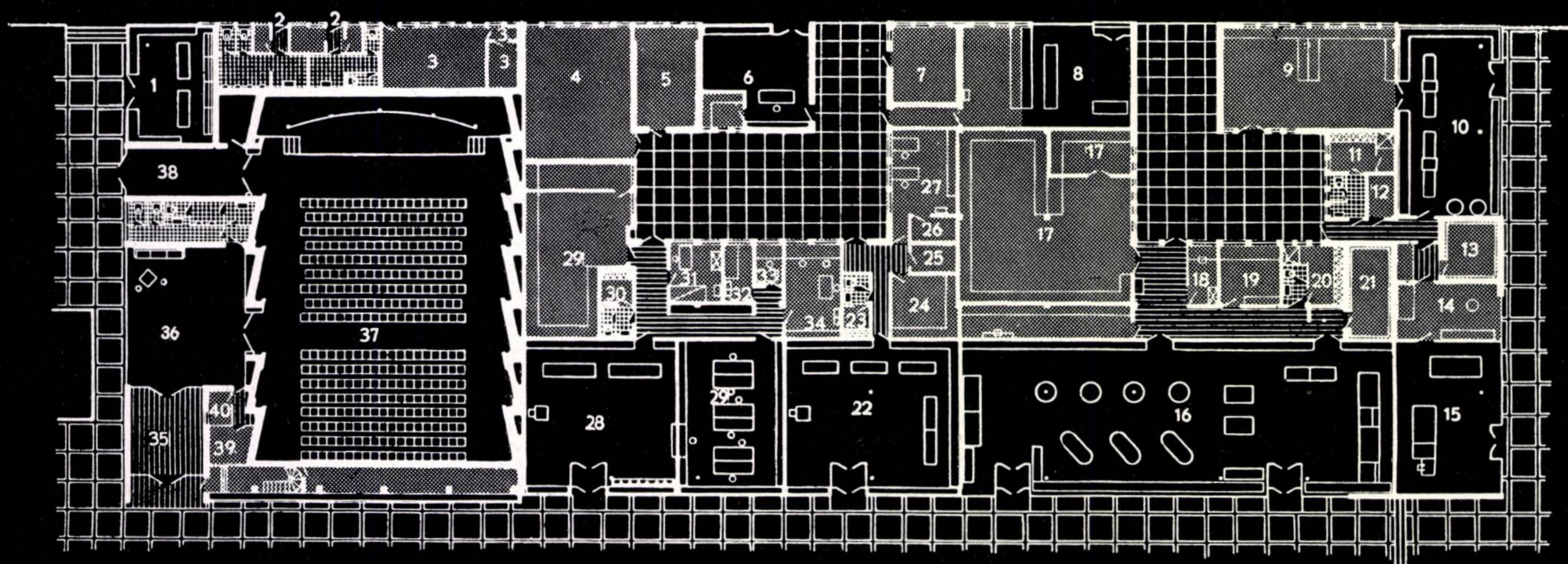


Corpul A (Magazin general de produse industriale) — Perspectivă

Plan etaj I — *1.* Tricotaje — *2.* Galanterie — *3.* Depozit — *4.* Pălării — *5.* Textile — *6.* Depozit — *7.* Perdele — *8.* Încălţăminte — *9.* Depozit
10. Confecţii — *11.* Depozit — *12.* Articole marochinărie — *13.* Articole menaj — *14.* Depozit







2
2
3
3
1
3
4
5
6
7
8
9
10
38
17
11
27
12
26
17
13
29
30
31
32
33
25
18
19
20
21
36
37
34
23
24
14
28
29
22
16
15
40
35
39

clădiri independente, pentru a asigura un proces funcţional optim fără a stingheri locuinţele.

A rezultat ca favorabilă o tramă generală de stîlpi la 5 m distanţă, cu planşeu dală, care a permis o justă rezolvare a spaţiilor, concomitent cu o economică folosire a materialelor importante (oţel-ciment-cofraje). Magazinul universal a fost rezolvat pe cadre de beton armat.

Concomitent cu rezolvarea fiecărei unităţi s-a căutat o grupare optimă a funcţiunilor, funcţiunile înrudite fiind comasate, ţinîndu-se seama de o evoluţie rapidă a sistemelor de desfacere a mărfurilor şi de avantajele rezultate atît din punctul de vedere al exploatării cît şi din cel al deservirii populaţiei.

Analiza critică a programului, prin prisma celor expuse mai sus, s-a făcut cu sprijinul Direcţiei organizării comerţului din M.C.I. şi al Secţiei comerciale a Sfatului popular regional Bacău.

Unităţile comerciale au fost grupate în 4 clădiri importante şi anume:

CORPUL A

a) Magazin general de produse industriale, cuprinzînd raioane de confecţii, ţesături, galanterie, tricotaje, marochinărie, pălării, mercerie, parfumerie, încălţăminte, încălţăminte sezonieră, menaj, foto, sport, muzică, electrotehnice, radio, televizoare.

b) Magazin de mobilă.

CORPUL B

a) Complexul I de produse alimentare cu magazinele: alimentar cu autoservire, cu raion de dulciuri, cafea; magazin de mezeluri-brînzeturi-lactate; carne; legume-fructe; franzelărie-pîine.

b) Bufet lacto-vegetarian.

c) Tutungerie.

CORPUL C

a) Complexul de alimentaţie publică cu un centru de preparare deservind: bufet-expres cu autoservire; cofetărie; patiserie; bucătărie de bloc.

b) Magazin universal cu articole pentru copii.

c) Librărie.

d) C.E.C.

e) Unităţi de deservire; centru de sifoane şi reparaţii cizmărie.

CORPUL D

a) Complexul II de produse alimentare cu magazinele: alimentar cu autoservire, cu raion mezeluri şi brînzeturi; pîine, legume-fructe; carne.

b) Farmacie.

c) Optică.

d) Centru pentru sifoane.

e) Tutungerie.

Separat de acestea, au mai fost prevăzute un cinematograf de 350 locuri, un w.c. public, precum şi un centru de primire spălătorie chimică.

1 — Perspectivă dinspre sud-est către corpul D

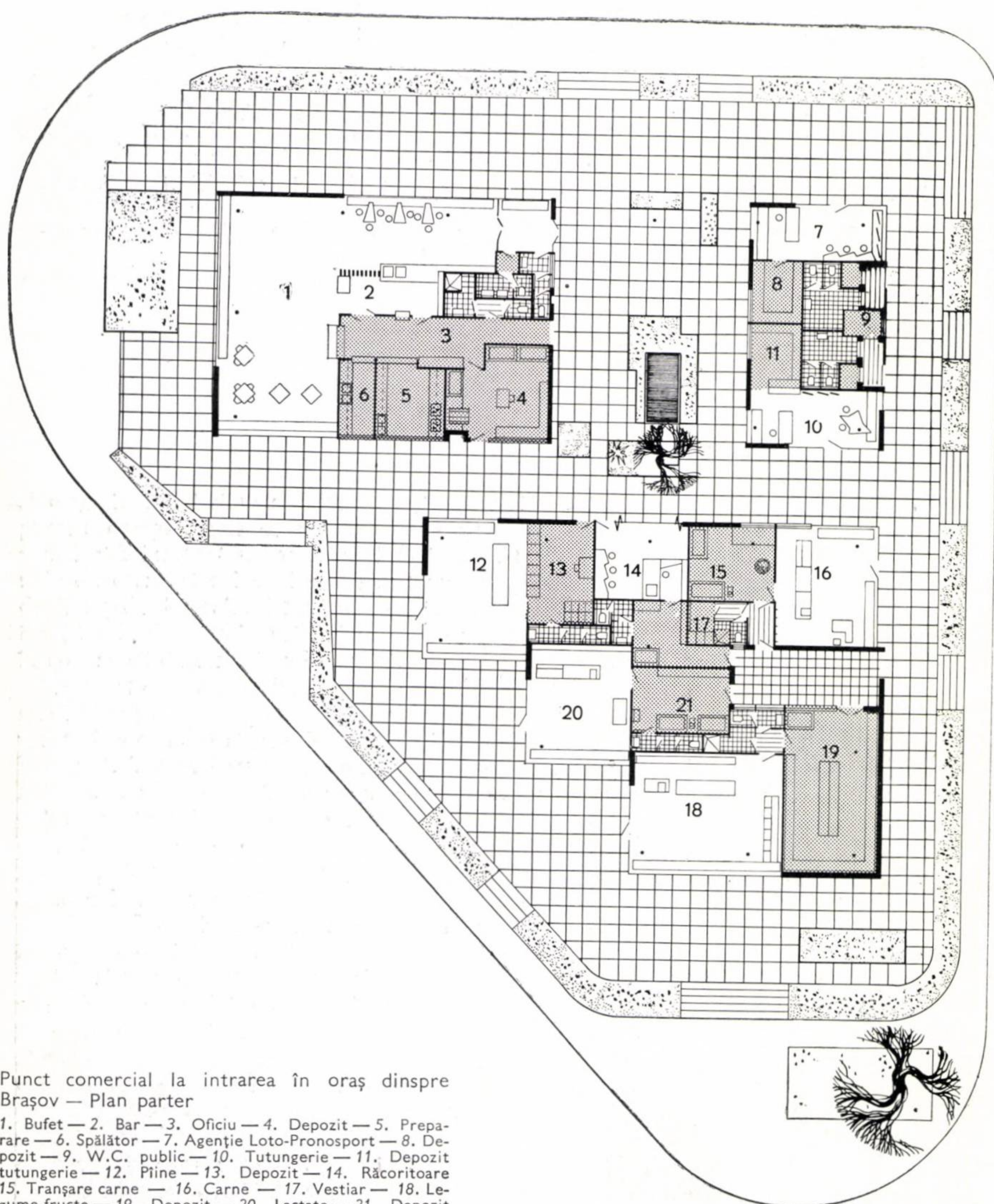
2 — Corpul D — Plan parter
1. Tutungerie — *2.* W.C. public — *3.* Instalaţie ventilaţie cinematograf — *4.* Punct termic — *5.* Hidrofor — *6.* Primire spălătorie — *7.* Post trafo — *8.* Pîine *9.* Depozit legume-fructe — *10.* Legume-fructe — *11.* Vestiar — *12.* Agregate — *13.* Cameră frigorifică — *14.* Tranşare carne — *15.* Carne — *16.* Alimentara cu autoservire, cu raion mezeluri-brînzeturi — *17.* Depozit alimentara — *18.* Birou-primire — *19.* Preambalare — *20.* Vestiar — *21.* Cameră frigorifică *22.* Articole optice — *23.* Vestiar — *24.* Depozit — *25.* Cameră obscură — *26.* Depozit — *27.* Atelier optică — *28.* Farmacie — *29.* Receptură farmacie *30.* Vestiar — *31* Cameră de gardă — *32* Spălător — *33.* Sterilizare — *34.* Laborator — *35.* Vestibul cinematograf — *36.* Hol cinematograf — *37.* Sală de spectacole — *38.* Evacuare sală — *39.*Birou — *40.* Casă

3 — Faţada principală a punctului comercial situat la intrarea dinspre Braşov

1
2 | 3



PUNCT COMERCIAL LA INTRAREA ÎN ONEȘTI DINSPRE BRAȘOV



Punct comercial la intrarea în oraș dinspre Brașov — Plan parter

1. Bufet — *2.* Bar — *3.* Oficiu — *4.* Depozit — *5.* Preparare — *6.* Spălător — *7.* Agenție Loto-Pronosport — *8.* Depozit — *9.* W.C. public — *10.* Tutungerie — *11.* Depozit tutungerie — *12.* Pîine — *13.* Depozit — *14.* Răcoritoare *15.* Tranșare carne — *16.* Carne — *17.* Vestiar — *18.* Legume-fructe — *19.* Depozit — *20.* Lactate — *21.* Depozit

În afară de aceste magazine, în curțile de penetrație spre parc s-au mai prevăzut:

— un magazin pentru ape minerale și unul de răcoritoare, în curtea dintre A și B

— o agenție « Loto-pronosport », în curtea dintre B și C

— un centru de răcoritoare, în curtea dintre C și D.

În urma comasărilor făcute s-au putut realiza spații comerciale larg proporționate.

Întregul centru comercial se găsește în momentul de față în curs de finisaj. Parțial, el a fost dat de pe acum în folosință (unități din magazinele B și C). Restul complexului comercial urmează a intra în funcțiune pînă în trimestrul II—1964.

Punct comercial la intrarea în Onești dinspre Brașov.

Pentru deservirea populației din această zonă a orașului, odată cu proiectarea clădirilor de locuit ce încheie ansamblul zonei de vest construite anterior, s-a pus problema completării dotărilor cu o serie de funcțiuni ce întregesc deservirea populației.

Această zonă, construită în regim închis cu incinte, cuprinde o serie de spații comerciale la parterul clădirilor de locuit.

Separat de spațiile comerciale construite anterior, în scopul de a degaja funcțiunile magazinelor de cele de locuit, proiectarea acestui centru comercial s-a făcut independent, pe parter, pe un teren triunghiular ce se găsește la intersecțiile străzilor de la intrarea în oraș pe șoseaua spre Brașov.

Proiectarea a folosit avantajele oferite de cele trei laturi libere ale străzilor înconjurătoare, printr-o tratare corespunzătoare, folosind dispunerea denticulară a unităților comerciale, obținîndu-se astfel un front foarte larg vitrat. Circulația pietonieră a fost ajutată prin crearea unei curți agrementate și a unor pătrunderi dinspre străzile înconjurătoare.

Înspre artera cea mai importantă, aceea de penetrație spre centrul comercial al orașului, au fost orientate bufetul (curtea interioară fiind în același timp și grădină de vară) și agenția « Loto-pronosport ».

Restul de magazine, cu caracter strict utilitar și de uz casnic, au fost orientate în special în partea denticulară (pîine, fructe-legume, brînzeturi), iar orientarea a impus așezarea magazinului pentru carne către zona construită în primii ani. În completare se mai găsesc o tutungerie și un mic centru de răcoritoare.

Toate magazinele de produse alimentare, cu excepția celui de pîine, beneficiază de o mică curte comună de serviciu pentru accesul mărfurilor și evacuarea resturilor și ambalajelor, curte orientată către aleea dintre magazin și ansamblul vechi.

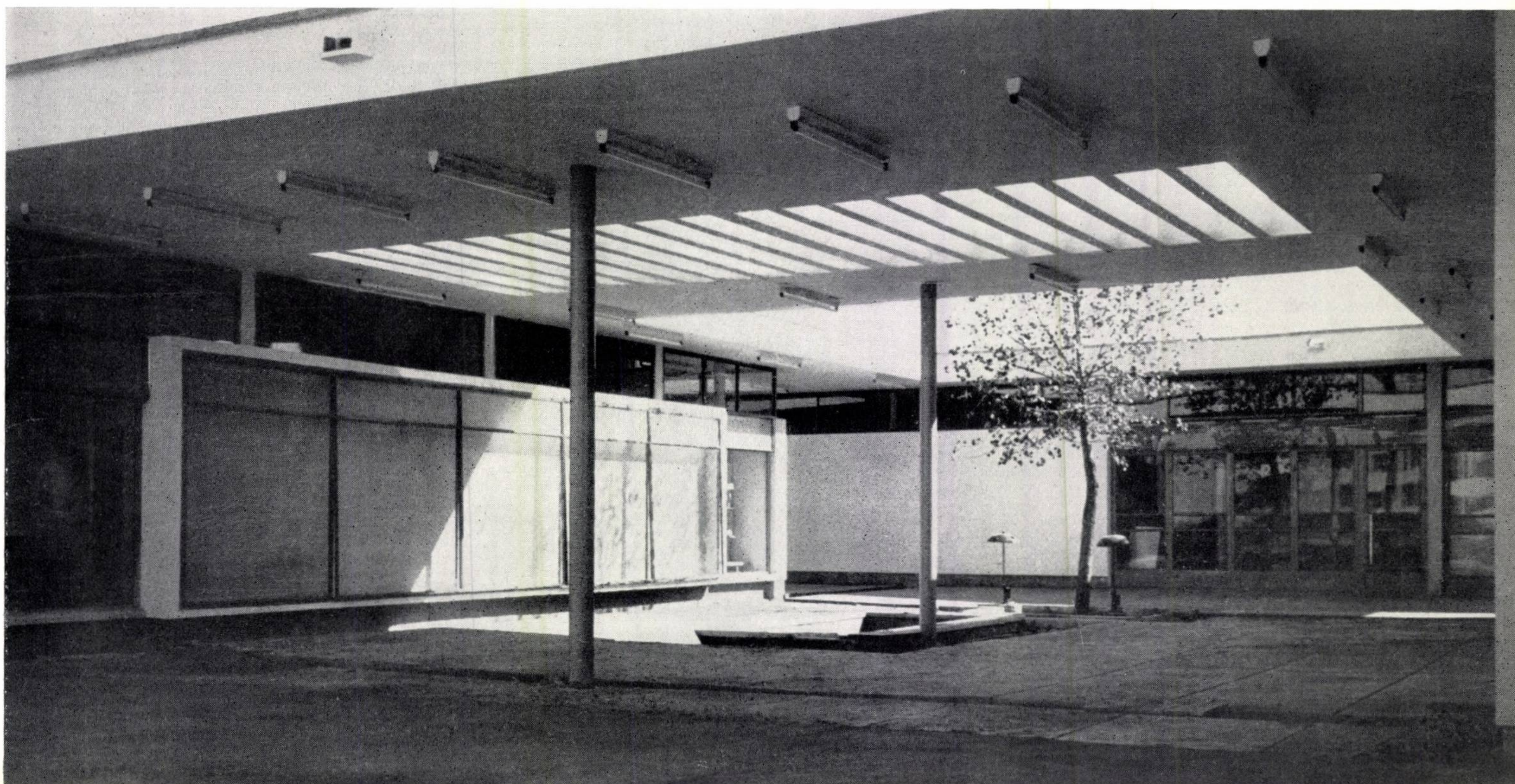
Aceste magazine cu arhitectura lor modernă și tratarea decorativă a ansamblului completează această zonă a orașului atît sub aspect utilitar cît și plastic.

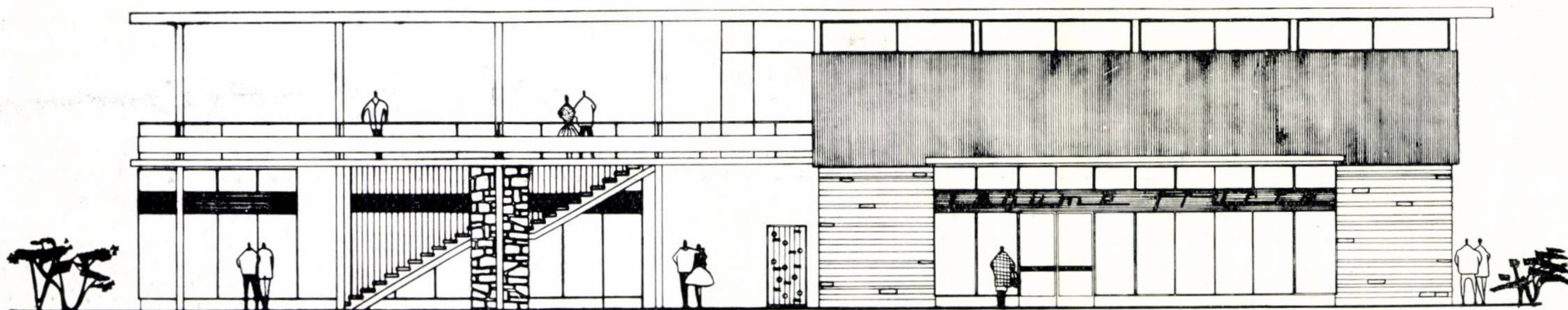
Arh. NONA FLORESCU



Fațada posterioară a punctului comercial

Punct comercial la intrarea dinspre Brașov — Curte interioară





COMPLEX COMERCIAL PE STR. LIBERTĂŢII — TG. MUREŞ

Autor, arh. Gavril Biro
D.S.A.P.C. — Tg. Mureş

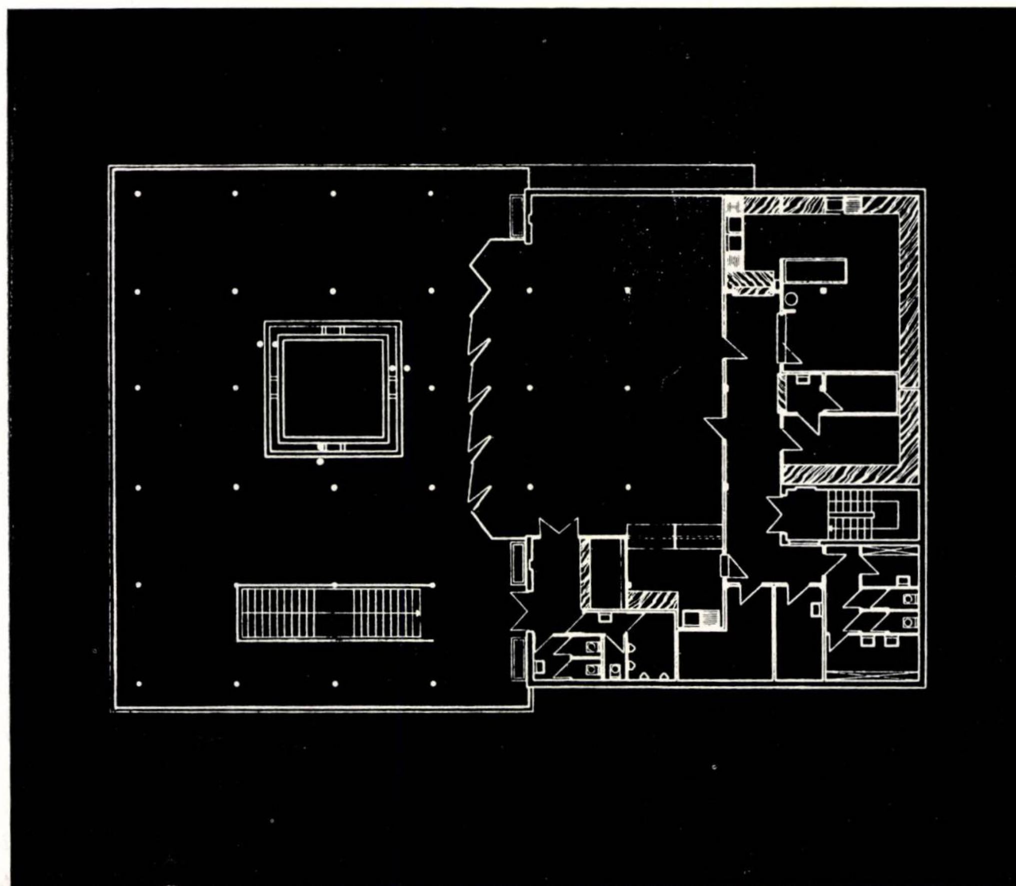
Complexul a fost amplasat într-un cartier de locuit care nu a fost dotat cu unităţi comerciale nici în trecut şi nici în ultimii ani cînd s-a construit un ansamblu nou de locuinţe. Piaţa Garibaldi, în care a fost amplasat complexul, formează un ,,buzunar" al arterei principale, str. Libertăţii. Clădirea include următoarele unităţi comerciale: un magazin alimentar cu autoservire, un magazin de legume şi fructe, un magazin de carne, o farmacie şi o braserie cu terasă. Toate unităţile au fost amplasate la parter, în afară de braserie şi anexele sale (bucătărie, depozite, preparări etc.) care au fost plasate la etaj.

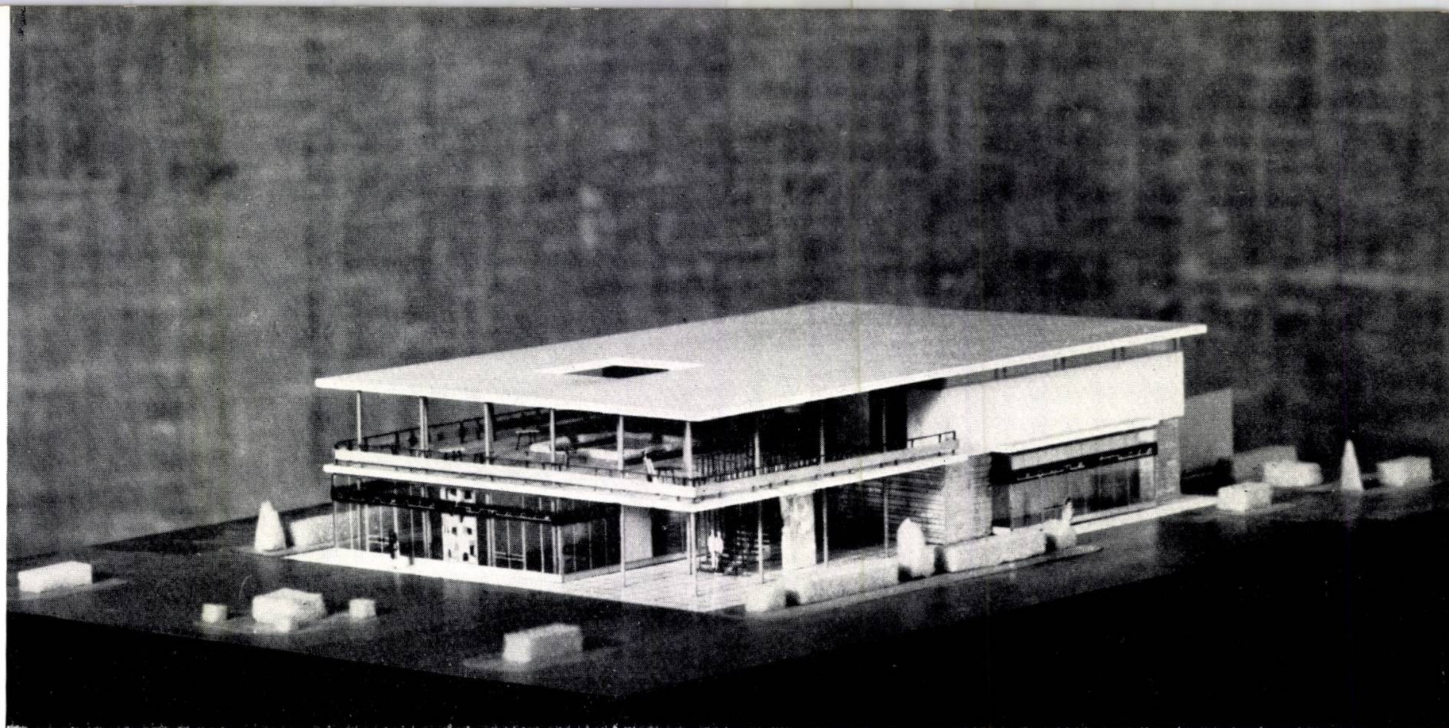
La parter, spre strada principală, au fost dispuse magazinul alimentar şi farmacia, cele două unităţi mai importante. Intrarea în magazinul alimentar se face dinspre str. Libertăţii, ieşirea din acest magazin fiind rezolvată pe faţada laterală, prin raionul cu bucata al magazinului. Ieşirea aceasta serveşte şi ca intrare pentru cumpărătorii ce vin numai la raionul de mezeluri-brînzeturi sau la raionul cu bucata. Magazinele de carne şi cel de legume sînt aşezate pe cele două faţade laterale. Pe faţada posterioară se află intrările la depozitele unităţilor, precum şi intrarea în casa scării de serviciu a braseriei.

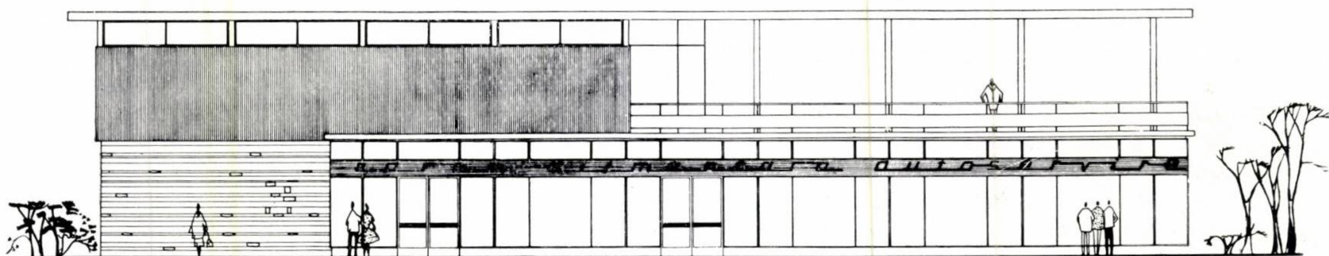
Accesul consumatorilor la braserie se face printr-o scară liberă ce porneşte dintr-un spaţiu acoperit sub terasa braseriei şi ajunge în faţa intrării vestibulului braseriei. Terasa braseriei, din faţa sălii, este acoperită cu un planşeu în care a fost prevăzut un gol care ajută la iluminarea naturală a sălii braseriei, rezolvă conducerea apelor de ploaie de pe acoperiş şi totodată asigură un aspect plăcut. Sub acest gol a fost prevăzut un mic bazin cu joc de apă, placat cu klein-mozaic cu desen în culori şi înconjurat de jardiniere.

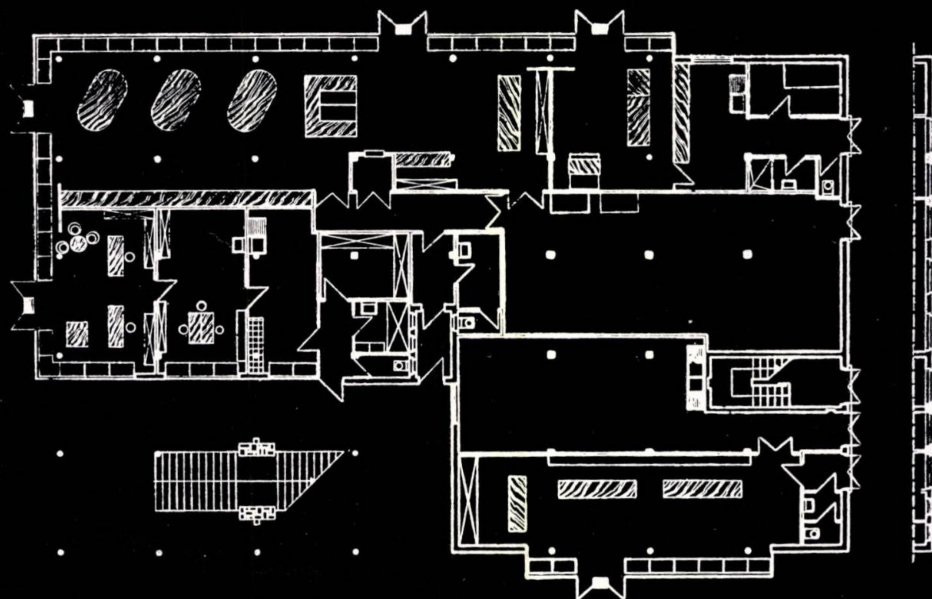
Ca sistem constructiv s-a ales o tramă de 4,00 × 4,00 m cu stîlpi metalici (sau de beton armat monolit) şi dală din beton-armat monolit. Toţi stîlpii sînt metalici, atît la parter cît şi la etaj, în afară de cei din încăperile anexe care sînt din beton-armat.

Tîmplăriile exterioare sînt metalice, pardoselile sînt din mozaic turnat în carouri, tencuielile exterioare cu praf de piatră; pereţii interiori au fost vopsiţi cu vinacet, iar tavanele executate în calcio-vecchio.









1		4
		5
2		3

1 — Complexul comercial « Libertății »
Fațadă laterală
2 — Plan etaj
3 — Plan parter
4 — Macheta complexului
5 — Fațadă laterală

NOI REALIZĂRI DE CONSTRUCŢII COMERCIALE

Magazin pentru articole foto şi muzică la Iaşi — Interior







Magazin de confecții la Iași — Interior

1 – Magazin-etalon pentru cafea, dulciuri, băuturi, la Iași
2 – Magazin-etalon pentru cafea, dulciuri, băuturi, la Iași
3 – Magazin alimentar pe calea Griviței-București
4 – Magazin de mobilă la Iași
5 – Magazin de confecții la Satu Mare

1 | 3
2 | 4 5













fumuri aristocratice, recurgea la vocabularul arhitecturilor istorice occidentale: franceze, engleze sau germane.

Cînd însă se considera ca avînd înclinații artistice de nuanță romantică, făcea apel la modelele vilelor starurilor californiene, inspirate la rîndul lor din arhitectura colonială spaniolă, stil denumit « florentin ».

În acest climat a apărut arhitectul Horia Creangă. Ne putem da seama, de lupta ce a trebuit să ducă pentru a-și putea impune punctul de vedere, claritatea gîndirii, bunul gust, în spiritul real al epocii moderne, înțelegînd și profesînd o arhitectură firească, nouă, apărută în urma dezvoltării rapide a tehnicii constructive și, în general, a cuceririlor științifice ale secolului XX.

În timpul celor 14 ani cît a profesat, a realizat relativ puțin în comparație cu alți profesioniști din aceeași epocă, dar operele și personalitatea lui au exercitat o puternică influență asupra tinerilor arhitecți dintre anii 1930 și 1940.

ARHITECTUL HORIA

Acum douăzeci de ani, la 1 august 1943, s-a stins din viață, în plină forță creatoare, în vîrstă de 50 ani, arhitectul Horia Creangă. Nepot, în linie directă, al scriitorului Ion Creangă, s-a născut la București în anul 1893. Studiile secundare le urmează la liceul « Mihai Viteazul » din București, iar în anul 1913 intră la Școala de Arhitectură.

În anul 1918, împreună cu alți tineri colegi, studenți arhitecți, organizează o expoziție, cuprinzînd lucrări de acuarelă realizate în toată țara; din vînzarea acestor lucrări ei obțin o mică sumă, care le dă posibilitatea să plece spre Franța.

Aici studiază la École des Beaux-Arts, secția arhitectură.

În ultimii ani de școală obține un premiu la concursul « Raugerin », unul din marile concursuri anuale ale școlii franceze de arhitectură. Titlul de arhitect diplomat îl obține în anul 1924, după care, timp de aproape 3 ani, lucrează în birourile de arhitectură ale Companiei de căi ferate din nord. Întors în țară în anul 1927, este angajat după multe greutăți ca referent la Consiliul tehnic superior din Ministerul Lucrărilor Publice. Paralel își desfășoară și activitatea de arhitect liber profesionist.

Între anii 1926—1929 proiectează și realizează vila Dr. Petru Groza de la Deva, care constituie prima clădire de locuit realizată în țară într-o arhitectură modernă.

În toamna anului 1928 participă împreună cu fratele său, arhitectul Ion Creangă, și soția sa, arhitecta Lucia Creangă, la un concurs inițiat de societatea «Asigurarea Romînească » pentru construirea unei clădiri pe terenul fostei Case Marghiloman (blocul « Patria » de astăzi) și obține premiul întîi și execuția lucrării.

Această clădire este realizată în cursul anilor 1931—1932, trei ani mai tîrziu construindu-se și sala cinematografului « Patria », tot după planurile sale.

Clădirea, realizată în aceeași arhitectură modernă, a făcut senzație în acea vreme în București.

În acest timp lucrează și la reamenajarea și transformarea uzinelor, în prezent « 23 August » — unde era mai mult neplătit decît plătit; proiectează și realizează de asemenea mai multe locuințe particulare și blocuri de locuințe în București, ca, de exemplu, casa Bunescu, casa Cantacuzino din parcul Filipescu, blocul din bd. Dacia, altul în Piața Kuibîșev, blocul din bd. Bălcescu 31 (desfigurat în prezent de o firmă publicitară) și altele.

Cea mai valoroasă lucrare a sa în domeniul arhitecturii industriale o constituie proiectarea și realizarea uzinelor « Republica ».

În anul 1936 este numit director al Direcției de lucrări noi a Primăriei Municipiului București. În cadrul acestei direcții, realizează două expoziții « Luna Bucureștilor », restaurantul « Pescăruș », proiecte de sistematizări de detaliu pentru Piața Palatului și pentru Piața Bălcescu, precum și halele Obor.

În ultimii ani ai vieții a realizat hotelul « Carpați » la Brașov, cea mai importantă construcție modernă hotelieră din țară, și imobilul din cal. Victoriei nr. 91—93.

La Eforie și Mamaia a proiectat cîteva vile din care au rămas două, dar transformate.

★

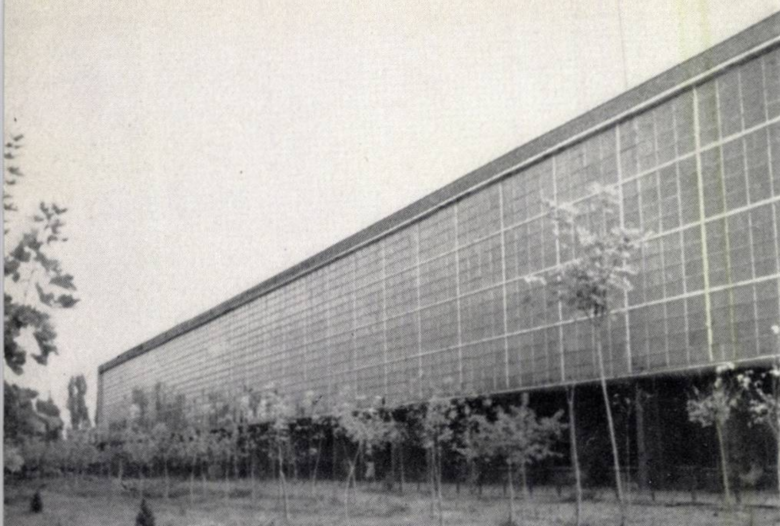
Ceea ce au însemnat pentru arhitectura romînească realizările arhitecturale ale lui Horia Creangă este binecunoscut de către colegii săi din aceeași generație sau ceva mai tineri.

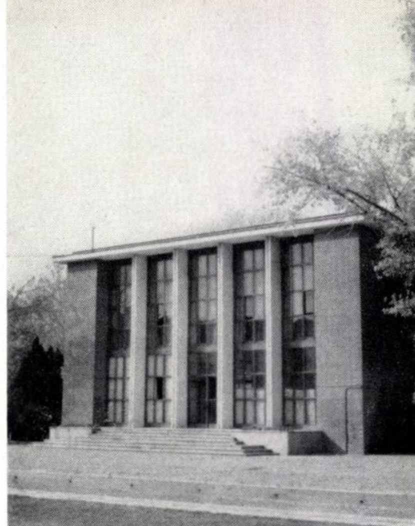
Între cele două războaie mondiale, în țara noastră a apărut o burghezie afaceristă, avidă de repede îmbogățire și, în mod firesc, cu toate complexele parvenitului.

Ca expresie a vanității acestor beneficiari burghezi au fost construite clădiri hibride, în toate stilurile și substilurile posibile.

Dacă noul îmbogățit avea veleități politico-naționaliste, cerea arhitectului o casă în stil neoromînesc, iar dacă avea







2 3
5
6
1 4 7

1 — Blocul din bd. Bălcescu nr. 31
2 — Una din halele uzinelor « Republica »
3 — Laboratorul uzinelor « 23 August »
4 — Blocul « Patria »
5 — Halele « Obor »
6 — Restaurantul « Pescăruş »
7 — Casa « Dr. P. Groza » din Deva

C R E A N G Ă

L-am cunoscut îndeaproape, lucrînd ca tînăr arhitect în atelierul său. Făcea parte dintr-o generaţie ieşită din mlaştinile războiului, ferm hotărîtă să lupte împotriva lumii vechi, îmbătrînite şi îmbîcsite de prejudecăţi. Ca arhitect, nutrea idealul de a crea o arhitectură din care manifestările vanităţii burgheze să fie excluse, căutînd efectul arhitectural prin proporţii fericite, prin puritatea şi expresivitatea formelor şi prin realismul noilor materiale şi mijloace apărute în dezvoltarea tehnicii. Considera « bunul gust », deasupra tuturor pseudoteoriilor filozofice sau a politicianismului naţionalist, care bîntuiau în acea epocă, teorii caduce ca şi clasa ale cărei interese le reprezentau.

Concepţia sa despre « bun gust » nu se referea la ceea ce această expresie poate reprezenta în mod obişnuit, ceva formal, superficial, în legătură cu moda. Creangă privea bunul gust ca o atitudine de viaţă, ca renunţarea la efecte spectaculoase dar ieftine, la căutări lipsite de conţinut, decorative, care nu pot acoperi decît vidul gîndirii şi pretenţia deşartă.

« Bunul gust » era pentru Horia Creangă, concordanţa perfectă între expresie şi conţinut, între mijloace şi scop, era, în fond, adevărul artistic. « Casa pe care un om şi-o construieşte reprezintă portretul său psihologic » — spunea el.

Asemănarea cu bunicul său, Ion Creangă, era izbitoare ; sub înfăţişarea sa masivă, atletică, se ascundea o inimă de copil, sensibilă şi îngăduitoare ; cinstea lui sufletească, simpatia ce radia, dragostea de viaţă, farmecul personal şi cordialitatea sa caldă, făceau ca în jurul lui să se strîngă foarte mulţi oameni ce îi căutau prietenia.

Influenţa lui asupra tineretului din epoca 1930—1940 a fost covîrşitoare : el poate fi considerat ca maestru recunoscut şi necontestat al acestei generaţii, care aştepta cu nestăvilit interes şi nerăbdare orice realizare a lui.

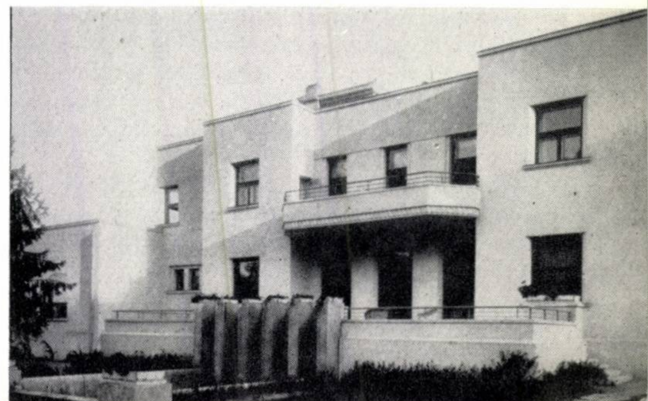
Astăzi, cînd în patria noastră arhitectura este în plin avînt creator, în spiritul arhitecturii realiste, degajată de influenţe burgheze, Horia Creangă poate fi considerat ca un înaintaş de valoare incontestabilă al acestei linii realiste în arhitectură şi trebuie aşezat la locul ce i se cuvine în ierarhia valorilor arhitecturii romîneşti contemporane.

Arh. NICOLAE NEDELESCU









PLENARA UNIUNII ARHITECŢILOR DIN R. P. R.

În zilele de 22 şi 23 octombrie 1963 s-au desfăşurat în sala de marmură a Combinatului poligrafic « Casa Scînteii », lucrările plenarei Uniunii Arhitecţilor din R.P.R., consacrată discutării Schiţei generale a planului de sistematizare a oraşului Bucureşti, întocmit de un colectiv larg, sub conducerea prof. arh. Horia Maicu, arhitect-şef al Capitalei.

De asemenea, între 7 şi 9 noiembrie 1963, au avut loc şedinţe ale secţiilor de creaţie ale Uniunii Arhitecţilor pentru sistematizare, arhitectură civilă şi social-culturale şi arhitectură industrială şi agricolă, cu care prilej au fost analizate în continuare diversele aspecte ridicate de schiţa planului de sistematizare.

La lucrările plenarei au luat parte prof. arh. Nicolae Bădescu, preşedintele Comitetului de Stat pentru Construcţii, Arhitectură şi Sistematizare, Ion Cozma, preşedintele Sfatului Popular al Capitalei, acad. prof. arh. Duiliu Marcu, preşedintele Uniunii Arhitecţilor din R.P.R., arhitecţi, specialişti din sectorul construcţiilor, reprezentanţi ai unor instituţii centrale, oameni de artă.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prof. arh. Pompiliu Macovei, vicepreşedinte al Uniunii Arhitecţilor din R.P.R. Prof. arh. Horia Maicu a prezentat apoi principiile schiţei planului de sistematizare, din care redăm următoarele:

« Prefacerile continue şi ritmul impetuos de dezvoltare a economiei socialiste, ca urmare a traducerii în viaţă a Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., au determinat apariţia unor noi factori de o deosebită importanţă în dezvoltarea capitalei patriei noastre. Aceştia au făcut imperios necesară elaborarea unei noi schiţe de sistematizare a oraşului. (. . .)

Pentru întocmirea materialului schiţei planului general de sistematizare a oraşului Bucureşti, comitetul executiv al Sfatului Popular al Capitalei, sub îndrumarea şi cu sprijinul Comitetului Orăşenesc P.M.R., a antrenat — pe lîngă Institutul Proiect-Bucureşti — secţiile de resort ale Sfatului Popular al Capitalei şi pe cei mai buni specialişti de înaltă calificare din ministere şi institute de specialitate (. . .)

Schiţa planului general de sistematizare a capitalei este rezultatul muncii ştiinţifice de elaborare a unui număr de cca. 350 arhitecţi, ingineri, economişti, tehnicieni din Sfatul Popular al Capitalei, ministere, institute şi instituţii din capitală. (. . .)

Întocmirea schiţei planului general de sistematizare implică o mare răspundere, deoarece trebuie să reconstruim oraşul, astfel ca noul societăţii noastre socialiste să se îmbine armonios cu elementele valabile ale tradiţiei şi să creeze pe lîngă confort şi funcţionalitate, aspectul arhitectural urbanistic care să exprime clar optimismul şi dragostea de viaţă a poporului nostru, simţul lui pentru frumos şi armonie.

Oraşul Bucureşti prezintă, în ceea ce priveşte fondul său construit, pe lîngă construcţii valoroase, numeroase rămăşiţe ale unui trecut în care se resimte lipsa preocupărilor în ceea ce priveşte construcţia orăşenească şi grija faţă de om ; acestea constituie o grea moştenire care va trebui lichidată şi înlocuită cu noul, bine organizat şi trainic construit.

În acest sens schiţa planului general de sistematizare îşi propune ca, pornind de la ceea ce este existent şi care o perioadă poate fi păstrat, să se treacă treptat la lichidarea fondului necorespunzător, asigurînd în acest fel o dezvoltare corespunzătoare a oraşului, astfel ca în perspectiva anilor viitori, capitala noastră să se prezinte cu aspectul arhitectural urbanistic şi funcţional, adecvat dezvoltării rapide şi neîntrerupte a societăţii în condiţiile socialismului victorios. (. . .)

A fost analizată totalitatea problemelor principale, făcîndu-se propuneri şi rezolvări bazate pe principii şi elemente esenţiale astfel:

— Teritoriul oraşului se va întregi organic prin construirea lui în zonele de sud, est şi vest, desfiinţîndu-se treptat tentaculele dezvoltate anarhic şi exagerat în lungul arterelor de penetraţie.

— Suprafaţa teritoriului oraşului, în interiorul liniei de centură este de cca. 38 300 ha, din care suprafaţa zonei de locuinţe ocupă în prezent 7 700 ha.

Schiţa realizează un teritoriu al intravilanului oraşului, care va cuprinde întreaga suprafaţă afectată construcţiilor, zonelor industriale, depozitelor, zonelor plantate, oglinzilor de apă etc. în suprafaţă de 26 000 ha fără teritoriul agricol (. . .)

Se întrevede posibilitatea ca în larga perspectivă să se poată trece la dezvoltarea oraşului către nord, dincolo de salba lacurilor Colentinei, în cadrul a 2—3 unităţi structural legate prin artere corespunzătoare de restul oraşului, lăsîndu-se însă posibilitatea unor pătrunderi ample în teritoriul oraşului a spaţiului verde adiacent lacurilor şi a zonei plantate din nord. (. . .)

În legătură cu compoziţia oraşului, acesta se va baza pe unităţi structurale care, pornind de la concepţia urbanistică nouă a microraionului ca unitate structurală de locuit cu o capacitate de 6—12 000 locuitori, mărginit de artere de circulaţie vehiculară şi străbătut în interior de circulaţii de pietoni, duce la o organizare superioară a zonelor de locuit, avînd ca factor principal de preocupare grija pentru om (. . .)

Pentru a nu exista diferenţe între centru şi sectoarele mărginaşe ale oraşului, s-a urmărit consecvent repartizarea judicioasă a centrelor de sector şi de cartier şi s-au repartizat armonios pe teritoriul oraşului dotările cu caracter reprezentativ. Acest principiu, pe lîngă conţinutul social-politic nou ce aparţine societăţii socialiste, rezolvă în condiţii optime descongestionarea excesivă a centrului şi face ca interesul şi viaţa să palpite viu în fiecare sector orăşenesc.

Pentru a menţine un procent de demolări şi mutări de familii în limite admisibile, reconstrucţia oraşului se va face în principal în primele etape pe terenuri mari, parţial libere sau cu construcţii insalubre, şi în mai mică măsură în zona centrală care urmează a fi reconstruită după 1980. Reconstruirea zonei centrale, care prezintă încă un fond construit utilizabil, va fi realizată prin dezafectări treptate şi prin construirea în prima etapă a dotărilor necesare, ce urmează a fi integrate în viitoarele ansambluri de locuinţe şi a spaţiilor verzi propuse (. . .)

În ceea ce priveşte *zonele industriale*, s-a aplicat principiul grupării şi comasării industriilor dispersate, dezvoltarea şi crearea unor zone industriale bine conturate, în estul, vestul şi sudul oraşului, evitîndu-se nord-estul şi sud-vestul pentru ca vînturile dominante să nu aducă nocivităţi asupra zonelor de locuinţe.

Industriile cu nocivitate puternică ca şi cele care degradează terenul (cărămidării, balastiere) vor fi scoase în afara teritoriului de locuinţe ale oraşului, asigurîndu-se astfel condiţii sănătoase de viaţă locuitorilor capitalei. (. . .)

Se prevede de asemenea ca în zonele de locuinţe să existe industrii fără nocivităţi, necesare în special activităţii femeilor în producţie. Se urmăreşte ca 60% din numărul salariaţilor să locuiască în apropierea sau la distanţa maximă de 3 km de întreprinderile respective, asigurîndu-se legături cu zonele de locuinţe.

În ceea ce priveşte *spaţiile plantate*, totalitatea acestora, în prezent, ocupă o suprafaţă insuficientă în teritoriul locuit al oraşului.

Din prevederile schiţei reiese o suprafaţă de spaţii plantate de 53 m^2/locuitor, în teritoriul intravilanului, iar în teritoriul liniei de centură peste 70 m^2/locuitor în larga perspectivă.

Acest lucru este posibil prin realizarea unor ample spaţii plantate de-a lungul cornişei Dîmboviţei şi a lacurilor din nordul capitalei, plantarea zonei de sud şi legarea spaţiilor plantate orăşeneşti cu cele din zona imediată a oraşului, obţinîndu-se astfel un sistem de plantare unitar şi armonios, repartizat în teritoriu.

Punerea în valoare a Dîmboviţei prin lărgirea şi crearea unui curs de apă curată care împreună cu amenajarea şi plantarea cornişei sale, la poalele căreia se va crea o suită de lacuri de tipul celui din Parcul Libertăţii sau Cişmigiu, va avea darul să constituie o zonă de vegetaţie şi oglinzi de apă ce va străbate diagonal capitala, înfrumuseţînd-o, contribuind la îmbunătăţirea microclimei şi subliniind singurul element de relief natural — cornişa Dîmboviţei.

Privitor la *reţeaua stradală* s-a propus completarea şi dezvoltarea sistemului radia-inelar, dimensionat corespunzător nevoilor de circulaţie la un grad de motorizare sporit.

Schiţa propune, în vederea unei satisfaceri în viitor a circulaţiei în oraş, completarea tramei principale de artere prin: realizarea integrală a inelului principal de circulaţie a oraşului, străpungerea magistralei est-vest, realizarea străpungerilor, inclusiv tunelul de sub dealul Arsenalului, necesare intrării în funcţiune a patrulaterului central, realizarea inelului exterior de legătură între industrii, a inelelor intermediare, precum şi realizarea profilelor propuse pentru arterele de pătrundere în oraş. (. . .)

Cu privire la *transportul în comun*, schiţa propune scoaterea din zona centrală a oraşului a liniilor de tramvai şi reorganizarea reţelei de transport prin stabilirea unor trasee de autovehicule pe pneuri care să asigure raze de deservire normale pe întreg teritoriul oraşului (între 170—250 m l). (. . .)

Se vor dezvolta, moderniza şi completa toate *reţelele edilitare* pentru a putea face faţă în mod corespunzător necesităţilor crescînde. (. . .)

Realizînd pe etape, pe baza posibilităţilor create de economia noastră naţională, prevederile schiţei planului general de sistematizare şi continuînd a introduce principiile şi ideile noi ce vor apare în dezvoltarea societăţii socialiste şi a ştiinţei urbanistice, vom construi pe baze ştiinţifice, cu pasiune şi sensibilitate artistică, un oraş socialist bine chibzuit funcţional şi frumos modelat arhitectural urbanistic — şi-a încheiat prof. arh. H. Maicu expunerea.

Au urmat discuţiile, la care au participat numeroşi arhitecţi şi ingineri.

Participanţii la discuţii şi-au exprimat în unanimitate aprecierea pentru amploarea studiului întocmit de colectiv şi pentru seriozitatea documentării care i-a stat la bază. « Din fugara cercetare a acestei vaste lucrări, a spus prof. arh. G. Petraşcu, am rămas cu impresia că sîntem în faţa unei munci care s-a încheiat frumos. Lucrarea este, mi se pare, incontestabil valoroasă şi trebuie să ne felicităm că, în sfîrşit, capitala noastră o posedă ».

Fondul propunerilor conţinute în schiţa generală a planului de sistematizare a făcut obiectul unor analize amănunţite din partea unui număr de participanţi, care au ridicat probleme privind atît aspectele generale cît şi particulare ale schiţei.

Mai mulţi vorbitori au făcut observaţia că populaţia capitalei va creşte probabil în perioada de 15 ani la care se referă schiţa, mai mult decît a fost prevăzut în schiţă. « Unele calcule privind dezvoltarea demografică a capitalei — a spus arh. Gh. Sebestyen — arată că populaţia va depăşi cu circa 200 000 locuitori prevederile planului de sistematizare ».

Pe de altă parte, s-au exprimat opinii asupra justeţii dezvoltării nestingherite a populaţiei Bucureştiului. « Se pune întrebarea dacă este bine ca populaţia Bucureştiului să fie lăsată să crească pînă la 2 milioane locuitori. Dacă necesităţile o cer, ar putea fi dezvoltate oraşele din jurul Capitalei (Giurgiu, Olteniţa, Alexandria), aflate la distanţa normală de 60—80 km a unor oraşe-satelit » (arh. Tr. Chiţulescu).

În acelaşi sens a luat poziţie şi prof. arh. G. Petraşcu, care a spus: « Avînd în vedere enorma discrepanţă dintre Bucureşti şi celelalte oraşe ale ţării, primul fiind de circa zece ori mai mare decît cel mai mare din ele, şi ţinînd seama de legătura strînsă dintre industrie şi dezvoltarea oraşelor, ar fi cazul ca noile industrii care se creează să nu fie amplasate în Bucureşti şi, ca atare, creşterea populaţiei capitalei să fie încetinită sau, în orice caz, frînată ».

Problema industriilor noi sau existente a făcut obiectul preocupării şi altor vorbitori, care au privit-o din diferite puncte de vedere. Astfel, arh. T. Niga a opinat pentru eliminarea treptată a unităţilor industriale situate între zona locuită a oraşului şi frontul de sud al lacurilor. În ce priveşte noile industrii prevăzute, arh. Tr. Chiţulescu a pus întrebarea dacă nu ar putea fi redus numărul celor şapte mari zone industriale pe care le prevede schiţa şi grupate în aşa fel încît să dea Bucureştiului un contact mai intim cu zona verde înconjurătoare. Tot astfel, arh. C. Rădulescu apreciază că introducerea voită a noii zone industriale în oraş ar constitui o greşală.

Arh. C. Enache a atras atenţia asupra tendinţei de a comasa în mod excesiv industriile exclusiv în cadrul unor zone industriale şi a propus să se studieze posibilitatea ca o parte din forţele de muncă ale sectoarelor orăşeneşti să fie ocupate în unele industrii nenocive, amplasate chiar în interiorul acestor unităţi structurale. « În condiţiile industriei moderne, a arătat mai departe arh. C. Enache, şi în perspectiva industriei viitoare, în care nocivităţile se vor micşora tot mai mult, în care transportul feroviar va fi înlocuit cu transportul pe pneuri, iar clădirile vor fi frumoase, aceste industrii ar putea înceta de a mai apare ca un element dezagreabil al oraşului, devenind, dimpotrivă, un element care va adăuga la frumuseţea lui şi care va contribui la eliminarea repetării aceleiaşi arhitecturi, care a început să ne înfricoşeze puţin în oraşele noastre ».

Arh. Al. Zamfiropol consideră că pătrunderea industriilor în oraş este binevenită. « Industria, a spus d-sa, trebuie să pătrundă în oraş, trebuie să fie alături de locuinţe, nu să fugim cu locuinţele după ea. Se poate şi este necesar să se facă în aşa fel încît industriile să fie făcute nenocive. Consider că tehnica, progresul tehnicii moderne ne va da mijloacele acestea ».

Prof. arh. L. Adler, a fost de părere că « în ceea ce priveşte apariţia unor întreprinderi industriale în cadrul zonelor de locuit, e probabil că vor exista în cadrul zonelor industriale o serie de unităţi productive, care vor putea să se încadreze în condiţii foarte bune în zonele de locuit şi care vor putea absorbi braţele de muncă feminine. Aceste unităţi vor exista întotdeauna. Caracterul lor este dat de suprafeţele mici ocupate, de numărul mic de muncitori. Aceste unităţi, care se pot dezvolta în Bucureşti, ar putea reduce zonele industriale şi rezolva, într-o măsură, problemele de circulaţie. Dacă am face această reducere şi am gîndi şi folosirea terenului, am putea ajunge la o anumită restrîngere a zonelor (. . .). De asemenea, încadrarea în fiecare ansamblu de locuinţe a unor ateliere de deservire poate

reduce suprafaţa zonei industriale». Referitor la problema dotărilor zonelor industriale, prof. arh. L. Adler a spus: « În cadrul acestor zone trebuie să apară anumite dotări, începînd cu o fabrică de pîine, cantină, puncte centrale de cumpărare etc. Ele vor trebui să existe şi vor da naştere la implicaţii economice foarte mari».

Participanţii la discuţii au dezbătut şi probleme legate de organizarea zonei de locuit a oraşului şi a lucrărilor edilitare necesare, atrăgînd atenţia asupra unor îmbunătăţiri posibile ale schiţei planului de sistematizare. Astfel, dr. Cantemir Angelescu, medic-şef al SANEPID din Bucureşti, consideră că « ţinînd seama de densitatea mare a cartierelor centrale, de zgomotul ce domneşte acolo », precum şi de alte elemente necorespunzătoare ce afectează sănătatea locuitorilor, ar fi necesar ca « în prima etapă a sistematizării, să se procedeze la asanarea cartierelor centrale ».

Problema spaţiilor verzi a preocupat pe mai mulţi dintre vorbitori, care au arătat că, este surprinzătoare absenţa din cadrul proiectului a previziunii unei centuri verzi în jurul capitalei, cerută de condiţiile noastre de climă (arh. Al. Budişteanu) şi au propus ca în fiecare cartier să fie prevăzut « cîte un mic Cişmigiu, care ar fi o sursă de sănătate pentru populaţie » (ing. Em. Blitz).

Arh. T. Niga a sugerat chiar reducerea masivului de zone construite, propuse în sudul şi sud-vestul Capitalei, în favoarea unei zone de parcuri împădurite în interiorul inelului III, care să asigure o microclimă sănătoasă şi terenuri de agrement cartierelor « Drumul Taberei » şi « Progresul ». După cum a argumentat şi arh. H. Delavrancea, problema spaţiilor verzi nu a fost rezolvată în mod satisfăcător în proiect. « Nu trebuie uitat, a spus d-sa, că un spaţiu verde se obţine greu, că trebuie 40—50 de ani ca să se dezvolte un copac mare, ca să se schimbe microclima. Microclima este o chestiune de bază într-un oraş. La noi există spaţii verzi şi acelea se ocupă, cu un fel de patimă, cu tot felul de clădiri şi monumente ». Vorbitorii au mai arătat că şi în cartierele noi nu s-a acordat suficientă atenţie spaţiilor verzi; astfel, în ansamblul « Drumul Taberei » şi « Ghencea », care ocupă 1 200 ha, numai 200 ha au fost rezervate spaţiilor verzi şi altor dotări (teatru, cinematograf, bibliotecă, sală de sport ş.a.); sectorul Berceni—Brîncoveanu are 1 000 ha din care numai 6% pentru grădini; Balta Albă, care era un teren complet liber, devine un centru mare de locuinţe, în care numai 16% rămîn spaţii verzi.

Un aspect al dezvoltării viitoare a Capitalei, de care s-au ocupat cei mai mulţi participanţi la discuţii, a fost acela al direcţiei în care este indicat să aibă loc această dezvoltare; spre sud, cum propune planul de sistematizare, sau spre nord. Numeroşi vorbitori s-au pronunţat în favoarea dezvoltării la nord « pentru a include salba de lacuri în mijlocul oraşului », deoarece « capitala noastră are o aşezare cu spatele la sud şi apare firească o dezvoltare în alte direcţii, mai ales că microclimatul în acele direcţii este mai sănătos » (arh. Gh. Sebestyen). Realizarea unor cartiere în zona dintre lacuri şi parcurile-păduri din nord ar constitui, după arh. T. Niga, cea mai perfectă realizare a Capitalei, asigurîndu-se cel puţin pentru această parte, o microclimă favorabilă şi condiţii optime de viaţă prin vecinătatea imediată a zonelor de recreaţie. Aceasta, spre deosebire de noile cartiere din sud, proiectate în stepă, cu prevederi de zone verzi şi parcuri-păduri a căror dezvoltare nu se întrevede înainte de 30—40 de ani.

În acelaşi sens, prof. arh. Pompiliu Macovei a considerat că una din lipsurile planului este pierderea contactului oraşului cu zona lacurilor, o soluţie logică fiind sprijinirea pe lacuri şi scoaterea de acolo a industriilor existente.

« Legat de problema teritoriului, a spus prof. arh. G. Gusti, apare un aspect care ne interesează pe toţi: dezvoltarea oraşului socialist în mijlocul naturii, adaptată de om. Elementele caracteristice ale naturii le formează fascicolul de axe NE—SV, care trebuie tratat central, la fel ca şi zona lacurilor. Această dominantă naturală a oraşului trebuie să-şi găsească corelarea cu structura oraşului. Structura veche, a perioadei burghezo-moşiereşti, n-a ţinut seama de caracteristicile naturale, iar cornişa Dîmboviţei a fost neglijată (. . .).

Dezvoltarea oraşului la nord de lacuri este tentantă şi cred că condiţiile de viaţă ar fi mai avantajoase. În sud-vest nu se găseşte un echivalent, cu toate că se vorbeşte de spaţii plantate ».

Argumentînd împotriva extinderii spre nord, arh. Al. Budişteanu a spus că, deşi este tentant să avem un oraş prin mijlocul căruia să treacă o salbă de lacuri şi păduri, acest lucru nu este posibil, deoarece « premiza de la care s-a pornit a fost aceea de a reconstrui oraşul aşa cum este, în amplasamentul lui existent. Ne legăm de un oraş cu o veche tradiţie istorică, care are o valoare, o continuitate foarte precisă, în timp şi spaţiu . . . Dacă s-ar realiza un oraş în nordul lacurilor, în primul rînd, ca deficienţă posibilă ar apare aici că populaţia ar trebui să parcurgă distanţe foarte mari faţă de zonele industriale, care sînt în prezent în partea de sud a oraşului ».

În afară de aceasta, s-ar pune problema lucrărilor edilitare, care ar necesita realizarea unui colector în Colentina. « De asemenea, un alt aspect destul de neplăcut este că s-ar crea două oraşe, un fel de Nou-Bucureşti şi un Bucureşti vechi, cu unii locuitori condamnaţi să mai trăiască mult timp în oraşul vechi ».

La rîndul său, arh. C. Rădulescu arată că « faţă de posibilităţile actuale pe care le oferă oraşul, dezvoltarea prevăzută în jumătatea de est, sud şi sud-vest este singura în măsură să soluţioneze problema construirii în ritm rapid de locuinţe pentru toţi oamenii muncii. Fără canalizare şi fără un fir de apă cel puţin cît Dîmboviţa, ideea prevederii unei dezvoltări la nord de lacuri nu este realistă ».

Creşterea populaţiei Capitalei şi a numărului previzibil de autovehicole creează una din cele mai importante probleme de sistematizare a Bucureştiului şi anume aceea a organizării circulaţiei în Capitală, fapt care explică atenţia pe care participanţii la dezbateri au acordat-o soluţiilor date de schiţa planului de sistematizare.

În ce priveşte circulaţia rutieră, arh. Tr. Chiţulescu a spus că trebuie profitat de nivelul relativ scăzut al circulaţiei de azi pentru a planifica în modul cel mai potrivit rezolvarea problemelor ce se vor ridica în cîţiva ani. Sistemul radial-inelar corespunde unei populaţii care nu depăşeşte 1,5 milioane de locuitori. Pentru populaţia de 1,7—2 milioane prevăzută, este necesară căutarea de posibilităţi de rezolvare practică a unor legături mai directe, care să permită cu adevărat şi unele diagonale în interiorul inelului II.

Nu aceeaşi a fost părerea arh. I. Davidescu: « Eu găsesc să aici diagonalele nu numai că nu sînt necesare, dar pot chiar încurca reţeaua, împînzind suprafaţa oraşului, cu un număr de artere care, pe lîngă că ar fi costisitoare, ar crea o sumedenie de încrucişări, necesitînd, la rîndul lor, operaţiuni costisitoare de treceri denivelate sau de alt sistem ».

Arh. V. Sebestyen, faptul că se merge pe sistemul inelar radial îi pare greşit, deoarece « acest sistem duce la un centru, la o concentrare a oraşului într-un singur punct. Azi avem altă concepţie asupra oraşului, nu mai avem un singur centru şi tendinţa este tocmai de a dispersa, de a suprima diferenţa între centru şi periferie. Or, aglomerarea magistralelor într-un singur punct duce la o polarizare a acestui centru ».

Ceea ce este neapărat necesar capitalei, a argumentat arh. M. Silianu, este o reţea de gradul întîi « al cărui principiu revoluţionar ar fi: tot timpul pe verde, nici o cotitură la stînga, nici o intersecţie». Dar, a adăugat dînsul, « o perspectivă pînă în 1975 sau 1980 este categoric prea mică. Avem nevoie de o perspectivă mult mai îndepărtată pentru a dota capitala cu o bună reţea de circulaţie de gradul întîi». O astfel de reţea ar elimina necesitatea mutării Gării de Nord de pe actualul amplasament, mutare cerută de mai mulţi vorbitori (arhitecţii Tr. Chiţulescu, I. Berindei), în scopul completării inelului II de circulaţie rutieră.

În legătură cu această completare, arh. L. Staadecker a spus: «Pe inelul II se propune dezvoltarea zonei de locuințe cu clădiri importante care să mărginească această rețea. Se naște întrebarea dacă este bine. Acest inel este făcut cu intenția de a permite o circulație foarte intensă. Așezarea unor clădiri mari de locuit nu mi se pare că ar crea condiții favorabile de trai. Un alt aspect este și acela că nu va fi posibil să se întindă pe un front de 20 km magazine și dotări care să creeze o ambianță orășenească (...). Nu este bine să concentrăm locuințe de pe linia de circulație majoră de gradul I și nici pe ringul II. Locuințele trebuie să se depărteze în mod categoric de această circulație».

În legătură cu problemele ridicate de o bună organizare a transportului în comun, prof. arh. G. Gusti a subliniat că axa Magheru—Bălcescu cere să fie ajutată prin reluarea circulației pe axe paralele, în caz contrar creîndu-se dezavantaje pentru viața orașului, iar arh. T. Niga a recomandat «triplarea axului Nord—Sud prin Calea Victoriei și Dorobanți—Dionisie, realizarea sau dezvoltarea unei noi artere între centru și zona lacurilor — pădurea Băneasa, realizarea unor trasee mai clare pe axele Est-Vest, eventual prin acoperirea parțială sau reducerea oglinzii de apă a Dîmboviței, precum și studierea neîntîrziată a transportului în comun de mare viteză și capacitate (parțial subteran) pentru a prevedea la lucrările de etapă imediată (Piața Națiunii, străpungerea nord-sud, completarea inelului II, Splaiul Dîmboviței) spațiile necesare căilor subterane pentru metropolitan. De asemenea, la realizarea lucrărilor edilitare noi, trebuie să se țină seama de necesitatea trecerilor subterane pentru pietoni, nu numai în zonele centrale, ci și în punctele de interes comercial și de dotări de cartier, în noile ansambluri de locuit».

«Soluția radicală pentru circulația Capitalei va fi cu siguranță metroul dublat eventual de o cale subterană pentru celelalte vehicole», a afirmat arh. C. Rădulescu, iar arh. Al. Zamfiropol, privind de asemenea perspectivele de viitor, precizează: «Astăzi avem căi mixte, transport în comun, împreună cu transport particular. Aceasta nu este judicios, la o populație de 2 milioane de oameni. Transportul în comun trebuie să meargă în subteran. Avem nevoie de un studiu, de pe acum, pentru că sînt anumite puncte unde trebuie făcute denivelări, rezolvări cu etaje, anumite încrucișări. Această rețea subterană, necesară și obligatorie, ne este necesară — am curajul s-a spun — pentru anul 2 000».

În același sens, ing. Em. Blitz, atrage atenția asupra faptului că problemele de tehnică hidro-edilitară subterană vor trebui să-și găsească un loc tot mai larg, cu atît mai mult cu cît «în curînd va trebui să trecem și la anumite porțiuni de circulație subterană, în special în legătură cu cartierele noi».

În ce privește îmbunătățirea traficului feroviar din și spre capitală, mai mulți vorbitori au argumentat în favoarea creării unei gări de est (arhitecții M. Silianu și H. Delavrancea), care să preia legăturile traficului spre litoral.

De asemenea, s-a arătat necesitatea dezafectării actualului aeroport Băneasa și a înființării unui alt aeroport modern, capabil să preia întreaga circulație aeriană a capitalei, atît internă cît și internațională, și situat mai departe de centrul orașului.

Ca important element urbanistic în cadrul viitoarei sistematizări a capitalei, Dîmbovița a constituit obiectul preocupării marii majorități a vorbitorilor. «Această problemă este legată de rezolvarea satisfăcătoare a circulației, a compoziției orașului, a rezolvării corespunzătoare a lucrărilor edilitare și de etapele de realizare a orașului. Chiar dacă ea nu va fi realizată în viitorul apropiat, fiind legată de atîtea alte probleme importante, trebuie avută tot timpul în vedere și tot ce se face azi să fie de așa natură, încît să permită realizarea în viitor a concepției emise acum» (arh. Tr. Chițulescu).

Referitor la soluția propusă în schema de sistematizare, a acoperirii Dîmboviței, părerile exprimate au fost aproape în mod egal împărțite.

«Fiind un canal deschis, neigienic și urît, Dîmbovița va trebui acoperită și transformată într-un bulevard larg și bogat plantat» (arh. C. Rădulescu), care să devină «o arteră de circulație modernă» (prof. arh. Ascanio Damian), «o magistrală circulabilă, realizabilă cît mai curînd» (arh. I. Berindei). «O pînză de apă de 30 de metri nu reprezintă nimic în aspectul unei capitale; frumusețea pe care o dă unui oraș o apă curgătoare se datorește lărgimii mult mai mari» (arh. I. Davidescu).

Pe de altă parte, «a se astupa această Dîmbovița, oricît de neînsemnată, ar fi a se face o arteră de mare circulație, o cale cu profilul cel mai larg dezvoltat, dar care nu exprimă o necesitate organică a orașului, care pleacă de nicăieri și ajunge tot nicăieri...» (arh. A. Stănescu). «Dîmbovița ar trebui să fie o oglindă de apă, o prezență care să amelioreze microclima din această parte a orașului» (arh. T. Niga).

«Eu personal sînt un adept al acoperirii Dîmboviței, a spus prof. arh. P. Macovei, dar consider că aceasta este o concluzie logică pentru premizele pe care le avem în acest moment și care sînt dominate în special de aspectul funcțional, economic ș.a.m.d.

Cred că în această problemă, ca și în altele, trebuie să păstrăm posibilitatea adoptării, ulterior, la momentul potrivit, a oricăreia dintre soluții. Indiferent dacă se va adopta soluția Dîmboviței acoperite sau descoperite, să prevedem un traseu mult mai larg decît acela actualmente prevăzut. Dacă ar fi existat această concepție prudentă, nu s-ar fi făcut în ultimii ani cîteva greșeli care stînjenesc unele construcții importante plantate de-a lungul Dîmboviței. Era bine dacă aceeași prudență ar fi existat la ocuparea tuturor posibilităților centrale de teren».

Atrăgînd atenția asupra faptului că Bucureștiul nu dispune de elemente naturale care să îmbogățească orașul, fiind, deci, important ca nu ele să fie acelea pe care să se conteze pentru a da relief sau caracter capitalei, ci elemente construite, care vor hotărî aspectul primului oraș al țării, prof. arh. Ascanio Damian a spus: «Ținînd seama că vom avea de construit 540 000 de apartamente într-o perioadă foarte scurtă, că va trebui, de fapt, construit un nou oraș, s-ar fi putut face propuneri mai îndrăznețe... Centrul orașului n-ar trebui considerat ca zonă intangibilă; o parte considerabilă a lui ar putea să dispară în favoarea unei rezolvări mai radicale».

Părere exprimată și de către arh. Al. Zamfiropol: «Orașul se restructurează în proporție de 70—80%. În acest caz, ce rost are să păstrăm imaginea de altădată?»

Pe de altă parte, prof. arh. A. Damian s-a ridicat împotriva «fetișizării microraionului, care tinde să multiplice o suită sau o așezare de orice dimensiuni, pretinzînd apoi că din aceasta rezultă un oraș închegat. Fără a infirma această inovație necontestată a ultimilor ani în domeniul începuturilor urbanistice, trebuie acceptat cu prudență acest lucru.»

Prof. arh. Pompiliu Macovei a ridicat problema caracterului și expresiei proprii orașului, «a expresiei naționale nu în sensul repetării unor forme arhaice, dar în orice caz, a unei expresii proprii care să-l distingă de celelalte orașe de mărime asemănătoare (...). Nu se poate spune cum trebuie să fie Bucureștiul pentru ca el să aibă o expresie națională valoroasă, cu un caracter propriu, dar este indiscutabil că acest caracter trebuie să se reflecte în raporturile dintre spațiile construcțiilor și spațiile verzi (...).

Sînt anumite lucruri care ar putea fi foarte specifice. De pildă, mă gîndesc la o piață de flori. La noi sînt flori în toată țara, toată lumea remarcă bogăția florilor. Ar putea fi, în oraș, un element de îmbogățire caracteristică, legat de o arhitectură mai adaptată acestei destinații... Dar nu revenind la elementele pitorești din trecut trebuie să urmărim crearea caracterului propriu specific orașului, ci căutînd să găsim ce trebuie să caracterizeze Bucureștiul ca oraș romînesc, dar socialist».

★

Continuare în pag. 60



1

FIRMELE COMERCIALE— ELEMENTE ALE ESTETICII ORAŞULUI

2



3



4



Oraşele ţării noastre cunosc astăzi un ritm deosebit de dezvoltare, pe care oamenii muncii îl urmăresc cu interes şi competenţă mereu crescînde.

Aşezarea construcţiilor, nu întîmplătoare, ci în funcţie de unii factori ce o condiţionează, aspectul marilor ansambluri şi înfăţişarea nouă a străzilor, desenul şi culoarea faţadelor au constituit în ultimii ani factori educativi, ce au stimulat creşterea nivelului de înţelegere şi apreciere estetică din partea oamenilor, lărgindu-le în acelaşi timp sfera noţiunii despre arhitectură. De acest lucru trebuie să ţinem seamă, căci el constituie rezultatul moral-educativ al muncii noastre creatoare.

Aceasta este explicaţia faptului că din ce în ce mai mulţi sînt acei care încep să ne facă pe noi arhitecţii răspunzători de aspectul *tuturor* elementelor cadrului înconjurător, ridicat de mîna omului, — şi aceasta ar trebui să fie de fapt şi realitatea.

Din nefericire însă, există încă sectoare în care prezenţa preocupărilor noastre nu se face simţită, fiind poate pe nedrept socotite sectoare minore, sau fiind poate — în mod greşit — socotite a nu face parte, de drept sau de fapt, din marele domeniu al arhitecturii.

Dintre aceste sectoare, ce rămîn încă în afara coordonării şi urmăririi îndeaproape a profesiunii noastre, este de menţionat — pe lîngă o bună parte din sectorul proiectării obiectelor ce compun echipamentul locuinţei de masă (o spunem din nou) sau din cel al proiectării « formei » unora din produsele industriale — şi cel al *elementelor esteticii oraşului*, din categoria cărora vom reţine pentru moment: anunţul publicitar şi firma cu caracter comercial.

Nu ne vom ocupa aici de aspectul pe care îl are oraşul nostru noaptea şi nici de aportul important pe care îl aduce firma luminoasă în viaţa şi imaginea nocturnă a străzilor ; acest aport reprezintă de fapt scopul principal al firmei comerciale luminoase, eficienţa acesteia fiind o realitate indiscutabilă pe care o avem foarte convingător în faţa ochilor, ca trecători pe stradă, din momentul în care luminile oraşului se aprind.

În cele ce urmează sînt notate cîteva observaţii cu caracter critic privitoare la amplasamentul, colaborarea cu arhitectura clădirilor şi rezolvarea grafică a acestor elemente, referindu-ne în acelaşi timp la cîteva din ultimele realizări de acest gen în Bucureşti.

Ne vom referi deci numai la aspectul lor de « zi » şi la felul cum sînt ele rezolvate în raport cu restul cadrului material.

O condiţie ce se cere astăzi realizată, în vederea unei bune colaborări estetice între aceste elemente şi arhitectura clădirii respective sau a cadrului înconjurător, este studierea faţadelor, încă în fază de proiect, ţinînd seama de integrarea acestor elemente în ansamblul faţadei şi al străzii. Acest lucru apare mai necesar în cazul clădirilor cu o destinaţie care prin specificul ei va necesita, în mod cert, prevederea unor asemenea elemente (instituţii publice în general, comerciale în special), sau în cazul clădirilor care — prin amplasamentul faţă de ceilalţi factori materiali ai cadrului — oferă unghiuri favorabile de vedere.

Ca exemple pozitive de amplasare a unor firme luminoase pot fi date, printre altele, anunțul privind depunerile la C.E.C., plasat peste cornișa blocului din bd. Magheru 1 — colț cu str. C. A. Rosetti, (fig. 1) și care are o expunere favorabilă spre porțiunea lărgită a bulevardului Bălcescu, sau rezolvarea de tipul reclamei produselor de « relon », realizată într-un plan detașat de cel al fațadei blocului din bd. Bălcescu, colț cu str. Batiștei, și care este bine expusă pentru cele două direcții opuse de vedere.

În ambele aceste cazuri, fațadele construcțiilor fiind date, s-a căutat montarea elementelor respective fără ca acestea să prejudicieze aspectului clădirilor.

Se întîmplă însă și cazuri de greșită amplasare și rezolvare a colaborării estetice cu fațada, cum este cazul anunțului care îndeamnă la consumarea « cafelei naturale » (era necesară precizarea « naturală »?) montat pe fațada blocului din bd. Bălcescu 31 (fig. 4).

Aici, acoperirea aproape integrală a plinului de zidărie — ce constituie un element esențial de plastică arhitecturală al acestei clădiri — este neindicată, atît ca unghi de vedere cît și — mai ales — ca încadrare în arhitectura fațadei.

Greșeala care s-a făcut în acest caz este cu atît mai supărătoare cu cît chiar și rezolvarea grafică în sine a acestui anunț luminos — la care se adaogă și traseul prea vizibil al conductelor electrice — nu este fericită. Este aproape cert că arhitecții nu au fost întrebați la avizarea soluției de ansamblu și de principiu a acestui « element de estetică », de pe una din principalele artere ale Bucureștiului, și care — așa cum a fost rezolvat — nu-și îndeplinește menirea.

Există cazuri în care arhitectura fațadelor nu lasă loc elementelor de acest gen și aici vina o poartă de fapt arhitecții. În aceste condiții, aspectul de ansamblu dă o notă de improvizație, în care titlul firmei respective capătă în același timp dimensiuni neindicate. Este cazul blocului din Piața Romană (fig. 2), unde, pe frontul de magazine de pe aripa bd. Magheru, titlurile unităților comerciale nu și-au găsit nici locul și nici dimensiunea potrivită («Polar», «Delta Dunării», «Galanterie» etc.

Un alt aspect negativ ce trebuie înlăturat îl constituie sortimentul redus de « tipuri » în grafica literelor din care se compun firmele și anunțurile publicitare. Acest fapt duce la uniformizare, cu atît mai neplăcută cu cît ea apare cîteodată concentrată pe un front continuu de unități comerciale, cum este cazul magazinelor de la parterul blocului din bd. Magheru nr. 1. Aici, magazine cu profil diferit au firmele rezolvate identic, fapt care — pe lîngă efectul de uniformizare — constituie și o greșeală de principiu, cunoscut fiind faptul că rezolvarea grafică și caracterul literei în toate domeniile graficii trebuie să țină seama de specificul conținutului pe care-l exprimă sau îl însoțește. De exemplu, litera cu care scriem « parfumerie » trebuie să difere de cea cu care alcătuim titlul « magazin de încălțăminte » sau de cea cu care scriem deasupra intrării principale într-o incintă uzinală, numele acesteia (fig. 3).

Ar mai fi de spus că se mai întîmplă să vedem încă litere urît desenate, încadrate în formule grafice necorespunzătoare.

Am arătat pe scurt numai o parte din aspectele ce pot fi discutate cu privire la acest domeniu, observații ce pot fi socotite drept note ale unui trecător prin centrul Bucureștiului — în momentul aprinderii luminilor străzii.

Exemplele bune realizate în acest domeniu nu lipsesc și vrem să încheiem urînd celor ce se ocupă cu crearea și avizarea acestor elemente de grafică publicitară să realizeze lucrări din ce în ce mai valoroase, în folosul esteticii orașelor noastre, pe măsura « ochiului » din ce în ce mai exigent al omului de pe stradă și pe măsura creșterii necontenite a orașului nostru socialist.

Arh. MIHAI ENESCU

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR

Manifestări la Casa Arhitectului

CONFERINȚE

Cu ocazia deschiderii noului ciclu de conferințe din acest an « Probleme de materialism istoric », în ziua de 15 octombrie a.c. conf. univ. I. Rebedeu a vorbit despre « Categoria de formațiune social-economică ».

★

Prof. arh. G. Petrașcu a conferențiat în cadrul ciclului « Metode și soluții noi în proiectarea arhitecturală și urbanistică » despre « Arhitectura și artele plastice în R.P.R. ». Conferința a avut loc în ziua de 29 octombrie a.c.

EXPOZIȚII

Între 10—20 octombrie a.c., în sălile de expoziție ale Casei Arhitectului a fost prezentată expoziția personală de desen, acuarele și sculptură a arh. Ion Vlahu.

Tot la Casa Arhitectului, între 10—25 octombrie a.c. a fost expus un ciclu de fotografii reprezentînd opere de artă plastică monumentală, realizate în ultimii ani în cadrul ansamblurilor arhitecturale construite în țara noastră.

DEPLASĂRI DE STUDII

În zilele de 11, 12, 13 și 18, 19, 20 octombrie a.c., două grupuri de arhitecți din Capitală, formate din cîte 24 persoane, au vizitat monumentele arhitecturale din regiunea Maramureș.

Un alt grup, tot de 24 arhitecți, a vizitat în zilele de 25, 26, 27 octombrie a.c., construcții noi și monumente arhitecturale din regiunea Suceava.

VIZITE DE PESTE HOTARE

În cadrul acordurilor culturale ale Uniunii Arhitecților, între 9—23 octombrie a.c. ne-au vizitat țara arhitecții polonezi Joseph Rouba, Janina Knapp, Zbigniew Pininski, Marian Zawilla și Janusz Przylecki. Oaspeții polonezi au vizitat noi construcții arhitecturale din Capitală și alte regiuni ale țării, precum și o serie de monumente istorice.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Între 1—3 noiembrie crt. au avut loc la Iași lucrările plenarei filialei U.A. din localitate, consacrată dezbaterii problemelor ridicate de sistematizarea și reconstrucția orașului Iași.

La lucrările plenarei, care au durat 3 zile, a luat parte, în afara arhitecților din filiala Iași, un grup important de arhitecți din București și din alte filiale ale țării. Lucrările plenarei au fost conduse de un prezidiu format din prof. arh. N. Bădescu, președinte al Comitetului de stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare, prof. arh. G. Gusti, vicepreședinte al Comitetului de stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare, C. Nistor, președinte al comitetului executiv al Sfatului popular regional Iași, prof. arh. D. Ascanio, rectorul Institutului de arhitectură « Ion Mincu » din București, prof. arh. Gr. Ionescu, de la Institutul de arhitectură « Ion Mincu », arh. T. Niga, arh. G. Pohrib, director adjunct al D.S.A.P.C.-Iași.

Continuare din pag. 57

La ședința comună a Secției pentru sistematizare a Uniunii Arhitecților și a reprezentanților Uniunii Artiștilor Plastici, au luat cuvîntul tovarășii Ion Jalea, Ovidiu Maitec, Mircea Deac, Brăduț Covaliu, Constantin Lucaci, arh. A. Moisescu și prof. arh. Horia Maicu.

Vorbitorii au accentuat utilitatea și oportunitatea colaborării dintre arhitecți și artiștii plastici în legătură cu sistematizarea orașelor, în general, și a Bucureștiului, în special.

S-a propus ca proiectele, studiile, schițele de sistematizare să fie discutate, cît mai din vreme, în colective la care să participe arhitecți și artiști plastici, pentru a se evita astfel improvizarea. Fără colaborarea artiștilor plastici, există pericolul de a se ajunge la soluții seci, care să nu țină seama de efectele plastice, se poate ajunge la repetiții, la șablonizare, se poate neglija efectul cromatic. Trebuie evitată uniformizarea modului de a construi, folosirea monotonă a acelorași materiale. Există posibilități de a varia construcția, de a utiliza materiale de piatră, ornamente din cofraje, mozaicuri, care să dezvolte cîmpul vizual al trecătorului. Cînd se discută cum trebuie să arate străzile, este necesar a se vedea cum vor arăta plastic, cum vor vibra construcțiile. În schița de sistematizare nu se vede suficientă grijă pentru monumentele vechi și pentru punerea lor în valoare. Este necesară o viziune plastică, care să dea caracter orașului, să-i imprime o amprentă, cum au toate orașele mari.

Pentru a nu limita în viitor colaborarea arhitecților și a artiștilor plastici la întîlniri ad-hoc, s-a propus crearea unui cadru organizatoric cu caracter permanent, pe lîngă institutele de proiectare, care să permită o urmărire a planului de sistematizare.

*

În încheierea discuțiilor, prof. arh. Pompiliu Macovei a subliniat că în cadrul discuțiilor s-au făcut propuneri valoroase și importante, bazate pe o cunoaștere serioasă a problemelor orașului București. Adîncirea acestor discuții va duce la obținerea unui material deosebit de folositor colectivului de proiectare a propunerii schiței de sistematizare a capitalei.

SUMAR GENERAL PE ANUL 1963

EDITORIALE, ARTICOLE TEORETICE ȘI GENERALE

***
— GRIVIȚA ROȘIE 1933—1963 (nr. 1)

Conf. arh. D. Hardt
— PENTRU O ESTETICĂ A PRODUSELOR DE LARG CONSUM (nr. 2)

***
— PREMIILE DE STAT ALE R.P.R. ÎN ARHITECTURĂ PE ANUL 1962 (nr. 3)

Arh. T. Evolceanu
— PREMIILE UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. PE ANUL 1962 (nr. 3)

***
— SĂRBĂTORIREA ACADEMICIANULUI PETRE ANTONESCU LA ÎMPLINIREA A 90 DE ANI (nr. 3)

Prof. arh. G. Gusti
— UNELE PROBLEME PRIVIND RECONSTRUCȚIA DE TIP NOU A ORAȘELOR NOASTRE, ÎN ETAPA ACTUALĂ (nr. 4)

***
— LOCUINȚA RURALĂ ȘI RECONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ A SATELOR (nr. 5)

Arh. M. Caffé
— UNELE PROBLEME ALE PROIECTĂRII DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM ÎN REGIUNEA MUREȘ AUTONOMĂ MAGHIARĂ (nr. 5)

Arh. C. Rado
— ASPECTE ALE ACTIVITĂȚII DE PROIECTARE ÎN REGIUNEA MUREȘ AUTONOMĂ MAGHIARĂ (nr. 5)

Prof. arh. L. Adler
— OSCAR NIEMEYER ȘI ORAȘUL BRASILIA (nr. 5)

— Arh. T. Ricci
— ASPECTE DE PRINCIPIU PRIVIND PROIECTAREA CENTRELOR COMERCIALE ÎN MARILE ANSAMBLURI ORĂȘENEȘTI (nr. 6)

Arh. Oct. Dumitrescu
— DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA UNITĂȚILOR COMERCIALE (nr. 6)

Arh. Aurelia Teodorescu
— UNELE ASPECTE ALE PROIECTĂRII REȚELEI COMERCIALE DE ALIMENTAȚIE ȘI DE DESERVIRE (nr. 6)

Arh. Gh. Popov, arh. Gh. Sebestyen
— CU PRIVIRE LA PROIECTAREA CENTRELOR COMERCIALE ȘI DE DESERVIRE DE MICRORAION (nr. 6)

Arh. N. Nedelescu
— ARHITECTUL HORIA CREANGĂ (nr. 6)

***
— PLENARA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. (nr. 6)

URBANISM

Dr. Ec. C. Spiride ș.a.
— POSIBILITĂȚI DE AMENAJARE TURISTICĂ A LACULUI BICAZ (nr. 2)

Arh. T. Evolceanu
— OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE RECONSTRUCȚIEI ORAȘULUI IAȘI (nr. 3)

Arh. N. Florescu
— SISTEMATIZAREA ZONEI DE SUD-VEST A ORAȘULUI ONEȘTI (nr. 3)

Prof. arh. G. Gusti, arh. Gh. Hussar
— UN ANSAMBLU ARHITECTURAL CONTEMPORAN ÎN VECHEA CAPITALĂ A MOLDOVEI (nr. 4)

Arh. M. Damian
— SISTEMATIZAREA PĂRȚII CENTRALE A ORAȘULUI TG. MUREȘ (nr. 5)

LOCUINȚE

Arh. Ș. Manolescu
— ANSAMBLU DE LOCUINȚE ÎN ZONA GĂRII CONSTANȚA (nr. 1)

Conf. arh. M. Alifanti
— CĂUTĂRI ÎN DOMENIUL ELABORĂRII TIPURILOR DE LOCUINȚE DE MASĂ (nr. 1)

Arh. A. Căciulă
— LOCUINȚE PE ȘOSEAUA ȘTEFAN CEL MARE — BUCUREȘTI (nr. 2)

Arh. D. Hariton
— BLOC DE LOCUINȚE PE BD. ILIE PINTILIE — BUCUREȘTI (nr. 2)

Arh. V. Sebestyen
— APARTAMENTE PENTRU FAMILII DE 1—2 PERSOANE LA GALAȚI (nr. 2)

Arh. A. Naiman
— ANSAMBLU DE LOCUINȚE ÎN PIAȚA « HRISTO BOTEV » — BRĂILA (nr. 2)

Arh. M. Caffé
— APARTAMENTE PENTRU FAMILII MICI (nr. 2)

Arh. L. Garcia
— STUDIU DE LOCUINȚE PENTRU FAMILII DE 1—2 PERSOANE (nr. 2)

Arh. S. Nițu
— BLOCURI DE LOCUINȚE PE BD. REPUBLICII — PLOIEȘTI (nr. 3)

Arh. V. Agent
— BLOCURI-PUNCT CU 12 NIVELURI ÎN PARCUL FLOREASCA (nr. 3)

Arh. D. Bacalu ș.a.
— ANSAMBLU DE LOCUINȚE ÎN PIAȚA GĂRII DE EST — BUCUREȘTI (nr. 3)

Arh. S. Bercovici, arh. Margareta Dîmboianu
— ANSAMBLURI DE LOCUINȚE ÎN CARTIERUL BALTA ALBĂ — BUCUREȘTI (nr. 4)

Arh. Alexandra Florian
— ELEMENTE DE DOTARE A SPAȚIILOR DE JOC PENTRU COPII ÎN ANSAMBLURILE DE LOCUINȚE (nr. 4)

Arh. V. Agent
— BLOCURI DE LOCUINȚE ÎN CARTIERUL TEI — BUCUREȘTI (nr. 5)

Arh. Viorica Petrovici
— CLĂDIRI DE LOCUIT CU DOUĂ NIVELURI ÎN MEDIUL RURAL (nr. 5)

***
— LOCUINȚE NOI ÎN ȚARĂ (nr. 5)

Arh. A. Varnai
— PROBLEME RIDICATE DE CONSTRUCȚIA NOILOR ANSAMBLURI DE LOCUIT ÎN ORAȘUL TG. MUREȘ (nr. 5)

CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

Arh. Al. Costinescu, arh. Liliana Coradino
— FABRICA DE ULEI « UNIREA » — IAȘI (nr. 2)

Prof. arh. L. Adler, arh. C. Enache
— AL II-LEA SEMINAR INTERNAȚIONAL DE ARHITECTURĂ INDUSTRIALĂ — U.I.A. — BRAZILIA 1962 (nr. 3)

Arh. Oct. Popescu
— HALE UNIVERSALE ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ (nr. 4)

CONSTRUCȚII SOCIAL-CULTURALE

Arh. Violeta Constantinescu
— HOTELUL « PARC » — MAMAIA (nr. 1)

Arh. Mina Laurian
— HOTELUL « PERLA » — MAMAIA (nr. 1)

Arh. Ș. Manolescu, arh. I. Răducanu, arh. D. Rusovan
— CASE DE ODIHNĂ LA EFORIE-SUD (nr. 1)

Arh. Margareta Dîmboianu, arh. Al. Șerbescu
— INSTITUTUL DE INFRAMICROBIOLOGIE AL ACADEMIEI R.P.R. (nr. 3)

Arh. R. Cosma
— ȘCOALA MEDIE DE MUZICĂ Nr. 2 — BUCUREȘTI (nr. 3)

Arh. G. Biro, arh. M. Damian
— SALA « STUDIO » A INSTITUTULUI DE TEATRU DIN TG. MUREȘ (nr. 3)

UNITĂȚI COMERCIALE ȘI DE DESERVIRE

Arh. M. Stancu
— RESTAURANT-COFETĂRIE LA EFORIE-SUD (nr. 1)

Arh. Rodica Dumitrașcu
— RESTAURANT-CANTINĂ LA TECHIRGHIOL (nr. 2)

Arh. Mirella Nicolau
— CANTINĂ-TIP DE 600/3—400/2 LOCURI (nr. 3)

Arh. E. Truță
— CANTINĂ LA SOVATA (nr. 3)

Arh. L. Popescu
— SPAȚII COMERCIALE ȘI DE DESERVIRE ÎN REGIUNEA MUREȘ AUTONOMĂ MAGHIARĂ (nr. 5)

Arh. V. Nițulescu
— RESTAURANTUL « FEROVIARUL » — BUCUREȘTI (nr. 5)

Arh. Ligia Dumitrescu
— MAGAZINE PE CALEA GRIVIȚEI — BUCUREȘTI (nr. 5)

Arh. Ligia Dumitrescu
— MAGAZINE PE BD. MAGHERU — BUCUREȘTI (nr. 6)

Arh. C. Săvescu
— CENTRUL SOCIAL-CULTURAL ȘI COMERCIAL AL CARTIERULUI ȚIGLINA 1 — GALAȚI (nr. 6)

Arh. N. Florescu
— CENTRUL COMERCIAL AL ORAȘULUI ONEȘTI (nr. 6)

Arh. E. Cosmatu
— COMPLEXE COMERCIALE ÎN MICRORAIONUL « SERG. NIȚU VASILE » — BUCUREȘTI (nr. 6)

***
— CENTRU COMERCIAL LA MAMAIA (nr. 6)

Arh. G. Biro
— COMPLEX COMERCIAL PE STR. LIBERTĂȚII — TG. MUREȘ (nr. 6)

***
— NOI REALIZĂRI DE CONSTRUCȚII COMERCIALE (nr. 6)

Arh. M. Enescu
— FIRMELE COMERCIALE — ELEMENTE ALE ESTETICII ORAȘULUI (nr. 6)

MOBILIER

Arh. M. Enescu
— AMENAJAREA INTERIOARĂ ȘI CONFORTUL LOCUINȚELOR (nr. 1)

Arh. V. Dragnea
— MOBILIER DIN ELEMENTE MODULATE, PROIECTAT DE I.N.C.E.F. (nr. 4)

DISCUȚII

Arh. Th. Iconomu
— UNELE PROBLEME ACTUALE ÎN PROIECTAREA CLUBURILOR SINDICALE ȘI CASELOR DE CULTURĂ (nr. 3)

Arh. Aurelia Teodorescu
— CONSIDERAȚIUNI ASUPRA REȚELEI CULTURALE ÎN MEDIUL URBAN (nr. 3)

Ing. A. Lupescu
— CRITERII PENTRU STABILIREA UNOR INDICI ÎN SISTEMATIZAREA MICRORAIOANELOR (nr. 3)

Arh. E. Szigeti
— CU PRIVIRE LA PARTICULARITĂȚILE SPECIFICE ALE ORAȘELOR (nr. 4)

ÎNVĂȚĂMÎNT

Prof. arh. A. Damian, arh. C. Enache
— ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE ARHITECTURĂ OGLINDIT ÎN EXPOZIȚIA PROIECTELOR DE DIPLOMĂ ALE STUDENȚILOR INSTITUTULUI DE ARHITECTURĂ « ION MINCU » — PROMOȚIA 1963 (nr. 5)

MONUMENTE ISTORICE

Arh. V. Bilciurescu
— UNELE PROBLEME DE RESTAURARE A MONUMENTELOR ISTORICE (nr. 1)

V. Canarache
— CÎTEVA CONCLUZII ÎN LEGĂTURĂ CU DESCOPERIREA TEZAURULUI DE STATUI ANTICE DE LA TOMIS (nr. 1)

***
— MONUMENTUL DE LA DENSUȘ (nr. 3)

***
— SESIUNEA DE COMUNICĂRI A DIRECȚIEI MONUMENTELOR ISTORICE (nr. 3)

***
— TREI CULE DIN OLTENIA (nr. 4)

DE PESTE HOTARE

Arh. ing. dipl. J. Keiser
— CINEMATOGRAFUL « KOSMOS » — BERLIN (nr. 2)

CRONICA

— DIN ACTIVITATEA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. (nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6)

— ȘTIRI DE LA U.I.A. (nr. 2)

— EXPOZIȚIA « CINCI ANI DE PRODUCȚIE A PRIMEI PROMOȚII DE TEHNICIENI-ARHITECȚI » (nr. 5)


ORSZÁGOS MŰSZAKI KÖNYVTÁR ÉS DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT 1883


40538
Lei 15